

**SPRAWOZDANIE
NA TEMAT WYPŁACALNOŚCI
I KONDYCJI FINANSOWEJ**

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2021

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	4
PODSUMOWANIE.....	4
A. DZIAŁALNOŚĆ I WYNIKI	9
A.1 DZIAŁALNOŚĆ.....	9
A.1.1 <i>Nazwa i forma prawna zakładu.....</i>	<i>9</i>
A.1.2 <i>Nazwa i dane kontaktowe organu nadzoru odpowiedzialnego za nadzór finansowy nad zakładem oraz nazwa i dane kontaktowe organu nadzoru sprawującego nadzór nad grupą, do której należy zakład.....</i>	<i>9</i>
A.1.3 <i>Dane kontaktowe biegłego rewidenta zakładu.....</i>	<i>9</i>
A.1.4 <i>Informacje dotyczące udziałowców.....</i>	<i>10</i>
A.1.5 <i>Pozycja Spółki w prawnej strukturze grupy.....</i>	<i>10</i>
A.1.6 <i>Istotne linie biznesowe zakładu oraz istotne obszary geograficzne, na których zakład prowadzi działalność.....</i>	<i>11</i>
A.1.7 <i>Istotne zdarzenia gospodarcze i inne, które miały miejsce w okresie sprawozdawczym, i po okresie sprawozdawczym które wywarły istotny wpływ na zakład.....</i>	<i>11</i>
A.2 WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	17
A.3 WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ (INWESTYCYJNEJ).....	18
A.4 WYNIKI Z POZOSTAŁYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI	19
B. SYSTEM ZARZĄDZANIA.....	20
B.1 OGÓLNA INFORMACJA O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA	20
B.1.1 <i>Zarząd i Rada Nadzorcza .....</i>	<i>21</i>
B.1.2 <i>Struktura zarządzania.....</i>	<i>25</i>
B.1.3 <i>Informacja i ścieżki raportowania .....</i>	<i>26</i>
B.1.4 <i>Zasady dotyczące wynagradzania .....</i>	<i>27</i>
B.2 WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI I REPUTACJI	29
B.2.1 <i>Ogólne standardy zarządzania zasobami ludzkimi.....</i>	<i>29</i>
B.2.2 <i>Wymogi dotyczące kompetencji.....</i>	<i>30</i>
B.2.3 <i>Ocena reputacji .....</i>	<i>36</i>
B.3 SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	37
B.4 SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.....	40
B.4.1 <i>Zasady ogólne.....</i>	<i>40</i>
B.4.2 <i>Odpowiedzialność i uprawnienia.....</i>	<i>41</i>
B.4.3 <i>Ocena efektywności systemu kontroli wewnętrznej.....</i>	<i>42</i>
B.4.4 <i>Funkcja zgodności z przepisami.....</i>	<i>43</i>
B.5 FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO	43
B.6 FUNKCJA AKTUARIALNA	44
B.7 OUTSOURCING	45
B.8 WSZELKIE INNE INFORMACJE	46
C. PROFIL RYZYKA.....	47
C.1 RYZYKO AKTUARIALNE	47
C.2 RYZYKO RYNKOWE.....	50
C.3 RYZYKO KREDYTOWE.....	52
C.4 RYZYKO PŁYNNOŚCI	53
C.5 RYZYKO OPERACYJNE	54
C.6 POZOSTAŁE ISTOTNE RYZYKA	56
D. WYCENA DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI.....	57

D.1	AKTYWA.....	59
D.2	REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE.....	66
D.2.1	<i>Najlepsze oszacowanie.....</i>	66
D.2.2	<i>Margines ryzyka .....</i>	69
D.2.3	<i>Założenia .....</i>	69
D.2.4	<i>Wyjaśnienie istotnych różnic pomiędzy wyceną do celów wypłacalności i wyceną na potrzeby sprawozdań finansowych .....</i>	71
D.2.5	<i>Stosowanie środków przejściowych.....</i>	71
D.2.6	<i>Reasekuracja.....</i>	72
D.3	INNE ZOBOWIĄZANIA	72
D.4	ALTERNATYWNE METODY WYCENY	75
D.4.1	<i>Wskazanie aktywów i zobowiązań do których stosuje się alternatywne metody wyceny ...</i>	76
D.4.2	<i>Uzasadnienie stosowania alternatywnej metody wyceny.....</i>	76
D.4.3	<i>Udokumentowanie założeń leżących u podstaw alternatywnej wyceny.....</i>	76
D.4.4	<i>Ocena poziomu niepewności w zakresie alternatywnej wyceny aktywów i zobowiązań .....</i>	78
D.5	WSZELKIE INNE INFORMACJE	78
E.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	80
E.1	ŚRODKI WŁASNE	80
E.2	KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI SCR I MINIMALNY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI MCR.....	83
E.3	ZASTOSOWANIE MODUŁU RYZYKA CEN AKCJI OPARTEGO NA DURACJI DO OBLICZENIA KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI	84
E.4	RÓŻNICE MIĘDZY FORMUŁĄ STANDARDOWĄ A STOSOWNYM MODELEM WEWNĘTRZNYM.....	84
E.5	NIEZGODNOŚĆ Z MINIMALNYM WYMOGIEM KAPITAŁOWYM I NIEZGODNOŚĆ Z KAPITAŁOWYM WYMOGIEM	84

WPROWADZENIE

Sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone zgodnie z wymogami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 roku (tj. Dz.U. z 2021 roku, poz. 1130 t.j.) („Ustawa”) implementującej Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) („Dyrektywa”) oraz Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającego Dyrektywę („Rozporządzenie”). Zgodnie z powyższymi regulacjami niniejsze sprawozdanie zostało poddane badaniu przez biegłego rewidenta oraz ujawnione na stronie internetowej Vienna Life Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie S.A. Vienna Insurance Group z siedzibą w Warszawie („Spółka”).

Sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej zawiera opis jakościowy oraz dane ilościowe dotyczące działalności i wyników operacyjnych Spółki, systemu zarządzania, profilu ryzyka, wyceny do celów systemu Wypłacalność II oraz zarządzania kapitałem.

Do celów niniejszego sprawozdania informacje uznaje się za istotne, jeśli ich pominięcie lub zniekształcenie mogłoby wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę interesariuszy.

Wszelkie dane ilościowe w niniejszym sprawozdaniu zostały zaprezentowane w tysiącach złotych i dotyczą okresu sprawozdawczego od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku oraz okresu porównawczego od 1 stycznia 2020 roku do 31 grudnia 2020 roku.

PODSUMOWANIE

Spółka prowadzi działalność w ramach dwóch linii biznesowych:

1. Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym („UFK”), a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe,
2. Pozostałe ubezpieczenia na życie.

Spółka prowadzi licencjonowaną działalność w zakresie opisanym powyżej, wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W Spółce istnieje system zarządzania zgodny z wymogami Dyrektywy oraz Ustawy. Powołano osoby nadzorujące funkcje kluczowe.

W Spółce obowiązują regulacje wewnętrzne dotyczące obszarów istotnych, wskazanych przez Ustawę:

- struktury organizacyjnej (w tym działalności komitetów)
- zarządzania ryzykiem (w tym: własnej oceny ryzyk i wypłacalności „ORSA”)
- kontroli wewnętrznej
- outsourcingu
- obszaru dotyczącego wynagrodzeń oraz kompetencji i reputacji

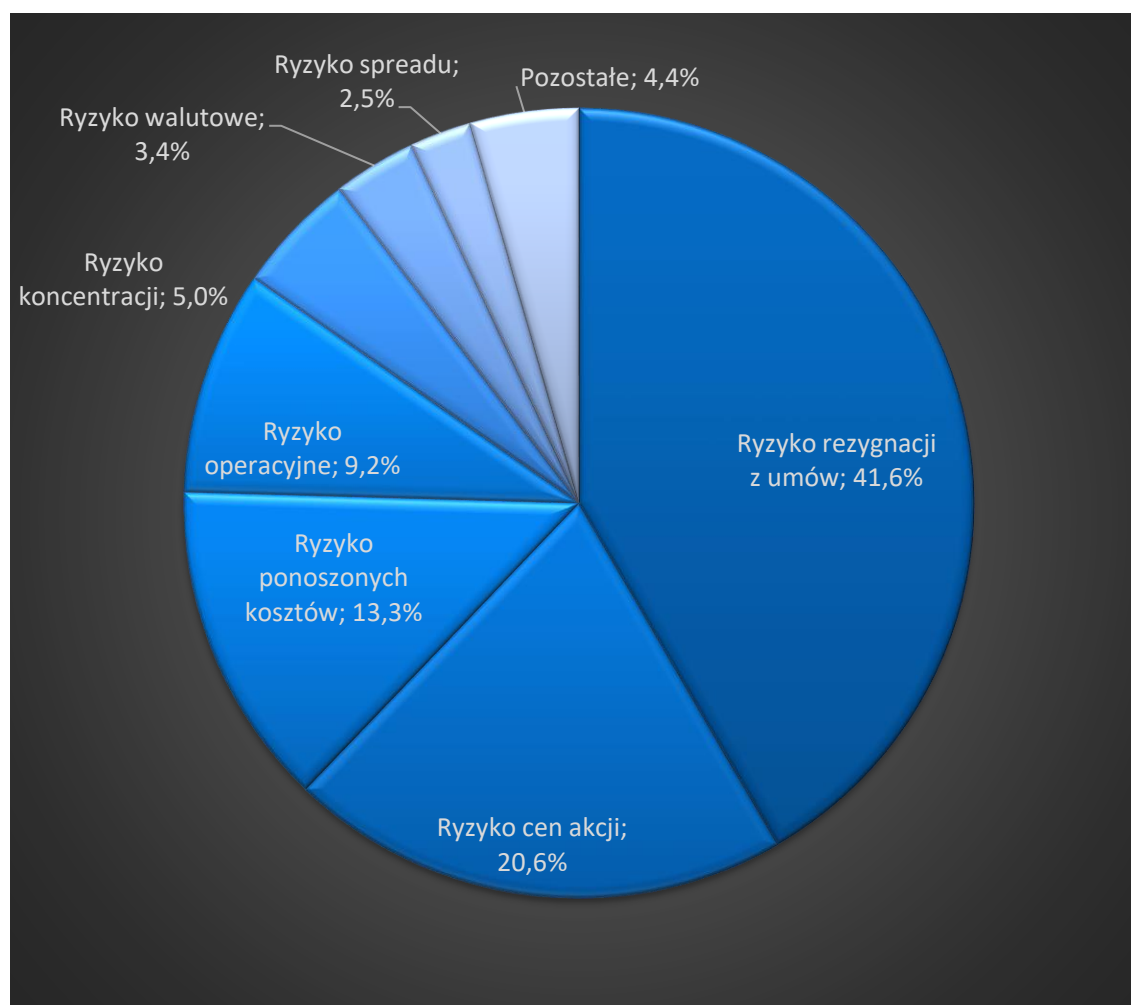
Spółka posiada ustalony system zarządzania ryzykiem, w ramach którego identyfikuje, zarządza, monitoruje i raportuje informacje dotyczące istotnych ryzyk.

Profil ryzyka Spółki zawiera: ryzyko aktuarialne, ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe oraz ryzyko operacyjne. Ponadto, w ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka identyfikuje ryzyka: płynności, strategiczne, reputacji, związane z wartościami wykupu, ryzyko rezerw, zwrotu prowizji z tytułu rezygnacji z umów, ryzyko nowego biznesu, o których mowa w rozdziale C. Na wykresach 1. oraz 2. przedstawiono strukturę zaalokowanego wymogu kapitałowego na dzień raportowania w porównaniu z rokiem ubiegłym.

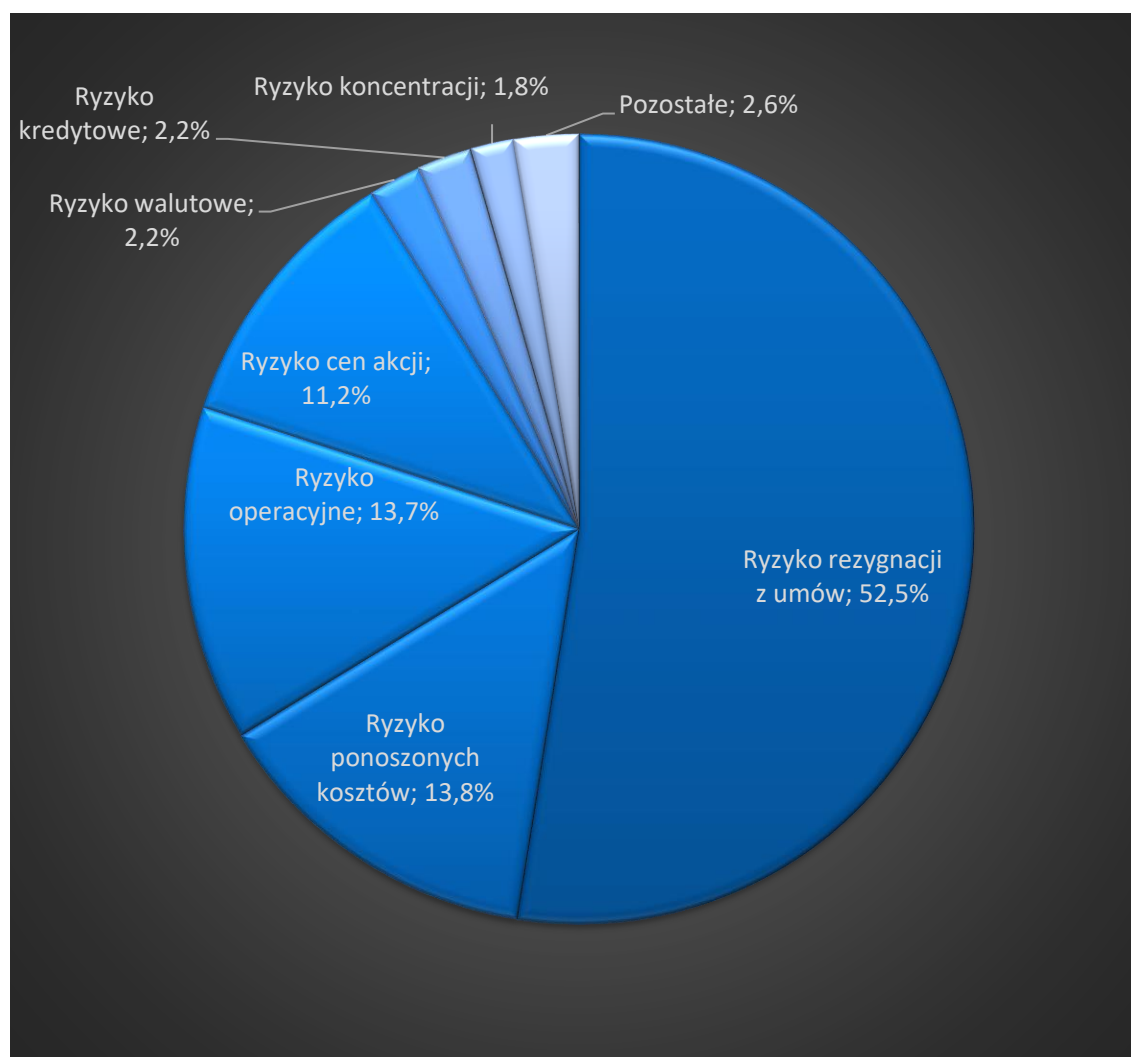
W 2021 roku Spółka z powodzeniem realizowała strategię zarządzania ryzykiem czego efektem było nieznaczne zmniejszenie kapitałowego wymogu wypłacalności z 67 881 tys. PLN do 66 505 tys. PLN (spadek o 2%) przy jednoczesnym istotnym zwiększeniu środków własnych z 101 016 tys. PLN do 135 579 tys. PLN (wzrost o 34%) co przełożyło się na wyraźną poprawę pozycji wypłacalnościowej z 149% pokrycia wymogu na koniec 2020 roku na 204%.

Nieznaczne zmniejszenie wymogu w warunkach niesprzyjających zmian czynników egzogenicznych, do których należy zaliczyć, wyższą umieralność wynikającą z trwającej w kraju epidemii COVID-19, wzrost ryzyka inwestycji w akcje oraz rozpoczęcie cyklu podwyżek stóp procentowych, należy uważać za sukces strategii zarządzania ryzykiem. Dodatkowo udało się znacząco zbliżyć profil ryzyka Spółki do oczekiwanego w długim okresie przez skuteczne ograniczenie największego komponentu jakim jest ryzyko rezygnacji z umów ubezpieczenia.

Wykres 1 Profil ryzyka na koniec 2021 r.

Wykres 2 Profil ryzyka na koniec 2020 r.

Spółka posiada regulacje wewnętrzne dotyczące zarządzania kapitałem, które obejmują między innymi monitorowanie pozycji kapitałowej, proces informowania Rady Nadzorczej przez Zarząd oraz planowanie kapitałowe w ramach tworzenia planu finansowego. Plany kapitałowe uwzględniają planowane dywidendy oraz podatek od niektórych instytucji finansowych („podatek od aktywów”). W ramach corocznej własnej oceny ryzyk i wypłacalności Spółka ocenia prospektywnie spełnienie wymagań kapitałowych w perspektywie planu finansowego. Własna ocena ryzyk i wypłacalności jest wykonywana na podstawie zasad określonych w dokumentacji wewnętrznej Spółki.

Model biznesowy Spółki opiera się na czterech filarach:

- Dystrybucja oparta o instytucje finansowe oraz multiagencje
- Szeroka gama produktów ubezpieczeniowych uzupełniona o rozwiązania inwestycyjne
- Koncentracja na wybranych segmentach klientów
- Relacje z klientami

Spółka kontynuuje działania mające na celu dostosowanie się do kolejnych zmian regulacyjnych jak również dostosowanie modelu biznesowego do powstałych wyzwań rynkowych związanych głównie z potrzebą zmian w obszarze produktów, rozwojem nowych kanałów dystrybucji jak również działań utrzymaniowych skierowanych bezpośrednio do klientów firmy. Zakres prac związanych z rozwojem oferty produktowej koncentrował się na rozwoju tradycyjnych ubezpieczeń na życie kierowanych do klientów indywidualnych oraz współpracy z majątkowymi ubezpieczycielami w ramach grupy kapitałowej. Spółka kontynuuje działania mające na celu rozbudowywanie palety oferowanych produktów. W 2021 roku były one skoncentrowane na dostosowaniu oferty do oczekiwań organu nadzoru wyraźnych w parametrach przeprowadzonej interwencji produktowej. Wszystkie oferowane w 2021 roku produkty były zweryfikowane pod kątem zgodności i jeśli została zidentyfikowana taka potrzeba wprowadzono stosowne modyfikacje by zapewnić pełną zgodność z parametrami interwencji produktowej palety oferowanych począwszy od 2022 roku produktów ubezpieczeniowych.

Wynik z działalności ubezpieczeniowej

W 2021 roku Spółka zanotowała składkę przypisaną brutto w wysokości 294 026 tys. zł, co stanowi wzrost o 21% w porównaniu do 2020 roku. Składka płatna regularnie wyniosła 159 941 tys. zł i spadła w stosunku do roku ubiegłego o 9%, natomiast składka płatna jednorazowo wyniosła 134 085 tys. zł co stanowiło wzrost o 96% w porównaniu do 2020 roku. Koszty odszkodowań i świadczeń w tym okresie ukształtowały się na poziomie 309 688 tys. zł i były niższe o 9% niż w roku 2020 roku.

W 2021 roku nastąpił wzrost rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (o 4 723 tys. zł) z poziomu 2 061 179 tys. zł, co stanowi 0,2% stanu z końca 2020 roku; zmiana odzwierciedla realizację strategii Spółki mającą na celu rozbudowywanie innych grup ubezpieczeń niż dominujące w portfelu grupy trzeciej. Zmiana rezerw jest spowodowana nieco wyższymi wypłatami świadczeń w porównaniu do otrzymywanych składek z produktów z UFK.

W 2021 roku Spółka poniosła koszty działalności ubezpieczeniowej w wysokości 54 250 tys. zł wobec 44 239 tys. zł w roku 2020. Największy wpływ na wzrost kosztów działalności ubezpieczeniowej miały koszty akwizycji, co jest efektem zwiększonej sprzedaży.

W 2021 Spółka zrealizowała zysk techniczny w wysokości 12 263 tys. zł wobec straty technicznej w wysokości 38 026 tys. zł w 2020 roku. Wynik 2020 roku był obciążony zdarzeniem o charakterze jednorazowym, jakim było dowiezanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych mającym silnie negatywny wpływ na zyskowność Spółki. Obecnie Spółka wykazuje techniczną dochodowość co przekłożyło się na pozytywny wynik 2021 roku.

Wynik z działalności operacyjnej

Zysk brutto z działalności operacyjnej w 2021 roku wyniósł 4 572 tys. zł wobec straty brutto w wysokości 41 155 tys. zł w roku poprzednim. Poprawa wyniku technicznego kontrybuowała do wyniku brutto Spółki.

Spółka zakończyła rok 2021 ze zyskiem netto w wysokości 12 993 tys. zł.

Wynik z działalności inwestycyjnej

W 2021 roku został osiągnięty przychód z inwestycji własnych na poziomie 993 tys. zł (wobec 1 388 tys. zł w 2020 roku). Na wynik ten składały się przychody z obligacji skarbowych w kwocie 971 tys. zł oraz przychody z depozytów bankowych w kwocie 22 tys. zł.

W roku 2021 wskaźniki rentowności lokat wyniosły 0,6% oraz 0,1%, odpowiednio dla inwestycji w dłużne papiery wartościowe oraz dla lokat terminowych. Ogólny wskaźnik rentowności lokat na koniec 2021 roku wyniósł 0,5% i jest porównywalny z wynikiem z roku 2020.

W 2021 roku sytuacja pandemiczna w dalszym ciągu utrzymywała niski poziom stóp procentowych, a co za tym idzie również wyniku z inwestycji w szczególności w lokaty bankowe, gdzie oprocentowanie spadło praktycznie do 0.

Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR i minimalny wymóg wypłacalności MCR

Na 31 grudnia 2021 roku środki własne Spółki w wysokości 135 579 tys. zł (wobec 101 016 tys. zł na koniec roku 2020) przewyższały wartość kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR), który na 31 grudnia 2021 roku wyniósł 66 505 tys. zł. (wobec 67 881 tys. zł na koniec roku 2020). Minimalny wymóg wypłacalności (MCR) na ten dzień wyniósł 17 097 tys. zł (wobec 17 090 tys. zł na koniec roku 2020).

Na 31 grudnia 2021 roku Spółka wykazała zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności i minimalnym wymogiem wypłacalności.

Pokrycie środkami własnymi kapitałowego wymogu wypłacalności na koniec 2021 roku stanowiło 204% (wobec 149% na koniec roku 2020). Pokrycie środkami własnymi minimalnego wymogu wypłacalności stanowiło 645% (wobec 435% na koniec roku 2020).

Wycena aktywów i zobowiązań wymaga podejścia ekonomicznego, spójnego z informacjami z rynku. Z tego względu wycena poszczególnych pozycji aktywów i zobowiązań ujęta w niniejszym sprawozdaniu, w szczególności zobowiązań ubezpieczeniowych, nie jest tożsama z wyceną ujętą w sprawozdaniu finansowym.

A. DZIAŁALNOŚĆ I WYNIKI

A.1 DZIAŁALNOŚĆ

A.1.1 NAZWA I FORMA PRAWNA ZAKŁADU

Vienna Life Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group z siedzibą w Warszawie, przy Al. Jerozolimskich 162a, 02-342 Warszawa, została zawiązana Aktem Notarialnym w dniu 23 kwietnia 1999 roku. Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000056463. Spółce nadano numer statystyczny REGON 016006836 oraz numer NIP 951-19-33-418. Kapitał zakładowy wynosi 141 000 tys. zł i został opłacony w całości. Spółka, będąca zakładem ubezpieczeń, wykonuje działalność w formie spółki akcyjnej.

Zgodnie ze Statutem Spółki, aktualnym na dzień podpisania niniejszego sprawozdania, przedmiotem działalności Spółki jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej bezpośredniej i reasekuracyjnej biernej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz za granicą, w zakresie następujących grup ubezpieczeń:

- a) ubezpieczenia na życie,
- b) ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci,
- c) ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z UFK, a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe,
- d) ubezpieczenia rentowe,
- e) ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, jeżeli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w powyższych grupach.

Przedmiot działalności Spółki obejmuje również działalność związaną z działalnością ubezpieczeniową, tj. działalność związaną z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat oraz pozostałą działalność wspomagającą ubezpieczenia i fundusze emerytalne.

A.1.2 NAZWA I DANE KONTAKTOWE ORGANU NADZORU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NADZÓR FINANSOWY NAD ZAKŁADEM ORAZ NAZWA I DANE KONTAKTOWE ORGANU NADZORU SPRAWUJĄCEGO NADZÓR NAD GRUPĄ, DO KTÓREJ NALEŻY ZAKŁAD

Spółka w zakresie swojej statutowej działalności jest nadzorowana przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie, ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa. Organem właściwym do wykonywania nadzoru nad Vienna Insurance Group jest Financial Market Authority (Austria) z siedzibą w Wiedniu, Otto-Wagner-Platz 5, A-1090 Vienna.

A.1.3 DANE KONTAKTOWE BIEGŁEGO REWIDENTA ZAKŁADU

Biegłym rewidentem Spółki uprawnionym do badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku jest pan Łukasz Lachowski, nr ewidencyjny 13305, reprezentująca KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., nr ewidencyjny 3546, ul. Inflancka 4a, 00-189 Warszawa.

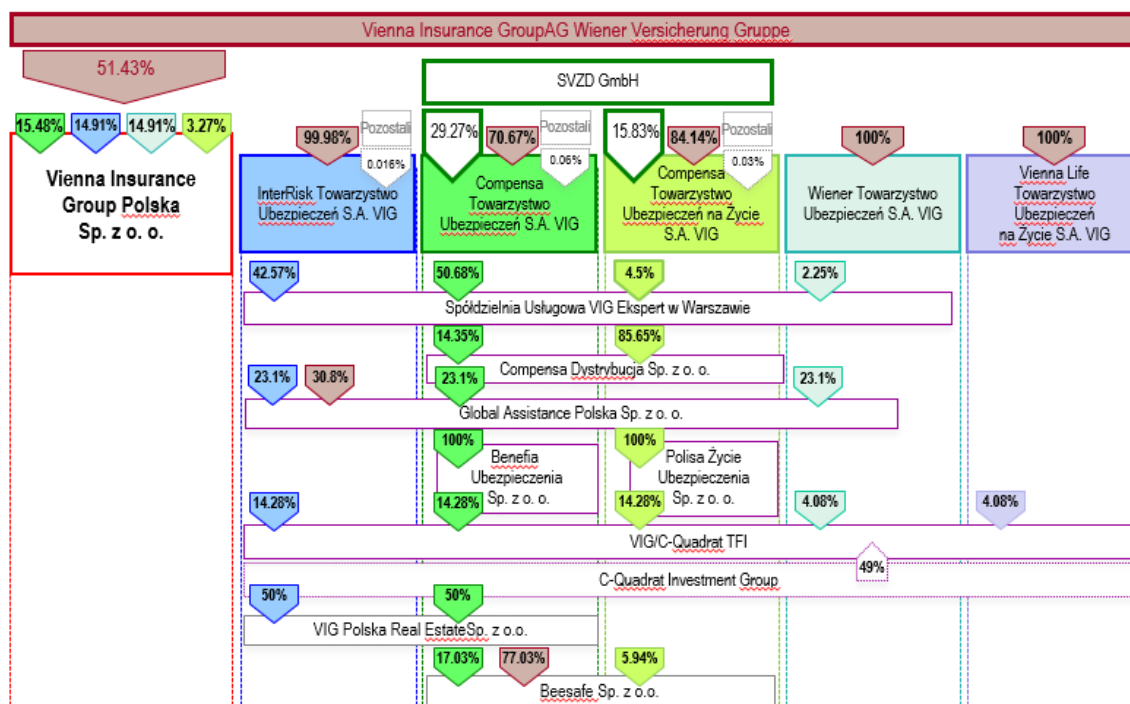
A.1.4 INFORMACJE DOTYCZĄCE UDZIAŁOWCÓW

Jedynym akcjonariuszem Spółki jest Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe, spółka akcyjna prawa austriackiego z siedzibą w Wiedniu, Schottenring 30, A-1010 Wiedeń, Austria. Akcjonariusz posiada 100% (sto procent) kapitału zakładowego Spółki, to jest 141 000 akcji imiennych zwykłych serii A, B, C, D, E, F, G o wartości nominalnej 1 tys. zł każda, oraz dysponuje 141 000 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

A.1.5 POZYCJA SPÓŁKI W PRAWNEJ STRUKTURZE GRUPY

Poniżej został zaprezentowany schemat organizacyjny Vienna Insurance Group („grupa VIG”), której częścią jest Spółka.

UPROSZCZONA STRUKTURA GRUPY VIG W POLSCE

Szczegółowe informacje na temat pozycji Spółki w prawnej strukturze grupy są zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym grupy VIG za rok 2021 (Annual Financial Statements 2021 Vienna Insurance Group) zamieszczonym na stronie internetowej: www.vig.com.

A.1.6 ISTOTNE LINIE BIZNESOWE ZAKŁADU ORAZ ISTOTNE OBSZARY GEOGRAFICZNE, NA KTÓRYCH ZAKŁAD PROWADZI DZIAŁALNOŚĆ

Na podstawie art. 80 Dyrektywy i art. 232 Ustawy Spółka rozpoznała dwie linie biznesowe:

1. ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z UFK, a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe
2. pozostałe ubezpieczenia na życie

Spółka prowadzi licencjonowaną działalność w zakresie opisanym powyżej, wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jakkolwiek Statut Spółki (§3) dopuszcza możliwość działania przez Spółkę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w tym tworzenia oddziałów i jednostek.

A.1.7 ISTOTNE ZDARZENIA GOSPODARCZE I INNE, KTÓRE MIAŁY MIEJSCE W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM, I PO OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM KTÓRE WYWARŁY ISTOTNY WPŁYW NA ZAKŁAD

W okresie sprawozdawczym miały miejsca następujące zdarzenia, które wywarły znaczący wpływ na działalność Spółki:

1) Epidemia COVID-19

Dominującym czynnikiem zewnętrznym mającym wpływ na całość życia społecznego i gospodarczego w 2021 roku, podobnie jak w poprzednim, była pandemia COVID-19. Wpływ pandemii w 2021 roku był jednak odmienny niż w roku poprzednim. Tym razem społeczeństwo zmagало się z kilkoma falami epidemii, z których każda istotnie zwiększała obserwowaną umieralność. W przeciwieństwie do początkowej paniki w 2020 roku rząd ostrożniej podchodził do nakładania kolejnych restrykcji, a gospodarka w drugim kwartale 2021 roku odnotowała wzrost PKB 11,2% r/r wobec najniższego wyniku w drugim kwartale 2020 roku (-8,2%). Mimo efektu niskiej bazy należy odczyt z drugiego kwartału interpretować jako silne ożywienie, które zakończyło trwającą cztery kwartały pierwszą od transformacji ustrojowej recesję w Polsce. Kolejne fale epidemii ograniczyły ten wzrost. Mimo to w całym 2021 roku wyniósł on 5,3%. Dynamika ta uruchomiła dawno nieobserwowane na polskim rynku zjawiska inflacyjne. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych osiągnął poziom 8,6%. W drugiej połowie Rada Polityki Pieniężnej rozpoczęła cykl podwyżek stóp procentowych.

Tak jak w pierwszej fazie epidemii roku Spółka obserwowała jedynie ekonomiczne następstwa w postaci zmienności na rynkach finansowych oraz bezpośredniego uderzenia w gospodarkę, wprowadzonych celem ograniczenia transmisji wirusa restrykcji. Począwszy od czwartego kwartału 2020 roku Spółka zaobserwowała blisko dwukrotnie zwiększoną umieralność w szczytach kolejnych fal epidemii. Jakkolwiek trwałe utrzymanie się tego stanu miałoby znacząco negatywne skutki dla Spółki, tak przejściowo zwiększona liczba zgonów miała jedynie umiarkowanie negatywny wpływ na wynik techniczny.

2) Hossa na rynkach

Optymizm rynkowy wspierany był przez dynamicznie poprawiające się dane gospodarcze i informacje o postępującym procesie szczepień przeciwko COVID-19. Wsparciem zarówno dla gospodarek, jak również dla rynków były w dalszym ciągu funkcjonujące programy fiskalne oraz silnie akomodacyjna polityka monetarna.

Skutkiem takiego otoczenia gospodarczego były silne wzrosty na rynkach akcyjnych, rozłożone na niemal cały 2021 rok. W przypadku rynków rozwiniętych, można było mówić o coraz to kolejnych historycznych rekordach notowań indeksów. W przypadku krajowego rynku akcji mogliśmy mówić o stopniowej odbudowie poziomów indeksów, zakończoną nowym rekordem indeksu WIG, który przebił rekordowe poziomy z 2017 roku, oraz psychologiczny poziom 70 tys. punktów.

Patrząc na zachowanie się rynków akcyjnych w 2021 roku, dało się zauważyć bardziej zrównoważone i demokratyczne wzrosty, obejmujące większość sektorów rynkowych, w odróżnieniu od roku 2020, który przede wszystkim premiował spółki nowych technologii.

Silne wzrosty na rynkach nie dotyczyły jedynie aktywów akcyjnych. Spora część surowców w istotny sposób zyskała na wartości, w tym surowce energetyczne. Ponadto, wprowadzone wcześniej ograniczenia gospodarcze spowodowały ogromne nierównowagi w globalnych łańcuchach dostaw, podwyższając ceny wielu dóbr i towarów. Zestawiając to z silnym wsparciem fiskalnym i monetarnym, jak również efektem odroczonego popytu w roku 2020, otrzymujemy silnie proinflacyjne środowisko gospodarcze. I właśnie groźba wysokiej inflacji, stopniowo realizująca się w kolejnych miesiącach 2021 roku była głównym zagadnieniem, z którym musieli zmierzyć się decydenci na całym świecie.

W III i IV kwartale 2021 roku inflacja drastycznie przyspieszyła, osiągając zarówno w skali globalnej, jak i w Polsce nie notowane od kilkadziesiąt lat poziomy. Spowodowało to zdecydowaną reakcję banków centralnych. W przypadku Fed główną reakcją była zapowiedź wygaszenia monetarnego wsparcia i wzrost oczekiwań na podwyżki stóp w 2022 roku. Z podobnymi, chociaż nieco mniej zdecydowanymi działaniami mieliśmy do czynienia w przypadku EBC. Również w Polsce polityka Rady Polityki Pieniężnej uległa zmianie. Od października do grudnia trzykrotnie podwyższono wysokość stóp procentowych, cykl ten kontynuowany był w I kwartale 2022 roku.

Efekty rynkowe widoczne były w szczególności na rynku długu skarbowego, który zauważalnie tracił na wartości na przestrzeni 2021 roku. Rentowności krajowych obligacji 10-letnich wzrosły z poziomów 1,2% na początku roku do 3,6% na koniec 2021, dochodząc do poziomu 4% w I kwartale 2022. Z podobnymi tendencjami mieliśmy do czynienia praktycznie wszędzie na świecie. Zostało to w wyraźny sposób odzwierciedlone w przecenie długu skarbowego. W przypadku rynków akcji, najsilniej zyskiwały banki, dla których wzrost stóp procentowych będzie przekładał się na uzyskiwane zyski. Pod koniec 2021 roku perspektywa wzrostu stóp procentowych i wzrosty rentowności negatywnie przełożyła się na wyceny spółek z sektora technologicznego.

Amerykański S&P 500 zyskał w 2021 26,9%, zaś technologiczny Nasdaq wzrósł o 21,4%. Na Starym kontynencie DAX zyskał 15,8%, zaś francuski CAC 40 28,9%. W przypadku krajowego rynku akcji wzrosty dotyczyły wszystkich segmentów. Duże spółki skupione w indeksie WIG20 zyskały 14,2%, mWIG40 zamknął rok 33% na plusie, zaś sWIG80 wzrósł o 24,6%.

Średni wynik UFK akcji polskich uniwersalnych (inwestujących w szerokie spektrum spółek notowanych na GPW, tj. zarówno w duże, jak również małe i średnie spółki) w 2021 wyniósł 22%. Jest to wynik dużo lepszy od UFK inwestujące na rynkach rozwiniętych, gdzie średni wynik w 2021 roku wyniósł 10,7%. Inaczej

wygląda sytuacja funduszy dłużnych. Średni wynik funduszy inwestujących w krajowy dług skarbowy wyniósł w 2021 roku -9,5%, co w przypadku strategii postrzeganych jako bezpieczne jest bardzo słabym rezultatem.

3) Działania podejmowane przez Spółkę w celu ochrony aktywów UFK

Podobnie jak wcześniej w 2021 r. Spółka zrealizowała szereg działań retencyjnych zmierzających do utrzymania klientów. Dodatkowo podejmowała szereg działań wspierających klientów w zakresie prowadzenia portfela UFK. Składały się na to zarówno działania edukacyjne mające na celu wzrost świadomości oraz wiedzy klientów jak również zapewnienie kompleksowego zarządzania rachunkiem UFK.

W obszarze wsparcia klientów w procesie doboru pozycji inwestycyjnych Spółka realizowała następujące inicjatywy:

- a) Miesięcznik inwestycyjny – cykliczny komentarz rynkowy, w którym co miesiąc Spółka starała się wyjaśnić zachowanie rynków finansowych, opisać ich wpływ na strukturę przykładowych portfeli oferowanych przez Spółkę oraz przedstawić własną ocenę perspektyw dla rynku na nadchodzące miesiące,
- b) przykładowe portfele – publikowane co miesiąc w Miesięczniku Inwestycyjnym, przedstawiające przykładowy podział portfela na klasy aktywów, w zależności od profilu ryzyka inwestycyjnego,
- c) Fund Alert – usługa w ramach której wysyłałymi powiadomienia, gdy zmiana wartości UFK przekroczy ustalony próg zmienności (w górę lub w dół) ustalony dla danej klasy aktywów lub konkretnego funduszu.

Spółka w 2021 roku utrzymała w ofercie funkcjonujące z sukcesem UFK zarządzane wewnętrznie. Flagowe rozwiązanie, tj. UFK inPlus osiągnął stopę zwrotu w wysokości 3,14%, zaś najbezpieczniejszy UFK Emerytalny Plus 0,43%, co biorąc pod uwagę bardzo słabe zachowanie aktywów dłużnych i silną wyprzedaż pod koniec 2021 roku jest dobrym rezultatem. Lepszy wynik wygenerował bardziej ryzykowny UFK inPlus Pro, zyskując 8,64%.

W roku 2021 Spółka skupiła się na stworzeniu nowej oferty inwestycyjnej, spełniającej wymogi interwencji produktowej (decyzja KNF z dnia 15 lipca 2021 w sprawie interwencji produktowej w zakresie umów ubezpieczenia z UFK), również w zakresie UFK zarządzanych wewnętrznie. Wprowadzono dwie strategie aktywne zarządzane, replikujące strategię UFK inPlus oraz inPlus Pro, oraz pięć zupełnie nowych rozwiązań, inwestujących w akcje amerykańskie, akcje europejskie, akcje nowych technologii, akcje rynków wschodzących, jak również na rynku surowców. Nowe strategie w założeniu mają być wysoce płynne i efektywne kosztowo, inwestujące w wysoce płynne ETF-y.

Na koniec 2020 r. ryzykowne aktywa w przypadku UFK InPlus stanowiły ok. 25% portfela. Fundusze UFK zarządzane wewnętrznie pełnią coraz ważniejszą rolę w stabilizacji wyników portfela polis UFK, a kwota środków w nich zgromadzona na koniec 2021 r. stanowiła ok. 49% aktywów UFK Spółki, co stanowi poziom zbliżony do końca 2020r.

4) Sytuacja płynnościowa wybranych funduszy

Aktualna sytuacja funduszy UFK

W następstwie wydarzeń o bezprecedensowej skali, jakie związane były z niespłaceniem obligacji korporacyjnych przez spółkę GetBack, pośrednio ucierpiały podmioty mające relacje biznesowe ze spółką GetBack – dystrybutorzy obligacji (głównie Idea Bank S.A.) oraz podmioty zarządzające funduszami inwestycyjnymi, które zatrudniły spółkę GetBack jako zarządzającego portfelem wierzytelności w zarządzanych przez siebie sekurytyzacyjnych funduszach inwestycyjnych. Dodatkowo są to podmioty mające z GetBackiem głębsze relacje biznesowe (dotyczące np. transakcji sprzedaży spółki EGB przez podmioty powiązane z Altus TFI do spółki GetBack).

Rozgłos medialny wokół GetBacku doprowadził do masowego odwrotu klientów od Idea Banku oraz m.in. funduszy Altus TFI, co nałożyło się na brak płynności i głębokie przeceny w segmencie małych i średnich spółek notowanych na GPW. Jednym ze skutków tych wydarzeń było przekazanie przez Altus TFI w styczniu 2019 roku zarządzania wybranymi funduszami zamkniętymi do Rockbridge TFI S.A. i ograniczenie płynności tych funduszy.

W kolejnych okresach 2019 i 2020 roku Spółka uzyskała częściową realizację zleceń wykupów certyfikatów inwestycyjnych z funduszy inwestycyjnych zamkniętych dotkniętych ograniczeniem płynności. Problem ograniczonej płynności dotyczył Alter FIZ Aktywnej Alokacji Spółek Dywidendowych, Alter FIZ Multi Strategia oraz Alter FIZ Akcji Globalny.

W dniu 21 lipca 2020 roku wskazane wyżej fundusze otrzymały informację o zajęciu praw majątkowych z wniosku spółki GetBack S.A. tytułem zabezpieczenia roszczenia złożonego przeciwko 13 podmiotom, w tym Alter FIZ Aktywnej Alokacji Spółek Dywidendowych, Alter FIZ Akcji Globalny oraz Alter FIZ Multi Strategia, w związku z transakcją sprzedaży akcji spółki EGB Investments S.A. Spółce Getback S.A. Wartość zabezpieczenia wynosi 134 mln złotych solidarnie wobec wszystkich podmiotów. Ponadto w dniu 14 września 2020 roku Funduszom został doręczony pozew GetBack S.A. o zapłatę solidarnie kwoty 134 mln złotych wraz z odsetkami do dnia zapłaty lub ewentualnie o zapłatę przez poszczególnych pozwanych wskazanej przez GetBack S.A. kwoty stanowiącej równowartość ceny otrzymanej od GetBack S.A. z tytułu zbycia akcji EGB Investments S.A. W konsekwencji powyższych zdarzeń od lipca 2020 roku bank depozytariusz nie potwierdzał wycen aktywów netto powyższych funduszy.

Zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami wiarygodne oszacowanie terminu zakończenia sporu pomiędzy funduszami i reprezentującym je TFI, a spółka GetBack S.A. oraz kierunku jego rozstrzygnięcia nie jest obecnie możliwe.

Łączne aktywa wskazanych powyżej funduszy na bilansie Spółki wynosiły na dzień 31 grudnia 2020 roku 101,3 mln złotych oraz na 31 grudnia 2021 95,6 mln złotych, z czego zablokowana kwota zabezpieczenia przypadająca na aktywa Spółki we wskazanych funduszach wynosiła na 31 grudnia 2020 roku 8,2 mln złotych oraz na 31 grudnia 2021 roku 7,8 mln złotych.

Sytuacja uległa zmianie w IV kwartale 2021 roku, kiedy Rockbridge TFI w porozumieniu z bankiem depozytariuszem rozpoczęło proces sukcesywnego przywrócenia wycen Alter FIZ Aktywnej Alokacji Spółek Dywidendowych oraz Alter FIZ Akcji Globalny, poczynwszy od wyceny przypadającej na lipiec 2020, aż do najbardziej aktualnej wyceny. Wg stanu na koniec 2021 roku, wszystkie wyceny wskazanych wyżej dwóch funduszy zostały przywrócone. Równocześnie, Rockbridge TFI rozpoczął proces przywrócenia wyceny Alter FIZ Multistrategia. Proces ten powinien zakończyć się w roku 2022.

Dbając o interes klientów, którzy zostali dotknięci problemami płynnościowymi niektórych funduszy inwestycyjnych zamkniętych, Spółka podejmuje aktywne działania mające na celu upłynnienie środków, które pozwoliłoby zrealizować oczekujące transakcje, jednocześnie nie wywołując presji na cenę instrumentów finansowych, która mogłaby narazić na straty uczestników funduszu. Spółka komunikuje klientom rozwój wydarzeń od początku identyfikacji problemów płynnościowych wybranych funduszy inwestycyjnych.

Szczegółowe informacje i analiza wpływu zaistniałej sytuacji na wypłacalności spółki znajdują się w części D5 niniejszego dokumentu.

5) Wpływ otoczenia prawnego na działalność Spółki

Spółka od wielu lat funkcjonuje w niepewnym i niestabilnym otoczeniu prawnym. Normy prawne dotyczące ubezpieczeń na życie, a w szczególności ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, mają charakter jedynie ogólny i niepełny. Jako przykład można wskazać, że brak jest ogólnej regulacji przewidującej określone wymogi w zakresie relacji między częścią alokowanej składki przeznaczonej na ochronę ubezpieczeniową a częścią przeznaczoną na inwestycję w ubezpieczeniowy fundusz kapitałowy (za wyjątkiem szczególnych regulacji dotyczących niektórych rodzajów produktów ubezpieczeniowych). Dlatego też wiele zagadnień prawnych w tej dziedzinie budzi kontrowersje i spory, zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie (np. łączność tzw. abuzywności postanowień umownych i ich nieważności, niedozwolony charakter postanowień w zakresie opłat likwidacyjnej i wstępnej).

Pod koniec października 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego poinformowała o przyjęciu założeń interwencji produktowej, dotyczącej ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi. Rozpoczęte prace dotyczą ograniczenia możliwości wprowadzania do obrotu, dystrybucji oraz sprzedaży ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, charakteryzujących się nieakceptowalnymi z punktu widzenia organu nadzoru cechami. W 2021 r. Spółka zaplanowała ofertę produktową z uwzględnieniem założeń interwencji produktowej, dotyczącej ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi. Spółka w związku z interwencją produktową zmodyfikowała produkty z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, poprzez dostosowywanie ich parametrów do oczekiwań nadzoru i klientów, a w szczególności w zakresie doboru aktywów, poziomu kosztów i świadczeń.

6) Aktywność kancelarii odszkodowawczych oraz działalność Spółki na rzecz polubownego załatwiania sporów

Kancelarie odszkodowawcze prowadzą szeroką działalność marketingową i na szeroką skalę pozyskują klientów, nie zawsze zgodnie z dobrymi obyczajami czy przepisami prawa, często namawiając klientów do rozwiązywania umów i zgłaszania roszczeń do ubezpieczycieli, przyczyniając się do dalszego wzrostu liczby roszczeń. Działanie takie może być również niekorzystne dla klientów, którzy realizując świadczenia wykupu niweczą zamierzony i podstawowy cel zawarcia umów, tj. uzyskanie świadczenia z tytułu dożycia, które miało zapewnić im środki finansowe na konkretny cel, przede wszystkim na emeryturę.

Podmioty te w istotnej części pozyskują roszczenia agresywnymi metodami marketingowymi, w tym również tworząc „czarny PR” firm ubezpieczeniowych. Kancelarie odszkodowawcze uderzają w zaufanie klientów do ubezpieczycieli.

Warto zauważyć, że często kancelarie odszkodowawcze obciążają konsumentów wysokimi kosztami dochodzenia roszczeń, w szczególności prowizją od kwot uzyskanych od Spółki. W wielu przypadkach konsumenci mogliby uzyskać wyższe kwoty w znacznie krótszym terminie, gdyby zdecydowali się na polubowne rozwiązywanie sporów. Spółka aktywnie zachęca klientów wnoszących reklamacje do podejmowania bezpośrednich rozmów ugodowych.

W 2021 r. Spółka podjęła szereg inicjatyw przeciwdziałających sprzecznym z prawem praktykom kancelarii odszkodowawczych.

7) Zmiany w przepisach prawa mające wpływ na działalność Spółki w 2021 roku

W 2021 r. Spółka nie stwierdziła kluczowych zmian w przepisach prawach mających znaczny wpływ na jej działalność.

8) Wojna na Ukrainie

24 lutego 2022 roku Federacja Rosyjska rozpoczęła inwazję na terytorium Ukrainy. Istotnym skutkiem tej operacji była przecena na rynkach akcyjnych oraz osłabienie złotówki. W konsekwencji rozpoczęcia wojny na Rosję zostały nałożone sankcje o charakterze gospodarczym i politycznym. Część Spółek ograniczyło działalność lub całkowicie wycofało się rynku rosyjskiego. Ponadto na skutek konfliktu działalność podmiotów na rynku ukraińskim została istotnie ograniczona, lub wstrzymana.

Spółka nie posiada istotnego bezpośredniego lub pośredniego zaangażowania w podmioty dotknięte bezpośrednio wojną lub sankcjami. Jednocześnie Spółka przeprowadziła symulacje wpływu konfliktu zbrojnego na pozycję wypłacalnościową Spółki. Wpływ ten jest negatywny jednak nie stwierdzono zagrożenia zarówno wypłacalności jak i płynności Spółki. W ocenie Spółki, opisana wyżej sytuacja nie stanowi istotnego ryzyka dla kontynuacji działalności Spółki w okresie co najmniej 12 miesięcy.

A.2 WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ

Wynik z działalności ubezpieczeniowej został wyliczony zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania finansowego.

Poniższa tabela prezentuje wybrane istotne pozycje rachunku technicznego za lata 2020-2021.

Tabela 1 Wybrane elementy rachunku technicznego

Wybrane elementy rachunku technicznego	W roku 2020	W roku 2021
Składka przypisana brutto	243 347	294 026
w tym UFK	238 978	287 969
Wynik z działalności lokacyjnej	51 175	69 592
w tym UFK	49 713	68 106
Odszkodowania i świadczenia	340 057	309 688
w tym UFK	339 896	307 339
Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	33 401	-4 723
w tym UFK	31 689	-3 073
Koszty działalności ubezpieczeniowej	44 461	54 250
w tym UFK	43 504	52 499
Koszty akwizycji	17 753	32 134
w tym UFK	17 276	30 838
Koszty administracyjne	26 708	22 109
w tym UFK	26 228	21 654
Prowizje reasekuracyjne	0	7
w tym UFK	0	7

W 2021 roku Spółka zanotowała składkę przypisaną przypisanej brutto w wysokości 294 026 tys. zł. Poziom ten jest wyższy o 21% w porównaniu do roku 2020. Na wyższy poziom składki przypisanej brutto wpłynęło ożywienie nowej, co w liczbach bezwzględnych stanowiło realizację na poziomie 159 941 tys. zł składki regularnej wobec 174 872 tys. zł w roku 2020 oraz 134 085 tys. zł składki jednorazowej wobec 68 475 tys. zł w 2020 roku.

Wynik z inwestycji (działalności lokacyjnej) liczony jako suma przychodów z lokat terminowych w instytucjach kredytowych, przychodów z dłużnych papierów wartościowych, wyniku z realizacji lokat, niezrealizowanych zysków i strat na lokatach oraz pozostałych kosztów działalności lokacyjnej, w 2021 roku wyniósł 69 592 tys. zł. Na wynik ten składa się wynik z inwestycji środków klientów w kwocie 70 415 tys. zł, środków Spółki w kwocie 1 137 tys. zł oraz kosztów działalności lokacyjnej w wysokości 1 960 tys. zł. Rentowność inwestycji na ryzyko klienta wyniosła 4% w 2021 roku.

W 2020 roku Spółka poniosła koszty odszkodowań i świadczeń w wysokości 309 688 tys. zł. W porównaniu do 2020 roku koszty te zmniejszyły się o 9%. Spadek wartości odszkodowań i świadczeń był efektem prowadzonych działań retencyjnych.

W 2021 roku nastąpiło podwyższenie poziomu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (o 4 723 tys. zł), co stanowi 0,2% początkowego stanu rezerw.

W 2021 roku Spółka poniosła koszty działalności ubezpieczeniowej w wysokości 54 250 tys. zł, z czego 32 134 tys. zł stanowiły koszty akwizycji, w tym 9 918 tys. zł stanowiła amortyzacja pozycji aktywowanych kosztów akwizycji. W porównaniu z 2020 rokiem łączne koszty działalności ubezpieczeniowej były wyższe o 23% za co w całości odpowiadały koszty akwizycji, które wzrosły o 73% co było efektem dalszego realizowania strategii przyjętej w 2020 roku w zakresie rozwoju kanałów sprzedaży oraz wyższych wolumenów. W zakresie kosztów administracyjnych Spółka wygenerowała 15% oszczędności w tym okresie.

Poniższa tabela zawiera zestawienie wyników z działalności ubezpieczeniowej i operacyjnej Spółki w latach 2020 i 2021.

Tabela 2 Wynik z działalności operacyjnej

	<i>W roku 2020</i>	<i>W roku 2021</i>
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	-38 026	12 263
<i>w tym UFK</i>	<i>-40 023</i>	<i>7 580</i>
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	1 388	993
Pozostałe przychody operacyjne	944	430
Pozostałe koszty operacyjne	5 462	9 114
Wynik z działalności operacyjnej	-41 155	4 572
Podatek dochodowy	14 912	-8 422
Wynik netto	-56 068	12 994

W 2021 roku Spółka wykazała zysk w rachunku technicznym ubezpieczeń na życie w wysokości 12 263 tys. zł. Jest to rezultat lepszy niż w roku ubiegłym kiedy wynik był obciążony zdarzeniem o charakterze jednorazowym – zmianą w metodologii tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych podyktowanej obserwowaną podwyższoną zmiennością realizacji ryzyk prawnych.

Zysk brutto z działalności operacyjnej w 2021 roku wyniósł 4 572 tys. zł i był obciążony zdarzeniem o charakterze jednorazowym tj. zawiązaniem rezerw na postępowania administracyjne w wysokości 6 003 tys. zł. Spółka zakończyła rok 2021 zyskiem netto w wysokości 12 994 tys. zł.

A.3 WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ (INWESTYCYJNEJ)

Na koniec 2021 roku aktywa na ryzyko własne Spółki, w których skład wchodzi: lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z UFK) oraz środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, wyniosły 202 579 tys. zł (w roku 2020 wynosiły 233 917 tys. zł).

W 2021 r. został osiągnięty przychód z inwestycji własnych na poziomie 993 tys. zł (wobec 1 388 tys. zł w 2020 roku). Na wynik ten składały się przychody z obligacji skarbowych w kwocie 971 tys. zł oraz przychody z depozytów bankowych w kwocie 22 tys. zł.

W roku 2021 wskaźniki rentowności lokat wyniosły 0,6% oraz 0,1%, odpowiednio dla inwestycji w dłużne papiery wartościowe oraz dla lokat terminowych. Ogólny wskaźnik rentowności lokat na koniec 2021 roku wyniósł 0,5% i reprezentuje spadek o 0,1 pkt procentowego w stosunku do 2020 roku. W 2021 roku na sytuację rynkową nadal znaczny wpływ miała sytuacja pandemiczna. Stopy procentowe utrzymywały się zerowym poziomie, a co za tym idzie również wynik z inwestycji w szczególności w lokaty bankowe był bliski 0. Wynik z działalności lokacyjnej został wyliczony zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania finansowego.

Poniższa tabela prezentuje kluczowe pozycje działalności lokacyjnej.

Tabela 3 Kluczowe pozycje działalności lokacyjnej

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2021
Wynik z działalności lokacyjnej	1 388	993
Stan aktywów własnych	233 917	202 579
Wskaźnik rentowności lokat	0,6%	0,5%

Na kapitał z aktualizacji wyceny wpływa wartość przeszacowania aktywów finansowych, zakwalifikowanych do kategorii dostępnych do sprzedaży i wycenianych w wartości godziwej, w kwocie stanowiącej różnicę między wartością godziwą aktywów ustaloną na dzień wyceny, a wartością tych aktywów, wycenioną według skorygowanej ceny nabycia. W przypadku Spółki aktywami tymi były obligacje Skarbu Państwa i Banku Gospodarstwa Krajowego z gwarancjami Skarbu Państwa. Strata z inwestycji Spółki ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny, po uwzględnieniu podatku odroczonego, wyniosła 7 014 tys. zł, podczas gdy w roku 2020 ta sama pozycja wskazywała zysk w wysokości 1 024 tys. zł. Strata wynika ze zmiany cen obligacji w drugim półroczu 2021 roku.

Wynik z inwestycji aktywów na pokrycie rezerw związanych z UFK został zaprezentowany w punkcie A.2.

A.4 WYNIKI Z POZOSTAŁYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI

W 2021 roku Spółka nie prowadziła działalności innej niż ubezpieczeniowa.

W 2021 roku Spółka nie była leasingodawcą, ani też nie prowadziła działalności sekurytyzacyjnej.

B. SYSTEM ZARZĄDZANIA

B.1 OGÓLNA INFORMACJA O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA

System zarządzania obejmuje funkcję zarządzania ryzykiem, funkcję zgodności z przepisami, funkcję audytu wewnętrznego i funkcję aktuarialną oraz zapewnia prawidłowe i ostrożne zarządzanie zakładem ubezpieczeń.

Celem systemu zarządzania jest dążenie do zapewnienia zrównoważonego rozwoju organizacji w jej działaniach wewnętrznych i zewnętrznych oraz uzyskiwanie dodatkowych korzyści dla otoczenia i pracowników poprzez ciągłe zwiększanie efektywności organizacji.

System zarządzania w Spółce obejmuje:

- odpowiednią, przejrzystą strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności są jasno przypisane i odpowiednio podzielone
- skuteczny system przekazywania informacji
- odpowiednie regulacje wewnętrzne, zapewniające zgodność z przepisami.

System zarządzania w Spółce został zaprojektowany w sposób umożliwiający realizację przyjętej strategii. Jest adekwatny do skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla działalności Spółki.

Główne zasady dotyczące systemu zarządzania są opisane w stosownych regulacjach wewnętrznych Spółki. Najważniejsze z nich to:

- Regulamin organizacyjny Spółki
- Regulamin Zarządu
- Zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej
- Zasady funkcjonowania systemu regulacji wewnętrznych oraz opracowywanie, wdrażanie i nadzorowanie dokumentacji systemowej
- Polityka wynagradzania
- Polityka w zakresie wymogów kompetencji i reputacji
- Polityka oceny odpowiedniości
- Regulamin funkcji zarządzania ryzykiem
- Regulamin funkcji aktuarialnej
- Regulamin audytu wewnętrznego
- Regulamin funkcji zgodności z przepisami
- Zasady zarządzania ryzykiem
- Polityka outsourcingu

System zarządzania jest poddawany regularnym przeglądom wewnętrznym, których zakres określa Zarząd Spółki.

B.1.1 ZARZĄD I RADA NADZORCZA

Zarząd

Zarząd jest organem statutowym, który pod przewodnictwem Prezesa kieruje działalnością Spółki i działa w jej imieniu na podstawie przepisów prawa, postanowień Statutu Spółki, Regulaminu Zarządu oraz innych przepisów wewnętrznych.

Każdemu Członkowi Zarządu przyporządkowana jest jedna lub kilka jednostek organizacyjnych, w celu umożliwienia podejmowania wewnętrznych decyzji w Spółce.

Niezależnie od podziału kompetencji, cały Zarząd kolegialnie odpowiada za kierowanie Spółką.

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku w skład Zarządu Spółki wchodziło:

- Tomasz Borowski – Prezes Zarządu
- Piotr Tański – Członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem
- Marek Gołębiowski – Członek Zarządu

Podział kompetencji pomiędzy poszczególnych członków Zarządu, zgodnie z Regulaminem Zarządu, przedstawia się następująco:

Tomasz Borowski:

- a) Koordynacja pracy Zarządu Spółki i rozwój Spółki
- b) Kontakty z Radą Nadzorczą Spółki i akcjonariuszami
- c) Reprezentacja Spółki wobec urzędów i organów oraz innych instytucji
- d) Kwestie strategiczne
- e) Sprzedaż
- f) Marketing i sponsoring
- g) Sprawy Prawne (z wyłączeniem Spraw sądowych)
- h) Zasoby Ludzkie
- i) Biuro Zarządu
- j) IT
- k) Zarządzanie Projektami
- l) Administracja Biura
- m) Audyt wewnętrzny
- n) Zgodność z przepisami
- o) Wszystkie sprawy nie przydzielone innym Członkom Zarządu Spółki

Piotr Tański:

- a) Aktuariat
- b) Zarządzanie ryzykiem
- c) Reklamacje
- d) Sprawy sądowe
- e) Produkty
- f) Administracja Polis
- g) Reasekuracja

Marek Gołębiewski:

- a) Finanse i Księgowość
- b) Zarządzanie Inwestycjami
- c) Obsługa transakcji finansowych

Skład Zarządu nie uległ zmianie na dzień sporządzenia Sprawozdania.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza Spółki działa na podstawie przepisów prawa, Statutu Spółki oraz Regulaminu Rady Nadzorczej, który określa jej organizację oraz sposób wykonywania czynności nadzorczych.

Rada składa się przynajmniej z trzech, nie więcej jednak niż dziewięciu członków. Liczbę członków Rady Nadzorczej ustala Walne Zgromadzenie. Walne Zgromadzenie powołuje Członków Rady Nadzorczej.

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 29 kwietnia 2021 roku w skład Rady Nadzorczej Spółki wchodził:

- Franz Fuchs - Przewodniczący Rady Nadzorczej do 31 marca 2021, od 31 marca 2021 Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
- Elisabeth Stadler – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej do 31 marca, od 31 marca 2021 Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Harald Riener – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
- Roland Goldsteiner – Członek Rady Nadzorczej,
- Dieter Fröhlich – Członek Rady Nadzorczej,
- Jan Monkiewicz – Członek Rady Nadzorczej,
- Andrzej Witkowski - Członek Rady Nadzorczej,
- Marek Belka - Członek Rady Nadzorczej.

Z dniem 29 kwietnia 2021 roku Walne Zgromadzenie powołało Radę Nadzorczą na nową kadencję w składzie:

- Elisabeth Stadler – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Franz Fuchs – Zastępca Przewodniczącej Rady Nadzorczej,
- Harald Riener – Zastępca Przewodniczącej Rady Nadzorczej
- Anna Włodarczyk-Moczowska – Członek Rady Nadzorczej
- Piotr Narloch – Członek Rady Nadzorczej
- Werner Matula – Członek Rady Nadzorczej

- Jan Monkiewicz – Członek Rady Nadzorczej,
- Marek Belka - Członek Rady Nadzorczej.

Skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie od dnia 29 kwietnia 2021 do dnia sporządzenia Sprawozdania.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Rada Nadzorcza wykonuje swe czynności kolegialnie, może jednak delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych. Do zadań Rady Nadzorczej należy przede wszystkim:

- ocena sprawozdania finansowego oraz sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za ubiegły rok obrotowy
- ocena wniosku Zarządu w kwestii podziału zysku lub pokrycia strat
- sporządzanie pisemnego sprawozdania z wyników oceny sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, jak i z oceny wniosku Zarządu w kwestii podziału zysku lub pokrycia strat
- rozpatrywanie innych spraw wnoszonych przez Zarząd
- wybór i odwoływanie Prezesa Zarządu i jego zastępcy, jak również wybór i odwoływanie członków Zarządu oraz zawieszanie w czynnościach tych osób
- ustalanie zasad wynagradzania członków Zarządu
- wybór firmy audytorskiej Spółki
- uchwalanie regulaminu Zarządu
- podejmowanie decyzji w przedmiocie emisji obligacji
- uchwalanie zasad lokowania środków finansowych
- inne sprawy wynikające ze Statutu Spółki lub przepisów prawa

W ramach Rady Nadzorczej funkcjonują: Komitet Audytu oraz Komitet Personalny.

Komitet Audytu

Komitet Audytu działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym dostarcza wsparcia Radzie Nadzorczej, w zakresie nadzoru nad procesem sprawozdawczości finansowej, monitorowania skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej.

Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- (i) monitorowanie:
  - a. procesu sprawozdawczości finansowej,
  - b. skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego w Spółce, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej; oraz
  - c. wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej.

- (ii) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Spółki świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie,
- (iii) informowanie Rady Nadzorczej o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Spółce, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania,
- (iv) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem,
- (v) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania,
- (vi) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem,
- (vii) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej,
- (viii) przedkładanie Radzie Nadzorczej Rekomendacji Komitetu Audytu w sprawie powołania firmy audytorskiej; oraz
- (ix) przedkładanie właściwym organom lub komórkom organizacyjnym Spółki (w tym w szczególności Zarządowi) zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej,
- (x) sporządzanie i przedkładanie Radzie Nadzorczej Sprawozdania Komitetu Audytu z jego działalności za dany rok,
- (xi) opiniowanie planu audytów wewnętrznych na kolejny rok kalendarzowy.

W okresie od 1 stycznia 2021 do 28 marca 2021 r. w skład Komitetu Audytu wchodził:

Jan Monkiewicz – Przewodniczący Komitetu Audytu, członek niezależny
Franz Fuchs – Członek Komitetu Audytu
Andrzej Witkowski – Członek Komitetu Audytu, członek niezależny
Marek Belka – Członek Komitetu Audytu, członek niezależny

W okresie od 29 marca 2021 do 31 grudnia 2021 r. w skład Komitetu Audytu wchodził:

Jan Monkiewicz – Przewodniczący Komitetu Audytu, członek niezależny
Franz Fuchs – Członek Komitetu Audytu
Marek Belka – Członek Komitetu Audytu, członek niezależny

Komitet Personalny

Komitet Personalny składa się z co najmniej 3 członków, a jego wielkość uzależniona jest od liczby zadań delegowanych przez Radę Nadzorczą, liczebności Rady Nadzorczej oraz wielkości Spółki. Członkowie Komitetu Personalnego, w tym Przewodniczący, powoływani są przez Radę Nadzorczą spośród jej członków na okres kadencji odpowiadającej ich kadencji w Radzie Nadzorczej.

Celem działania Komitetu Personalnego jest zajmowanie się sprawami personalnymi członków Zarządu, w tym planowanie ciągłości obsady Zarządu, oraz decydowanie o treści umów, na podstawie których zatrudnieni są członkowie Zarządu oraz ich wynagrodzeniu.

W okresie od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2021 w skład Komitetu Personalnego wchodził:

Harald Riener – Przewodniczący Komitetu Personalnego

Elisabeth Stadler – Członek Komitetu Personalnego

Franz Fuchs – Członek Komitetu Personalnego

B.1.2 STRUKTURA ZARZĄDZANIA

Spółka posiada strukturę organizacyjną, która służy wspieraniu realizacji celów strategicznych Spółki i prowadzonej przez nią działalności. Struktura ta jest na bieżąco dostosowywana do zmian celów strategicznych, jak również do zmian zakresu prowadzonej działalności, bądź otoczenia biznesowego organizacji. Struktura organizacyjna Spółki jest opisana w Regulaminie organizacyjnym. Działalnością Spółki kieruje Zarząd, którego skład został przedstawiony w punkcie B.1.1.

Do wspomaganie realizacji zadań Spółki należących do kompetencji kilku komórek organizacyjnych powołane zostały komitety:

- 1) Komitet Inwestycyjny
- 2) Komitet Inwestycyjny ds. Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych Zarządzanych Wewnętrznie
- 3) Komitet Kredytowy
- 4) Komitet IT

Celem komitetów jest przedstawianie Zarządowi Spółki problemów w istniejących kierunkach polityki działań Spółki, wniosków i rekomendacji w oparciu o przeprowadzone analizy i badania w zakresie realizowanych zadań oraz zapewnienie wykonania decyzji podjętych przez Zarząd Spółki.

W Spółce zostały wdrożone następujące funkcje kluczowe:

- 1) Funkcja Aktuarialna, nadzorowana przez Aktuariusza powołanego przez Zarząd
- 2) Funkcja Audytu Wewnętrznego, nadzorowana przez Kierownika Biura Audytu Wewnętrznego,
- 3) Funkcja Zgodności z Przepisami („Compliance”), nadzorowana przez Głównego Specjalistę ds. Zgodności z Przepisami,
- 4) Funkcja Zarządzania Ryzykiem, nadzorowana przez Kierownika Biura Zarządzania Ryzykiem.

Umiejscowienie funkcji kluczowych w strukturze organizacyjnej Spółki zapewnia im odpowiednią niezależność operacyjną.

Zarząd Spółki powołuje osobę nadzorującą funkcję kluczową. Osobami wykonującymi czynności w ramach funkcji kluczowych są wszyscy pracownicy realizujący zadania w ramach danej funkcji. Opis zadań i sposobu wdrożenia poszczególnych funkcji kluczowych zawarty jest w punktach: B.3 – B.6.

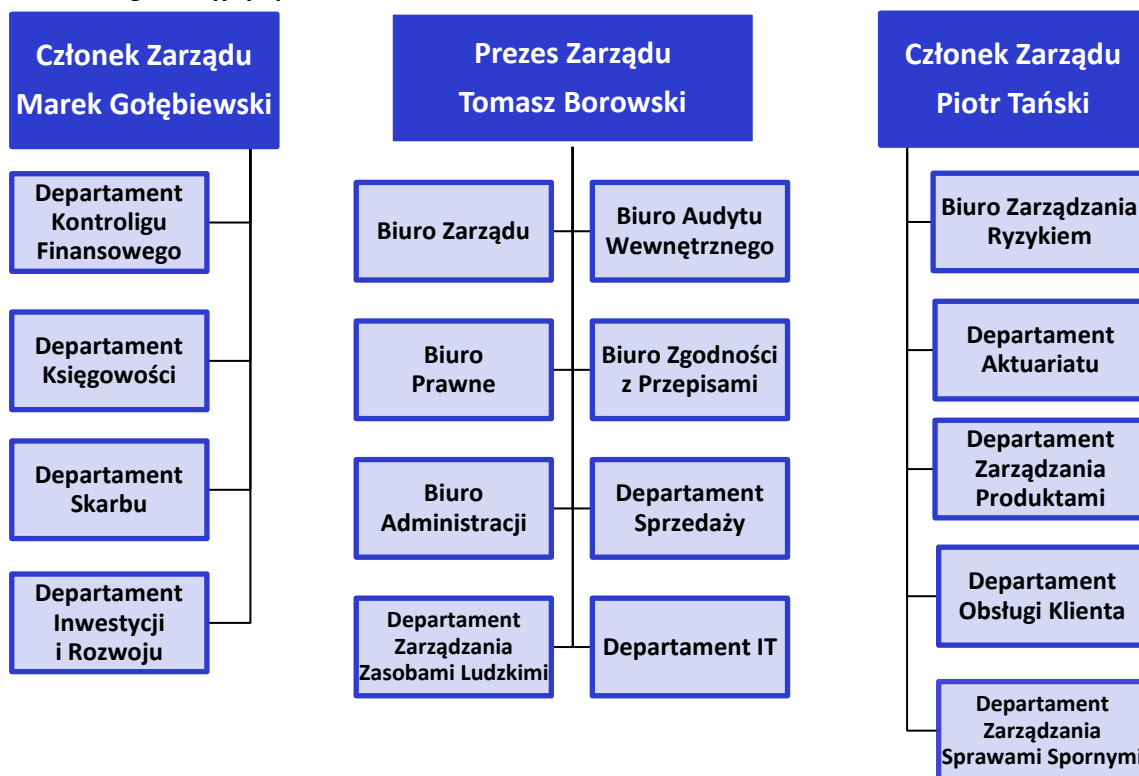
W 2021 r. nastąpiły następujące zmiany w strukturze organizacyjnej Spółki, które miały na celu zapewnienie efektywności realizacji strategii biznesowej:

- Powołanie Komitetu Inwestycyjnego ds. Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych Zarządzanych Wewnętrznie, którego zadaniem jest dbanie o interes klientów Spółki, których

aktywa są inwestowane w ramach Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych zarządzanych wewnątrz.

- Powołanie Zespołu ds. Operacji IT w ramach Departamentu IT, którego zadania koncentrują się w obszarze bezpieczeństwa informacji oraz zarządzania ryzykiem IT

Schemat organizacyjny Spółki na 31.12.2021

B.1.3 INFORMACJA I ŚCIEŻKI RAPORTOWANIA

W Spółce zapewniony jest przepływ informacji, potrzebnych do bieżącej realizacji zadań oraz służących do oceny ich realizacji. System komunikacji, zarówno wewnętrznej, jak i zewnętrznej gwarantuje, że każdy pracownik ma dostęp do informacji niezbędnych do wykonywania przez niego obowiązków.

Procesy komunikacyjne wspierają osiągnięcie celów poprzez efektywny przepływ informacji w obrębie organizacji.

Zarząd i kadra kierownicza mają obowiązek przekazywać pracownikom jednoznaczne komunikaty, które określają oczekiwane postawy pracowników i zakres ich obowiązków, a także ich rolę w organizacji.

Wewnętrzny przepływ informacji zapewnia wewnętrzna poczta elektroniczna, wewnętrzna sieć intranet, narzędzia komunikacji zdalnej, bezpośrednie kontakty pomiędzy pracownikami, dyskusje, spotkania oraz zebrania. Istniejące kanały komunikacji umożliwiają pracownikom zgłaszanie istotnych problemów.

Organizacja wewnętrzna ścieżek raportowania opiera się na następujących rodzajach powiązań:

- bezpośredniej zależności służbowej, przy której przełożony ma prawo decydować o zadaniach, jakie powinni wykonywać podwładni i wydawać im polecenia.

- (ii) kompetencji rzeczowej, przy której przełożony komórki organizacyjnej, mimo że nie ma prawa wydawania poleceń pracownikom innych komórek organizacyjnych, może kontrolować pracę tych osób w zakresie swojej kompetencji rzeczowej, jak również może im udzielać - w porozumieniu z ich przełożonymi – wskazówek, wytycznych oraz instrukcji, dotyczących metod wykonywanej pracy lub poszczególnych zadań.
- (iii) w przypadku nieobecności przełożonego jego obowiązki i uprawnienia, przejmuje wyznaczony zastępca lub członek Zarządu, odpowiedzialny za pracę danej komórki organizacyjnej.

Szczegółowe zasady dotyczące raportowania są określone w poszczególnych regulacjach wewnętrznych.

B.1.4 ZASADY DOTYCZĄCE WYNAGRADZANIA

W Spółce stosuje się politykę wynagradzania opartą na następujących podstawowych standardach:

Standard 1

Vienna Life zarządza wynagrodzeniami w sposób jasny, przejrzysty i skuteczny, w tym nadzoruje praktyki dotyczące wynagradzania oraz ich zgodność z „Polityką Wynagradzania Grupy VIG” („VIG Group Remuneration Policy”) oraz przepisami prawa.

Standard 2

Polityka wynagradzania jest dostosowana do strategii biznesowej, wartości i celów długoterminowych Spółki i Grupy VIG oraz uwzględnia wewnętrzną organizację Spółki, a także charakter, skalę i złożoność ryzyk związanych z jej działalnością. Zasady wynagradzania co najmniej członków Zarządu oraz pracowników strategicznych uwzględniają potrzebę realizacji strategii zrównoważonego rozwoju.

Standard 3

Praktyki dotyczące wynagradzania nie powinny zachęcać do podejmowania nadmiernego ryzyka kosztem Spółki i jej akcjonariuszy ani do innych działań zagrażających zdolności utrzymania przez Grupę lub Spółkę właściwego poziomu kapitału.

Standard 4

Praktyki dotyczące wynagradzania są skonstruowane w sposób uwzględniający zapobieganie potencjalnemu konfliktowi interesów, w szczególności w obszarach takich jak ocena ryzyka, zarządzanie aktywami, zarządzanie ryzykiem, audyt wewnętrzny, zgodność z przepisami (compliance) oraz w odniesieniu do osób tworzących, zatwierdzających oraz weryfikujących polityki i inne uregulowania wewnętrzne dotyczące wynagradzania.

Standard 5

Odprawy wyższe niż przewidziane postanowieniami umownymi lub przepisami prawa, o ile mają zastosowanie, powinny uwzględniać dobro Spółki. Ich wysokość powinna mieć odniesienie do wyników osiągniętych w całym okresie pracy, a sposób skonstruowania nie powinien prowadzić do nagradzania złych wyników pracy.

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, jak również osób pełniących funkcje kluczowe, są ustalane zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, wytycznymi organu nadzoru oraz regulacjami wewnętrznymi Spółki. Przy ustalaniu wynagrodzenia bierze się pod uwagę przede wszystkim strategię Spółki i jej cele długookresowe, strategię zarządzania ryzykiem oraz profil ryzyka.

Walne Zgromadzenie zatwierdza zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej oraz ustala wysokość wynagrodzenia dla każdego stanowiska w składzie Rady Nadzorczej. Wynagrodzenie członka Rady Nadzorczej ustalane jest zgodnie z zasadą proporcjonalności, tj. z uwzględnieniem skali działalności Spółki oraz jej możliwości finansowych. W 2021 roku Spółka wypłacała stałe wynagrodzenie członkom Rady. Członkowie Rady Nadzorczej nie otrzymują wynagrodzenia zmiennego.

Rada Nadzorcza zatwierdza zasady wynagradzania Członków Zarządu. Członkowie Zarządu otrzymują za swoją pracę, niezależnie od podstawy (formy) zatrudnienia, miesięczne wynagrodzenie stałe. Oprócz wynagrodzenia stałego, członkom Zarządu przysługuje wynagrodzenie zmienne. Wysokość wynagrodzenia zmiennego zależy od kwoty stanowiącej podstawę wyliczenia tego wynagrodzenia, oceny wyników danego członka Zarządu i danego obszaru działalności, a także ogólnych strategicznych i pozastrategicznych wyników Spółki lub Grupy VIG. Stopień realizacji celów określany jest na podstawie wag i mierników przekazywanych członkom Zarządu każdorazowo z celami do realizacji. Przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego brane są pod uwagę wskaźniki zrównoważonego rozwoju.

Stały komponent wynagrodzenia stanowi odpowiednio wysoką część wynagrodzenia całkowitego. Zmienny składnik wynagrodzenia nie stanowi zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka w działalności Spółki. Płatność 60% wynagrodzenia zmiennego należnego za dany rok jest realizowana po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za rok, którego cele dotyczyły. Płatność 40% wynagrodzenia zmiennego należnego za dany rok jest odraczana. Okres odroczenia nie może być krótszy niż trzy lata oraz musi być właściwie dostosowany do charakteru działalności Spółki, ryzyk związanych z tą działalnością i czynności danego członka Zarządu.

Nadzór nad wprowadzeniem i realizacją polityki wynagradzania w odniesieniu do osób pełniących kluczowe funkcje sprawuje Zarząd Spółki. Wynagrodzenie osób nadzorujących funkcje kluczowe składa się z części stałej i zmiennej, z uwzględnieniem odroczenia w czasie płatności adekwatnej części wynagrodzenia zmiennego. Wysokość wynagrodzenia zmiennego jest uzależniona od kwoty będącej podstawą naliczenia tego wynagrodzenia, oceny wyników danej osoby i danego obszaru działalności, a także ogólnych wyników strategicznych i niestrategicznych Spółki i Grupy VIG. Stopień realizacji celów jest określany na podstawie wag i miar przekazywanych każdorazowo osobom pełniącym kluczowe funkcje strategicznym wraz z celami do osiągnięcia. Przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego brane są pod uwagę wskaźniki zrównoważonego rozwoju

Zasady wynagradzania pracowników Spółki uregulowane są w przepisach wewnętrznych Spółki, takich jak Polityka wynagradzania i Regulamin wynagradzania. Pracownikowi przysługuje wynagrodzenie za pracę

w wysokości określonej w indywidualnie uzgodnionej umowie o pracę, odpowiednie do rodzaju wykonywanej pracy i kwalifikacji wymaganych przy jej wykonywaniu, ilości i jakości świadczonej pracy oraz praktyki rynkowej. Obok wynagrodzenia zasadniczego pracownik może być objęty programem premiowym adekwatnym do rodzaju i charakteru wykonywanej pracy (premia prowizyjna dla pracowników sprzedaży, premia za realizację celów w ramach systemu zarządzania przez cele). Pracownik może być objęty co najwyżej jednym programem premiowym w tym samym czasie. W wyjątkowych sytuacjach pracodawca może zdecydować o przyznaniu pracownikowi nagrody, m.in. za przejawianie przez pracownika ponadprzeciętnej inicjatywy w pracy, lub za istotne podniesienie jakości pracy i realizację zadań szczególnych. Pracownicy otrzymują świadczenia wynikające z obowiązujących przepisów prawa oraz mogą korzystać ze świadczeń dodatkowych, takich jak np. prywatna opieka medyczna czy ubezpieczenia na życie.

Spółka nie stosuje form wynagradzania w postaci akcji lub opcji na akcje i nie oferuje dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur.

Spółka nie zawarła istotnych transakcji z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na Spółkę oraz z członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego.

B.2 WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI I REPUTACJI

B.2.1 OGÓLNE STANDARDY ZARZĄDZANIA ZASOBAMI LUDZKIMI

W 2021 roku w Spółce obowiązywały następujące standardy w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi:

Standard 1

Vienna Life nie toleruje żadnej formy dyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, lub orientację seksualną, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony, w pełnym lub niepełnym wymiarze.

Standard 2

Opis stanowiska pracy powinien wskazywać zadania i zakres odpowiedzialności na konkretnym stanowisku pracy oraz opisywać niezbędne wymagania dotyczące umiejętności, wiedzy i doświadczenia.

Standard 3

Rekrutacja prowadzona jest w sposób zapewniający obiektywizm procesu selekcji kandydatów przy wykorzystaniu np. narzędzia diagnostycznego, wywiadu standaryzowanego, wywiadów panelowych, itp. O ile to możliwe lub zasadne, w procesie rekrutacji kandydat powinien zostać oceniony przynajmniej przez dwóch przedstawicieli Spółki.

Standard 4

Wybrani kandydaci na żądanie Spółki powinni wykazać, że posiadają wymagane umiejętności, wiedzę, doświadczenie oraz charakteryzują się uczciwością potrzebną do pracy na obsadzonym stanowisku. Spółka przechowuje dokumentację potwierdzającą kwalifikacje i weryfikuje reputację wybranego kandydata, w tym jego:

- 1) wykształcenie
- 2) przebieg dotychczasowego zatrudnienia
- 3) zaświadczenia lub oświadczenia wymagane ogólnie obowiązującymi przepisami prawa

Standard 5

Potencjalne konflikty interesów wymagają identyfikacji oraz wskazania sposobu zarządzania nimi.

Standard 6

Ocena wyników pracy jest przeprowadzana na bieżąco. Ocena uwzględnia realizację wyznaczonych pracownikowi celów, zadań oraz kompetencji pracownika. Zadaniem regularnego procesu ewaluacyjnego jest rozpoznawanie i rozwijanie indywidualnych talentów.

Standard 7

Pracownicy są zobowiązani do stosowania się do wymogów prawnych oraz formalnych, wewnętrznych polityk i zasad postępowania. Pracownicy mają obowiązek aktywnie aktualizować wiedzę, dotyczącą wykonywanych zadań i obszaru odpowiedzialności, oraz wykorzystywać dostępne informacje w bieżącej pracy.

B.2.2 WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI

Zasady dotyczące kompetencji i reputacji obowiązujące w Spółce w 2021 roku są opisane przede wszystkim w następujących regulacjach wewnętrznych:

- Polityka w zakresie wymogów kompetencji i reputacji („Polityka Fit&Proper”)
- regulaminy funkcji kluczowych
- Polityka oceny odpowiedniości – Zarząd
- Polityka oceny odpowiedniości – Rada Nadzorcza i Komitet Audytu

Polityka Fit&Proper określa zasady w zakresie:

- 1) identyfikowania stanowisk, na których zmiana osoby wykonującej obowiązki wymaga zgłoszenia organowi nadzoru lub Rady Nadzorczej Spółki
- 2) oceny ciągłego spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby na kluczowych stanowiskach oraz w procesie rekrutacji kandydata na takie stanowisko
- 3) zaistnienia okoliczności, które stanowią podstawę do przeprowadzenia ponownej oceny spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez konkretną osobę

Ocena kompetencji danej osoby obejmuje ocenę jej kwalifikacji zawodowych i formalnych, wiedzy oraz odpowiedniego doświadczenia w odniesieniu do obowiązków powierzonych tej osobie, innych sektorach finansowych lub innych rodzajach działalności oraz uwzględnia obowiązki powierzone tej osobie. Jeśli ma to znaczenie dla wykonywania obowiązków pracowniczych, ocena obejmuje również doświadczenie, wiedzę i umiejętności w dziedzinie ubezpieczeń, finansów, rachunkowości, aktuariatu i zarządzania.

Ocena wymagań dotyczących kompetencji i reputacji dokonywana jest:

- 1) W procesie selekcji kandydata;
- 2) W ramach oceny okresowej dokonywanej nie rzadziej niż raz w roku kalendarzowym,
- 3) W przypadku wystąpienia następujących sytuacji:
  - a) skazanie prawomocnym wyrokiem za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, które może mieć wpływ na reputację pracownika,
  - b) toczące się postępowanie dyscyplinarne lub administracyjne dotyczące obszaru odpowiedzialności, w tym postępowanie w sprawie cofnięcia lub ograniczenia licencji na wykonywanie zawodu w instytucji finansowej,
  - c) toczące się postępowanie w sprawie karnej lub karnoskarbowej (gdzie pracownik występuje jako podejrzany, oskarżony) lub gospodarczej (gdzie pracownik występuje jako pozwany, przypozywany, interwenient po stronie pozwanej), które może mieć wpływ na reputację pracownika,
  - d) postępowanie upadłościowe, które może mieć wpływ na reputację pracownika,
  - e) powzięcie przez Spółkę informacji o zdarzeniach, które obiektywnie poddają w wątpliwość kompetencje lub reputację osoby na kluczowym stanowisku, takie jak np. powstanie konfliktu interesu,

Osobą nadzorującą funkcję kluczową w zakładzie ubezpieczeń może być osoba, która spełnia łącznie następujące wymagania:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 2) posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub w innym państwie
- 3) nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu
- 4) posiada doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania nadzorowanej kluczowej funkcji
- 5) daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty

Regulaminy funkcji kluczowych określają cele, zakres, organizację i zadania funkcji kluczowych jako elementu systemu zarządzania Spółki.

Polityka oceny odpowiedniości określa kryteria i zasady, według których jest przeprowadzana ocena odpowiedniości kandydatów i kandydatek na członków organów Spółki, ocena odpowiedniości członków organów Spółki, a także ocena odpowiedniości zbiorowej organów Spółki.

Ocena odpowiedniości – rozumiana jako adekwatność kompetencji i reputacji do wymogów stanowiska – obejmuje ocenę kwalifikacji zawodowych i formalnych, wiedzy, doświadczenia zawodowego

oraz umiejętności w zakresie koniecznym do wykonywania funkcji zarządczych w zakładzie ubezpieczeń, a także ocenę uczciwości i rzetelności osoby ocenianej, dokonywaną na podstawie informacji dotyczących jej charakteru, postępowania w życiu prywatnym i zawodowym oraz posiadanej sytuacji finansowej.

Oceny odpowiedniości kandydatów i kandydatek na członków Zarządu oraz bieżącej oceny odpowiedniości członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza Spółki – jako organ powołujący zgodnie z art. 368 § 4 Kodeksu spółek handlowych.

Oceny odpowiedniości kandydatów i kandydatek na członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu oraz bieżącej oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu dokonuje Walne Zgromadzenie Spółki (w odniesieniu do członków Rady Nadzorczej – jako organ powołujący zgodnie z art. 385 § 1 Kodeksu spółek handlowych), za pośrednictwem pełnomocnika ustanowionego uchwałą.

Ocena odpowiedniości obejmuje:

- 1) pierwotną ocenę odpowiedniości indywidualnej – ocenie tej są poddawani kandydaci oraz kandydatki na członków Organu Spółki;
- 2) wtórną ocenę odpowiedniości indywidualnej – ocenie tej są poddawani są członkowie Organu Spółki;
- 3) ocenę zbiorowej odpowiedniości Zarządu.

Przy dokonywaniu oceny odpowiedniości indywidualnej kandydata lub kandydatki na członka Organu Spółki oraz oceny odpowiedniości indywidualnej członka Organu Spółki uwzględniane są co najmniej następujące kryteria:

- 1) wiedza, umiejętności i doświadczenie zawodowe;
- 2) znajomość języka polskiego;
- 3) rękojmia obejmująca:
  - a) karalność;
  - b) reputację;
  - c) sytuację finansową;
  - d) niezależność osądu:
    - i. cechy behawioralne;
    - ii. konflikt interesów;
- 4) poświęcanie czasu;
- 5) łączenie stanowisk i funkcji.

Członkowie Komitetu Audytu – jako członkowie Rady Nadzorczej – podlegają ocenie odpowiedniości według kryteriów wskazanych w ust. 1, a także, dodatkowo, w zakresie niezależności od Spółki.

Szczegółowe wymagania dotyczące umiejętności, kwalifikacji i wiedzy fachowej wobec członków Zarządu Spółki:

Wykształcenie musi być odpowiednie do powierzonych funkcji i wykonywanych w ramach tych funkcji zadań (tj. zakresu odpowiedzialności na obejmowanym stanowisku), a także specyfiki działalności Spółki. Członek Zarządu musi posiadać wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa – chyba że organ nadzoru odstąpił, w drodze decyzji, od wymogu posiadania wyższego wykształcenia w stosunku do danej osoby, uwzględniając w szczególności doświadczenie zawodowe kandydata na stanowisko członka Zarządu. Rada Nadzorcza, dokonując weryfikacji wiedzy ocenianej osoby, powinna uwzględniać:

- 1) zajmowane stanowisko oraz związany z tym zakres odpowiedzialności;
- 2) kierunek ukończonych studiów wyższych, studiów podyplomowych, tematykę ukończonych szkoleń i kursów specjalistycznych;
- 3) rodzaj posiadanych uprawnień dodatkowych (w tym z zakresu nauk aktuarialnych, biegłego rewidenta lub innych adekwatnych do powierzonej funkcji i wykonywanych zadań);
- 4) wiedzę praktyczną wynikającą z dotychczas zajmowanych stanowisk lub prowadzonej działalności.

Przyjmuje się, że wykształcenie w dziedzinie finansów, ekonomii, prawa, administracji, regulacji finansowych oraz metod ilościowych ma związek z ubezpieczeniami i usługami finansowymi.

Wiedza i doświadczenie członka Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem powinny obejmować co najmniej następujące obszary:

- 1) ocenę ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia i tworzenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- 2) zarządzanie aktywami i zobowiązaniami;
- 3) lokaty, w szczególności w instrumenty pochodne;
- 4) zarządzanie płynnością i ryzykiem koncentracji;
- 5) zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 6) reasekurację i inne techniki przenoszenia ryzyka.

Ocenie podlegają zarówno **umiejętności „twarde”**, wynikające bezpośrednio z posiadanego wykształcenia i doświadczenia, jak i „miękkie”, niezbędne do wykonywania czynności zarządczych, w tym autentyczność, stanowczość, zdolności komunikacyjne, zorientowanie na klienta, zdolności przywódcze, lojalność, świadomość zewnętrzną, zdolności negocjacyjne i perswazyjne, umiejętności strategiczne oraz poczucie odpowiedzialności.

Przy ocenie **doświadczenia zawodowego** uwzględnia się w szczególności doświadczenie zdobyte na stanowiskach związanych z zarządzaniem, nadzorem lub kontrolą instytucji finansowych lub innych podmiotów oraz bierze się pod uwagę znajomość co najmniej:

- 1) rynków finansowych;
- 2) rynku ubezpieczeniowego;

- 3) analizy finansowej i aktuarialnej;
- 4) rachunkowości;
- 5) systemu zarządzania, w tym zarządzania ryzykiem;
- 6) strategii i modelu biznesowego;
- 7) ram i wymogów prawnych.

Co najmniej połowa członków Zarządu, w tym Prezes Zarządu oraz członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, musi posiadać doświadczenie zawodowe niezbędne do zarządzania zakładem ubezpieczeń.

Pierwotna ocena odpowiedniości indywidualnej jest przeprowadzana:

- 1) przed złożeniem wniosku o zmianę zasięgu terytorialnego lub rzeczowego zakresu działalności Spółki – w odniesieniu do osób przewidzianych do objęcia stanowisk członków Organu;
- 2) przed złożeniem zawiadomienia o zamiarze nabycia kwalifikowanego pakietu akcji Spółki lub stania się podmiotem dominującym w stosunku do innego podmiotu nadzorowanego (w razie planowanych zmian w składzie Organu);
- 3) przed powołaniem osoby na stanowisko w Organie;
- 4) przed czasowym oddelegowaniem członka Rady Nadzorczej do Zarządu.

Wtórna ocena odpowiedniości indywidualnej członka Organu jest przeprowadzana:

- 1) co najmniej raz na 2 lata;
- 2) w ramach przeglądu (kontroli) stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego;
- 3) przed powołaniem na kolejną kadencję;
- 4) w razie zmiany zakresu kompetencji lub wymogów dotyczących stanowiska,
- 5) w razie otrzymania informacji o przedstawieniu członkowi Organu zarzutów w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub spowodowaniu znacznych strat majątkowych;
- 6) w razie wyjścia na jaw nowych okoliczności mogących wpływać na ocenę, w szczególności w odniesieniu do zidentyfikowanych przypadków potencjalnego konfliktu interesów;
- 7) w razie powierzenia członkowi Organu dodatkowych kompetencji lub objęcia dodatkowych stanowisk (ocena w zakresie poświęcania czasu oraz konfliktu interesów);
- 8) w razie występowania regularnych lub rażących przypadków negatywnej wtórnej oceny indywidualnej członków Zarządu lub oceny zbiorowej odpowiedniości Zarządu – pod kątem rękojmi członka Rady Nadzorczej w kontekście powołania bądź pozostawienia takich osób w Zarządzie;
- 9) w razie zidentyfikowania istotnych naruszeń obowiązków dokonywanych przez członka Organu;
- 10) przed planowanym odwołaniem członka Organu.

Ocena zbiorowej odpowiedniości Zarządu ma na celu zapewnienie odpowiedniego łącznego poziomu kompetencji w ramach Zarządu oraz odpowiedniego udziału osób spełniających odpowiednie kryteria wynikające np. z przepisów szczegółowych. Łączny zestaw kompetencji (kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia) powinien zapewnić Zarządowi realną możliwość ostrożnego zarządzania Spółką.

Ocena zbiorowej odpowiedniości Rady Nadzorczej ma na celu zapewnienie odpowiedniego łącznego poziomu kompetencji w ramach Rady Nadzorczej lub Komitetu Audytu oraz odpowiedniego udziału osób spełniających odpowiednie kryteria wynikające np. z przepisów szczegółowych. Łączny zestaw kompetencji (kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia) powinien zapewnić, odpowiednio, Radzie Nadzorczej lub Komitetowi Audytu realną możliwość monitorowania i, w razie potrzeby, kwestionowania działań Zarządu.

Ocena zbiorowej odpowiedniości Organów Spółki jest przeprowadzana:

- 1) przed złożeniem wniosku o zmianę zasięgu terytorialnego lub rzeczowego zakresu działalności Spółki;
- 2) przed powołaniem składu Organu Spółki na nową kadencję (niezależnie od tego, czy skład się zmienił);
- 3) przed złożeniem zawiadomienia o zamiarze nabycia kwalifikowanego pakietu akcji Spółki lub stania się podmiotem dominującym w stosunku do innego podmiotu nadzorowanego (w razie planowanych zmian w składzie Organu);
- 4) w razie zmiany podziału kompetencji w Organie (w tym w zakresie udziału w komitetach);
- 5) przed przeprowadzeniem zmian w składzie Organu, w szczególności powołania, odwołania, rezygnacji lub zawieszenia członków Organu (lub bezpośrednio po, jeżeli z przyczyn niezależnych od Spółki nie było możliwe wcześniejsze przeprowadzenie oceny);
- 6) kiedy następuje istotna zmiana w zakresie modelu biznesowego Spółki, gotowości do podejmowania ryzyka lub strategii dotyczących ryzyka bądź struktury na poziomie jednostkowym lub na poziomie grupy;
- 7) w razie wyjścia na jaw nowych okoliczności mogących wpływać na ocenę zbiorowej odpowiedniości Organu;
- 8) w ramach przeglądu (kontroli) stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego;
- 9) w razie istotnej zmiany oceny odpowiedniości poszczególnych członków Organu.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami, pracownicy Spółki powinni posiadać taki poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia, który pozwoli im skutecznie i efektywnie wypełniać powierzone zadania i obowiązki, wynikające z ustalonych celów Spółki.

Właściwy poziom kompetencji kadry pracowniczej zapewniają: staranny proces rekrutacji, regularne szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne, a także wsparcie indywidualnego kształcenia pracowników.

Przy zatrudnianiu osób wykonujących czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń (tj. wybranych pracowników Departamentu Sprzedaży) stosuje się zasady określone w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń. Dopuszcza się zatrudnienie jedynie osób, które spełnią łącznie następujące wymagania:

- a. złożą oświadczenie o pełnej zdolności do wykonywania czynności prawnych;
- b. dostarczą informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności za przestępstwa określone w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, przeciwko ochronie informacji, przeciwko wiarygodności dokumentów, przeciwko mieniu, przeciwko obrotowi gospodarczemu, przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, skarbowe);
- c. udokumentują posiadanie wykształcenia średniego lub średniego branżowego;
- d. dają rękojmię należytego wykonywania czynności dystrybucyjnych.

Dodatkowo, czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń mogą być wykonywane przez pracowników, którzy zdali egzamin dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń. Egzamin jest przeprowadzany zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 sierpnia 2018 r. w sprawie egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji.

Przed podjęciem zatrudnienia kandydat do pracy w Spółce składa oświadczenie o niekaralności za przestępstwa określone w ustawie z 12 kwietnia 2018 r. o zasadach pozyskiwania informacji o niekaralności osób ubiegających się o zatrudnienie i osób zatrudnionych w podmiotach sektora finansowego.

B.2.3 OCENA REPUTACJI

Spółka i jej pracownicy mają obowiązek:

- 1) zawsze postępować uczciwie i zgodnie z przepisami prawa, aby chronić zasoby Spółki oraz jej aktywa materialne i niematerialne
- 2) budować i podtrzymywać opartą na zaufaniu kulturę korporacyjną, w której oszustwa, nadużycia i korupcja nie mogą być tolerowane
- 3) prezentować najwyższe standardy etyczne w relacjach z partnerami biznesowymi i klientami.

Wszyscy pracownicy zobowiązani są do stosowania zasad określonych w Kodeksie etyki biznesu Vienna Insurance Group, jak również do postępowania zgodnie z Zasadami dobrych praktyk ubezpieczeniowych Polskiej Izby Ubezpieczeń. Pracownicy raz do roku składają oświadczenie dotyczące stosowania się do wyżej wymienionych zasad.

Ocena reputacji obejmuje ocenę uczciwości danej osoby w oparciu o informacje dotyczące jej postępowania w życiu zawodowym, w tym dotyczące kwestii prawno-karnych, karno-skarbowych, udziału w postępowaniach sądowych w związku ze sprawami gospodarczymi i pełnienia funkcji w innych podmiotach, mających znaczenie do celów oceny.

Weryfikacja reputacji jest dokonywana:

- 1) przez Walne Zgromadzenie w odniesieniu do kandydatek i kandydatów na członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu oraz w ramach bieżącej oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej, zgodnie z Polityką oceny odpowiedniości;
- 2) przez Radę Nadzorczą przy powoływaniu członków Zarządu oraz w ramach bieżącej oceny odpowiedniości Członków Zarządu, zgodnie z Polityką oceny odpowiedniości.
- 3) przez Zarząd Spółki w odniesieniu do osób pełniących kluczowe funkcje zgodnie z Polityką w zakresie wymogów kompetencji i reputacji.

B.3 SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

System zarządzania ryzykiem uregulowano w dokumentacji wewnętrznej Spółki. System podlega regularnym przeglądom i badaniu adekwatności do skali działalności i profilu ryzyka. Rada Nadzorcza, Zarząd Spółki, a w szczególności Członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, są aktywnie zaangażowani w nadzorowanie prowadzenia działalności przez Spółkę zgodnie z zasadami zarządzania ryzykiem. Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem wraz z właścicielami ryzyk (osobami odpowiedzialnymi za zarządzanie poszczególnymi obszarami działalności Spółki) pełnią podstawowe role w systemie zarządzania ryzykiem. Informacje dotyczące systemu są regularnie prezentowane Zarządowi Spółki oraz Radzie Nadzorczej.

Spółka wdrożyła system zarządzania ryzykiem adekwatny do charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla swojej działalności.

Organizację systemu zarządzania ryzykiem w Spółce przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4 Organizacja systemu zarządzania ryzykiem

1 linia obrony – odpowiedzialność	2 linia obrony – monitorowanie i raportowanie	3 linia obrony – nadzór
Zarząd	Osoba sprawująca nadzór nad funkcją Compliance	Audyt wewnętrzny
Kadra kierownicza	Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem	Komitet Audytu (Rada Nadzorcza)
Pracownicy	Osoba nadzorująca funkcję aktuarialną	
Wszyscy pracownicy: <ul style="list-style-type: none"> • Zarządzanie ryzykiem na poziomie operacyjnym • Postępowanie zgodnie z zatwierdzonymi procedurami wewnętrznymi • Identyfikowanie i ocena ryzyka 	<ul style="list-style-type: none"> • Akceptacja procedur zarządzania ryzykiem • Powiązanie zarządzania ryzykiem ze strategią Spółki • Doradzanie i koordynowanie działań właścicieli biznesowych • Identyfikowanie trendów, synergii i szans • Kontakt pomiędzy trzecią i pierwszą linią obrony 	<ul style="list-style-type: none"> • Niezależna ocena adekwatności procesu zarządzania ryzykiem
Właściciele ryzyk, poza powyższym: <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie procedur zarządzania ryzykiem • Doradzanie i koordynowanie działań właścicieli biznesowych • Powiązanie zarządzania ryzykiem ze strategią Spółki • Identyfikacja trendów, synergii i szans 		

Główne procesy systemu zarządzania ryzykiem służące monitorowaniu oraz raportowaniu ryzyk:

- 1) wyliczenia dotyczące Kapitałowego Wymogu Wypłacalności oraz Środków Własnych na pokrycie wymogów zgodnie z systemem Wypłacalność II
- 2) wyliczenie Kapitału Ekonomicznego (identyfikacja i aktualizacja istotnych ryzyk niewystarczająco dobrze reprezentowanych w formule standardowej, dla których zostanie wykonana wycena ilościowa; ustalenie szoków do wyliczenia rozmiaru poszczególnych ryzyk; ustalenie korelacji pomiędzy ryzykami/podklasami/klasami)
- 3) wyznaczenie aktualnego profilu ryzyka dla Kapitału Ekonomicznego
- 4) wyznaczenie limitów ryzyk/klas ryzyk dla Kapitału Ekonomicznego, a tym samym apetytu na ryzyko/klasę ryzyka i docelowego profilu ryzyka
- 5) wykonywanie procesów związanych z przeprowadzeniem inwentaryzacji ryzyk oraz systemem kontroli wewnętrznej, w tym analiza najwyższych ryzyk Spółki, oraz zatwierdzenie raportów przez Zarząd
- 6) przeprowadzanie procesu ORSA (Własna ocena ryzyk i wypłacalności) zgodnie z Polityką ORSA

Osiąganie celów biznesowych Spółki odbywa się z uwzględnieniem istniejących ryzyk. Spółka stosuje do ilościowej wyceny ryzyk Kapitałowy Wymóg Wypłacalności, natomiast do celów wewnętrznego systemu Kapitał Ekonomiczny („ECaR”). Stosowane metody identyfikacji i wyceny ryzyk związanych z prowadzoną działalnością są dostosowane do profilu, skali i złożoności danego ryzyka. Poszczególne ryzyka podlegają zarządzaniu i monitorowaniu przez właścicieli poszczególnych ryzyk lub klas ryzyk, natomiast funkcja zarządzania ryzykiem pełni rolę wspierającą i doradczą przy identyfikacji nowych ryzyk, raportowaniu wcześniej zidentyfikowanych ryzyk oraz tworzeniu i aktualizacji procedur opisujących procesy zarządzania poszczególnymi ryzykami. Spółka zarządza istotnymi ryzykami występującymi w ramach prowadzonej działalności biznesowej. Zarząd Spółki wyznacza strategię dotyczącą klas ryzyk lub istotnych ryzyk, która jest uwzględniana przy podejmowaniu decyzji na poziomie operacyjnym i strategicznym. Spółka, działając zgodnie z obowiązującym prawem, przestrzega także wytycznych i zasad obowiązujących w grupie VIG, gwarantując spójne podejście do zarządzania ryzykiem w całej grupie kapitałowej.

System zarządzania ryzykiem określa możliwe strategie dotyczące zidentyfikowanych ryzyk. Poniższa tabela przedstawia strategie dotyczące ryzyk zidentyfikowanych w Spółce.

Tabela 5 Strategie dotyczące ryzyk zidentyfikowanych w spółce

Apetyt na ryzyko	Strategia ryzyka	Opis
Powyżej 200%	Podejmowanie większego ryzyka	Rozmiar ryzyka jest niski w stosunku do ustalonego limitu. Aktywnie szukamy możliwości zwiększenia ryzyka w celu zwiększenia zysku. Ta strategia nie dotyczy ryzyka operacyjnego.
125%-200%	Akceptacja ryzyka	Rozmiar ryzyka jest na pożądanym poziomie. Kontrole działają właściwie, mało prawdopodobne, aby działania mitygujące były potrzebne. Akceptujemy zwiększenie rozmiaru ryzyka jeśli się pojawi.
100%-125%	Unikanie ryzyka	Rozmiar ryzyka zbliża się do limitu. Kontrole powinny być poprawione, a ryzyko musi być monitorowane. Istnieje obawa przekroczenia limitu. Unikamy zwiększenia rozmiaru ryzyka.
Poniżej 100%	Redukcja ryzyka	Rozmiar ryzyka przewyższa limit. Niezbędne są aktywne działania mitygujące oraz znacząca poprawa działań kontrolnych prowadzące do redukcji rozmiaru ryzyka.

ORSA, czyli własna ocena ryzyk i wypłacalności, jest wykonywana w Spółce raz w roku. Proces ORSA, przeprowadzany na podstawie Polityki ORSA, obejmuje wszelkie działania mające na celu właściwą identyfikację, wycenę i zarządzanie istotnymi ryzykami. Proces zawiera także projekcję wyceny ryzyk (na bazie SCR) oraz środków na ich pokrycie.

ORSA jest głównym procesem systemu zarządzania ryzykiem, stąd role i odpowiedzialności w procesie są tożsame z rolami w systemie zarządzania ryzykiem (vide Tabela 5 Organizacja systemu zarządzania ryzykiem). Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem koordynuje proces ORSA, natomiast kluczowe role w samym procesie pełni Zarząd, właściciele ryzyk oraz funkcja aktuarialna. Zarząd wraz z funkcją zarządzania ryzykiem oraz właścicielami ryzyk uwzględnia wyniki własnej oceny ryzyk i wypłacalności w co najmniej następujących obszarach:

- zarządzanie kapitałem
- planowanie działalności
- opracowanie i tworzenie nowych produktów

Kluczowymi elementami procesu ORSA w Spółce są:

- własna ocena ryzyk wraz z opisem dotyczącym zarządzania ryzykami na poziomie operacyjnym
- ocena ogólnych potrzeb wypłacalności Spółki na bazie projekcji opartej o założenia planu finansowego
- opracowanie założeń oraz wyliczenia dotyczące scenariuszy warunków skrajnych
- ciągłe spełnienie wymogów kapitałowych oraz wymogów dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
- jakościowa ocena ryzyk zagrażających celom strategicznym grupy kapitałowej
- wyznaczenie profilu docelowego przez Zarząd Spółki, zgodnego z celami strategicznymi Spółki.

Wyniki procesu ORSA są podsumowywane w raporcie. Zarząd Spółki bierze aktywny udział w przeprowadzaniu procesu oraz omawia wyniki umieszczone w raporcie ORSA. Raport jest corocznie wysyłany do organu nadzoru, a najistotniejsze informacje zawarte w raporcie są prezentowane Radzie Nadzorczej Spółki.

B.4 SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

B.4.1 ZASADY OGÓLNE

Kontrola wewnętrzna jest procesem realizowanym przez Zarząd Spółki, kadrę kierowniczą oraz wszystkich pracowników w ramach ich bieżących zadań, zgodnie z procedurami wewnętrznymi opisującymi procesy biznesowe.

Elementami systemu kontroli wewnętrznej są:

- **środowisko kontroli**

Środowisko kontroli jest bazą pozostałych elementów systemu kontroli wewnętrznej i obejmuje m.in. następujące czynniki: etyka, struktura organizacyjna oraz kompetencje zawodowe.

- **ocena ryzyka**

Ocena ryzyka ma na celu zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia celów i obejmuje następujące etapy: ustalanie celów i monitorowanie realizacji zadań, identyfikacja ryzyka, analiza ryzyka i podejmowanie działań zaradczych.

- **działania kontrolne**

Mechanizmy kontrolne to polityki i procedury, które określają zadania realizowane na poszczególnych stanowiskach pracy i które pozwalają zapewnić podjęcie odpowiednich działań w celu skoncentrowania się na istotnym ryzyku związanym z realizacją celów Spółki. Działania kontrolne służą zapobieganiu, wykrywaniu i naprawianiu błędów. Powadzone są na wszystkich szczeblach organizacji i obejmują wszystkich pracowników.

Działania kontrolne, wbudowane w procesy biznesowe, są określone i odpowiednio modyfikowane na podstawie regularnej analizy ryzyka.

- **informacja i komunikacja**

W Spółce zapewniony jest przepływ informacji, potrzebnych do bieżącej realizacji zadań przez pracowników oraz służących ocenie realizacji tych zadań. System komunikacji zarówno wewnętrznej, jak i zewnętrznej gwarantuje, że każdy pracownik ma dostęp do informacji niezbędnych do wykonywania przez niego obowiązków.

- **monitorowanie**

Monitorowanie jest procesem, który ocenia jakość działania systemu kontroli wewnętrznej w czasie. Proces ten odbywa się na bieżąco, w zwykłym toku operacji, lub poprzez oddzielne badania oceniające.

B.4.2 ODPOWIEDZIALNOŚĆ I UPRAWNIENIA

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za zaprojektowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej, który jest dostosowany do wielkości i stopnia złożoności działalności Spółki. Zarząd zapewnia odpowiednie określenie zakresów odpowiedzialności w systemie kontroli wewnętrznej oraz funkcjonowanie powiązanych z nią procesów. Członkowie Zarządu sprawują kontrolę nad prawidłowością wykonywania zadań w obszarach ich odpowiedzialności.

Kadra kierownicza (dyrektorzy/kierownicy komórek organizacyjnych) jest odpowiedzialna za wdrożenie mechanizmów kontrolnych do procesów biznesowych w obszarach swoich kompetencji, a także za utrzymanie oraz monitorowanie skuteczności i efektywności poszczególnych kontroli. Kierownicy są zobowiązani do podejmowania decyzji w kwestiach adekwatności kontroli oraz do wprowadzania niezbędnych usprawnień. Kierownicy odpowiadają za prawidłowość zadań wykonywanych przez podległych im pracowników, w tym dokonują sprawdzania czynności lub dokumentów na określonym etapie załatwiania spraw, lub w zakresie ustalonym dla tych pracowników przez regulaminy, instrukcje, zakresy uprawnień i odpowiedzialności.

Wszyscy pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków są odpowiedzialni za działania kontrolne, związane z realizacją określonych zadań w danym procesie biznesowym. Każdy pracownik Spółki jest zobowiązany do wykonywania swoich zadań w sposób sumienny i dokładny oraz do stosowania odpowiednich kontroli w trakcie pracy. W przypadku zidentyfikowania ryzyka lub braku odpowiedniej kontroli, którego pracownik nie jest w stanie wyeliminować samodzielnie, pracownik ma obowiązek poinformować o tym swojego przełożonego.

Funkcja zgodności z przepisami, jako integralny element systemu kontroli wewnętrznej, jest odpowiedzialna za ocenę i kontrolę ryzyka compliance. Funkcja zgodności z przepisami wspiera proces oceny systemu kontroli wewnętrznej pod kątem ryzyk związanych z zapewnieniem zgodności.

Funkcja zarządzania ryzykiem odpowiada za koordynację procesu oceny efektywności systemu kontroli wewnętrznej.

Audyt wewnętrzny jest odpowiedzialny za niezależny przegląd systemu kontroli wewnętrznej Spółki, zgodnie z zasadami zawartymi w Regulaminie Audytu Wewnętrznego.

Skuteczność działania kontroli wewnętrznej monitoruje Rada Nadzorcza oraz Komitet Audytu, które to organy mogą w każdym czasie żądać od Zarządu i pracowników Spółki wszelkich sprawozdań lub wyjaśnień, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i aktami wewnętrznymi Spółki.

Schemat odpowiedzialności w systemie kontroli wewnętrznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6 Odpowiedzialność w systemie kontroli wewnętrznej

1 linia obrony odpowiedzialność za bieżące działania	2 linia obrony monitorowanie i raportowanie	3 linia obrony niezależna ocena i nadzór
Zarząd	Osoba sprawująca nadzór na funkcją zgodności z przepisami	Audyt
Kadra kierownicza	Osoba sprawująca nadzór nad funkcją zarządzania ryzykiem	Komitety Audytu
Pracownicy		Rada Nadzorcza

Zgodnie z powyższym schematem odpowiedzialność za działania kontrolne w organizacji jest rozdzielona na trzy linie obrony. Dzięki takiemu podziałowi kompetencji każda osoba w organizacji ma określoną rolę do spełnienia w ramach systemu kontroli wewnętrznej. Ponadto zapewniony jest niezależny mechanizm oceny efektywności systemu.

B.4.3 OCENA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

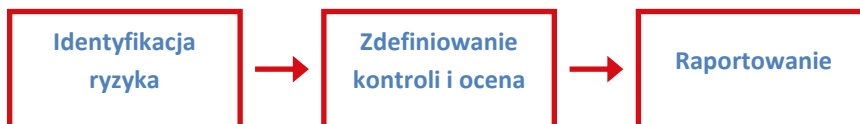
Monitoring bieżący systemu kontroli wewnętrznej odbywa się w zwykłym toku operacji. Pracownicy, przy wypełnianiu swoich obowiązków, uzyskują dowody funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcja zgodności z przepisami monitoruje skuteczność mechanizmów kontrolnych poprzez realizację zadań określonych w rocznym planie pracy (Plan Compliance).

Oceny adekwatności, skuteczności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej dokonuje funkcja audytu wewnętrznego na podstawie realizowanych zadań audytowych.

Raz w roku przeprowadzany jest przegląd oceny wydajności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej, zgodnie z harmonogramem i instrukcjami dostarczonymi przez osoby odpowiedzialne za koordynację procesu w ramach grupy VIG. Przegląd jest przeprowadzany przez funkcję zarządzania ryzykiem we współpracy z funkcją zgodności z przepisami oraz właścicielami ryzyk.

Schemat oceny efektywności systemu kontroli wewnętrznej.

B.4.4 FUNKCJA ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Funkcja zgodności z przepisami działa na podstawie Regulaminu funkcji zgodności z przepisami oraz Polityki compliance.

Funkcja zgodności z przepisami jest elementem systemu kontroli wewnętrznej i jej zadania obejmują:

- 1) doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej Spółki w zakresie zgodności wykonywania działalności ubezpieczeniowej lub reasekuracyjnej z przepisami prawa
- 2) ocenę możliwego wpływu wszelkich zmian stanu prawnego na operacje Spółki
- 3) określenie i ocenę ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Spółkę standardów postępowania

Powyższe zadania są wypełniane m.in. poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę i kontrolę ryzyka braku zgodności
- 2) monitorowanie zgodności z kluczowymi wymaganiami na podstawie rocznych planów compliance
- 3) monitorowanie relacji z Organem Nadzoru
- 4) dokumentowanie nieprawidłowości i naruszeń
- 5) raportowanie do Zarządu i Rady Nadzorczej: informacji o istotnych działaniach, ryzykach i statusie Spółki z punktu widzenia ryzyka braku zgodności
- 6) podnoszenie świadomości związanej ze zgodnością z przepisami wśród pracowników

W celu zapewnienia niezależności operacyjnej funkcja zgodności z przepisami jest usytuowana w Biurze Zgodności z Przepisami. Biuro Zgodności z Przepisami realizuje zadania przypisane do drugiej linii obrony w systemie kontroli wewnętrznej. Osoba nadzorująca funkcję zgodności z przepisami raportuje w zakresie planowanych i realizowanych działań bezpośrednio do członka Zarządu Spółki odpowiedzialnego za zgodność z przepisami, zgodnie z Regulaminem Zarządu (patrz „Schemat organizacyjny” w rozdz. B.1.2).

B.5 FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Funkcja audytu wewnętrznego jest realizowana przez Biuro Audytu Wewnętrznego, które podlega bezpośredni Prezesowi Zarządu. Osobą nadzorującą funkcję audytu wewnętrznego jest Kierownik Biura Audytu Wewnętrznego.

Celem audytu wewnętrznego jest wspieranie Zarządu w osiąganiu wytyczonych celów, poprzez ocenę efektywności i monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej, oraz przyczynianie się do usprawnienia zarządzania ryzykiem, systemem kontroli wewnętrznej i procesami biznesowymi.

Zadania audytu wewnętrznego są realizowane zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie Audytu Wewnętrznego. Zakres czynności wykonywanych przez audyt wewnętrzny obejmuje m.in.:

- 1) ocenę adekwatności, skuteczności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej poprzez realizację zadań audytowych
- 2) przygotowanie i realizację rocznego planu audytu
- 3) opracowanie programów zadań audytowych i realizację czynności audytowych zgodnie z przyjętą metodyką
- 4) opracowywanie sprawozdań i informacji o wynikach audytu wewnętrznego, wydawanie rekomendacji i zaleceń oraz monitorowanie realizacji wydawanych rekomendacji i zaleceń
- 5) wskazywanie kierownikom komórek organizacyjnych potencjalnych zagrożeń i kierunków prawidłowego działania oraz wnioskowanie o modyfikację mechanizmów kontroli wewnętrznej
- 6) kontrolę realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych kierowanych do Spółki przez zewnętrzne organy kontrolne
- 7) komunikację z audytorem zewnętrznym
- 8) współpracę z Radą Nadzorczą oraz Komitetem Audytu.

Niezależność operacyjna audytu wewnętrznego jest zapewniona poprzez umiejscowienie tej funkcji w trzeciej linii obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

Ponadto, niezależność i obiektywność audytu wewnętrznego jest zagwarantowana odpowiednimi zapisami Regulaminu Audytu Wewnętrznego. Powyższe przejawia się m.in. poprzez brak udziału audytu wewnętrznego w procesach operacyjnych i biznesowych, które później są przedmiotem badania, co zapewnia obiektywizm w przypadku badania powodującego konflikt interesów pomiędzy badanymi jednostkami. Uprawnienia funkcji audytu są zagwarantowane odpowiednimi zapisami Regulaminu Audytu wewnętrznego. Funkcja audytu przynajmniej raz na kwartał raportuje bezpośrednio do Rady Nadzorczej oraz Zarządu. Zarząd raz w roku, zgodnie z zatwierdzonym planem audytu, po zasięgnięciu opinii Rady Nadzorczej, zatwierdza zasoby niezbędne do realizacji powierzonych zadań. Audyt dokłada starań, aby działać zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Audytu Wewnętrznego (IIA) i Kodeksem etyki audytora wewnętrznego.

B.6 FUNKCJA AKTUARIALNA

Funkcja aktuarialna działa na podstawie Regulaminu funkcji aktuarialnej.

1. Funkcję aktuarialną w Spółce wykonują:
  - a) Aktuariusz nadzorujący funkcję aktuarialną, jako osoba nadzorująca tę funkcję
  - b) pracownicy Departamentu Aktuariatu, jako osoby wykonujące czynności należące do tej funkcji
  - c) inne osoby umocowane na podstawie aktów Spółki lub stosunków cywilnoprawnych do wykonywania czynności w ramach przedmiotowej funkcji.
2. Czynności w ramach funkcji mogą być wykonywane przez pracowników Spółki lub mogą być powierzone w drodze outsourcingu ekspertom zewnętrznym, z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów powszechnych, jak i uregulowań wewnętrznych Spółki.

3. Spółka, w odniesieniu do funkcji aktuarialnej, zapewnia adekwatne kontrole wewnętrzne, dotyczące obliczania i ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na podstawie stosownych przepisów wewnętrznych Spółki.
4. Cele realizowane przez funkcję aktuarialną to:
  - a) ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów systemu Wypłacalność II
  - b) ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości
  - c) zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów systemu Wypłacalność II
  - d) ocena, czy dane wykorzystane do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości
  - e) porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń
  - f) informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów systemu Wypłacalność II
  - g) nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów systemu Wypłacalność II w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego
  - h) wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia
  - i) wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji
  - j) wnoszenie wkładu w efektywne wdrażanie systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
    - modelowania ryzyka leżącego u podstaw obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego
    - własnej oceny ryzyka i wypłacalności Spółki
  - k) przygotowywanie raportu funkcji aktuarialnej i przedkładanie go Zarządowi Spółki co najmniej raz w roku, w terminie każdorazowo uzgodnionym z Zarządem.

B.7 OUTSOURCING

Spółka może korzystać z usług podmiotów zewnętrznych, w zakresie niezbędnym do prowadzenia bieżącej działalności biznesowej, wynikającym z przepisów powszechnych lub regulacji organów nadzoru.

Spółka przewiduje możliwość zlecania podmiotom zewnętrznym czynności ubezpieczeniowych dozwolonych przepisami oraz innych niż ubezpieczeniowe czynności podstawowych lub ważnych, które określa Polityka outsourcingu, jak również funkcji systemu zarządzania. Za podstawowe lub ważne Spółka uznaje czynności ubezpieczeniowe, usługi związane z zapewnieniem bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego oraz usługi administrowania i utrzymania infrastruktury Data Center i Data Recovery Center.

W 2021 roku Spółka zlecała podmiotom zewnętrznemu następujące czynności podstawowe lub ważne:

- ocena ryzyka ubezpieczeniowego
- ustalanie przyczyn i okoliczności zdarzeń losowych
- Usługi związane z zapewnieniem bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego
- Usługi administrowania i utrzymania infrastruktury Data Center i Data Recovery Center

Dostawcy usług są zlokalizowani w Rzeczypospolitej Polskiej i podlegają jurysdykcji prawa polskiego.

Zasady, dotyczące outsourcingu w Spółce określa Polityka outsourcingu z dnia 23 listopada 2018 roku. Zasady te są zgodne z zapisami Ustawy, dotyczącymi outsourcingu.

Outsourcing danej usługi lub procesu musi być zgodny ze strategią Spółki oraz powinien wiązać się z korzyściami finansowymi lub niefinansowymi, wyszczególnionymi w projekcie biznesowym (będącym podstawą outsourcingowania danej usługi), który wymaga zatwierdzenia przez właściwy organ Spółki.

Outsourcing nie może negatywnie wpływać na:

- 1) ogólną jakość wewnętrznych mechanizmów kontrolnych
- 2) zdolność Spółki do spełniania wymogów formalno-prawnych
- 3) poziom usług oferowanych klientom.

Decyzja w sprawie podjęcia współpracy z dostawcą zewnętrznym jest podejmowana zgodnie z uprawnieniami decyzyjnymi wynikającymi z uregulowań wewnętrznych Spółki.

Zasadność outsourcingu powinna obejmować następujące aspekty:

- 1) optymalizacja kosztów obsługi
- 2) podniesienie bezpieczeństwa organizacji
- 3) dostęp do specjalistów z wielu dziedzin
- 4) poziom elastyczności
- 5) ocenę ryzyk związanych z wyodrębnieniem funkcji na zewnątrz
- 6) wstępne określenie budżetu.

Polityka outsourcingu reguluje następujące kwestie:

- 1) odpowiedzialność za zarządzanie i nadzór nad procesem outsourcingu
- 2) zasady zarządzania ryzykiem związanym z outsourcingiem
- 3) procesy decyzyjne, dotyczące outsourcingu czynności lub funkcji
- 4) kryteria wyboru dostawców usług outsourcingu
- 5) wymagane elementy umów outsourcingu
- 6) monitorowanie usług outsourcingu
- 7) prowadzenie rejestru umów outsourcingu
- 8) procedury związane z notyfikacją usług outsourcingu.

Zasady dotyczące outsourcingu podlegają corocznemu przeglądowi i aktualizacji w przypadku wprowadzenia istotnych zmian.

B.8 WSZELKIE INNE INFORMACJE

Nie było innych istotnych informacji, poza wymienionymi wcześniej.

C. PROFIL RYZYKA

Profillem ryzyka określa się procentowy udział poszczególnych ryzyk w całym rozmiarze ryzyka. Profil Ryzyka Spółki jest wyliczany na bazie SCR (zaprezentowany w Podsumowaniu) oraz na potrzeby wewnętrznego systemu zarządzania ryzykiem również na bazie Kapitału Ekonomicznego i umieszczany w corocznym raporcie ORSA.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyk w Spółce opisano w rozdziale dotyczącym systemu zarządzania ryzykiem. Środki te nie uległy zmianie w roku 2021.

C.1 RYZYKO AKTUARIALNE

Ryzyko śmiertelności

Ryzyko śmiertelności to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia na życie. Ryzyko to wynika ze zmian poziomu lub zmian trendu współczynników umieralności. Może wynikać również z wahań zmienności współczynników umieralności, w przypadku gdy wzrost współczynników umieralności prowadzi do zwiększenia wartości tych zobowiązań, w tym związanych z ekstremalnymi lub wyjątkowymi zdarzeniami losowymi, takich jak katastrofy naturalne (np. powódź, huragan, trzęsienie ziemi) lub katastrofy spowodowane przez człowieka (np. katastrofa komunikacyjna, katastrofa budowlana), wywołujące szkody wielkiej wartości lub kumulację szkód (ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach na życie).

Zarówno wzrost współczynników śmiertelności w długim okresie w ryzyku śmiertelności, jak i jednorazowa śmierć wielu ubezpieczonych w wyniku wyjątkowego zdarzenia losowego w ryzyku katastroficznym, oznaczają zakończenie w poszczególnych okresach większej liczby umów niż przewidywano przy wycenie produktu, portfela oraz przy tworzeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Skutki takich zdarzeń dla wyceny portfela, a więc i środków własnych Spółki, można podzielić na dwa obszary:

- utrata przewidywanych przyszłych zysków z rozwiązywanych umów ubezpieczenia
- konieczność natychmiastowego wywiązania się z dodatkowych zobowiązań z tytułu śmierci ubezpieczonych, przekraczających najlepsze oszacowanie w tym zakresie, lub nawet poziom utrzymywanych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

W przypadku oferowanych przez Spółkę terminowych ubezpieczeń na życie, ubezpieczeń na życie i dożycie oraz ubezpieczeń posagowych w ramach linii biznesowej Pozostałe ubezpieczenia na życie, największe negatywne konsekwencje wynikają z konieczności wypłaty świadczeń z tytułu śmierci większej niż zakładano liczbie ubezpieczonych. Spółka nie posiada w portfelu na tyle dużej liczby umów ubezpieczenia w ramach linii biznesowej Pozostałe ubezpieczenia na życie by ryzyko wyższej umieralności którego realizację obserwowaliśmy w 2021 stanowiło zagrożenie dla wypłacalności, niemniej wpłynęła ona w umiarkowanie negatywnym stopniu na wynik techniczny.

W przypadku ubezpieczeń na życie związanych z UFK w portfelu Spółki znajdują się umowy o różnym poziomie sumy na ryzyku, czyli dodatkowej kwoty, która jest wypłacana w przypadku śmierci ubezpieczonego (ponad aktualną wartość rachunku UFK). Poziom ten zmienia się w okresie obowiązywania umowy, a może zależeć m.in. od wieku ubezpieczonego, wpływającego na relację

wysokości świadczenia z tytułu śmierci do wartości rachunku, różnicy między kwotową sumą ubezpieczenia a wartością rachunku, czy też wyników inwestycyjnych, które wpływają na wszystkie wartości określone w relacji do wartości rachunku. Umowy ubezpieczenia na życie jeżeli są związane z UFK (gr. III) stanowią zdecydowanie dominującą część portfela umów ubezpieczenia Spółki.

Spółka zarządza ryzykiem ubezpieczeń na życie poprzez:

- jak najwłaściwsze oszacowanie ryzyka ubezpieczeń na życie na etapie konstruowania produktu
- kontrolowanie jakości i jak najlepszej wyceny ryzyk przyjmowanych do portfela
- ograniczanie negatywnych skutków zdarzeń losowych poprzez właściwą likwidację szkód i reasekurację.

Ryzyko rezygnacji z umów

Ryzyko rezygnacji z umów w ubezpieczeniach na życie to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia na życie, wynikające ze zmian poziomu, zmian trendu lub wahań zmienności współczynników wypowiedzeń umów ubezpieczenia, odstąpień od umów ubezpieczenia, przedłużeń umów ubezpieczenia oraz wykupów ubezpieczenia.

Skutki rezygnacji ubezpieczającego z umowy ubezpieczenia dla wyceny portfela, a więc i środków własnych Spółki, wynikają z różnicy między kwotą zmniejszenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i kwotą świadczenia wykupu, wypłacaną ubezpieczającemu.

Wycena ryzyka rezygnacji z umów dokonywana jest w sposób ilościowy. Wycena jest dokonywana odrębnie w ramach wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności oraz kapitału ekonomicznego. Analiza portfela Spółki wykazała, że najbardziej praktycznym i wystarczająco skorelowanym nośnikiem ryzyka rezygnacji z umów jest obecna wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z analizowanym portfelem.

Spółka zarządza ryzykiem rezygnacji z umów poprzez:

- identyfikację istotnych ryzyk w procesie rozwoju produktów przed wprowadzeniem produktu do oferty
- zwiększoną dbałość o właściwy dobór produktów do profilu klienta, dokładniejsze monitorowanie działań sprzedażowych dystrybutorów, kształtowanie oferty inwestycyjnej oraz edukowanie klientów ukierunkowane na poprawę ich wyników inwestycyjnych
- bieżącą kontrolę, tj. rozwój współczynników rezygnacji zarówno na całym portfelu umów, jak i dla poszczególnych produktów oraz dla poszczególnych dystrybutorów
- aktywne reagowanie na zidentyfikowane przypadki zwiększonych wykupów na części bądź całości portfela.

Portfel Spółki jest objęty umową reasekuracyjną stanowiącą technikę ograniczenia ryzyka aktuarialnego (ryzyka rezygnacji z umów). Zgodnie z postanowieniami umowy, reasekurator zobowiązany jest pokryć część strat w przypadku realizacji scenariusza masowej rezygnacji z umów. Zastosowana technika ograniczania ryzyka aktuarialnego jest monitorowana kwartalnie.

Ryzyko ponoszonych kosztów

Ryzyko ponoszonych kosztów to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań ubezpieczeniowych, wynikające ze zmiany poziomu lub zmienności kosztów ponoszonych przy obsłudze umów ubezpieczenia. Ryzyko ponoszonych kosztów obsługi umów ubezpieczenia wylicza się przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości i obejmuje zdyskontowane przyszłe koszty utrzymania portfela umów czynnych.

Ekspozycja na ryzyko aktuarialne jest związana ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi, których wartość liczona rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi wyniosła 1 926 538 tys. zł i zostały opisane w punkcie D.2.

Spółka nie identyfikuje ryzyka koncentracji w odniesieniu do ryzyka aktuarialnego, ze względu na rodzaj prowadzonej działalności i nieistotny udział w portfelu ubezpieczeń grupowych. Ponadto, w przypadku ryzyka rezygnacji z umów, Spółka stosuje technikę ograniczania ryzyka poprzez reasekurację.

Poniższa tabela prezentuje wyliczone wymogi kapitałowe na koniec roku 2021 oraz 2020, przy zastosowaniu formuły standardowej dla ryzyka aktuarialnego.

Tabela 7 Wymogi kapitałowe dla ryzyka aktuarialnego

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2021
Ryzyko śmierci	1 291	1 365
Ryzyko katastroficzne ubezpieczeń na życie	915	1 326
Ryzyko rezygnacji z umów	46 929	39 988
Ryzyko ponoszonych kosztów	16 781	16 666
Efekt dywersyfikacji	-8 344	-8 387
Ryzyko aktuarialne	57 572	50 958

Wartość ryzyka aktuarialnego spadła w roku 2021 w na skutek aktywnych działań podejmowanych przez Spółkę celem ograniczenia ryzyka rezygnacji z umów. Spółka do celów niniejszego sprawozdania wykonała analizy wrażliwości oraz analizy testu warunków skrajnych dla ryzyka aktuarialnego.

Tabela 8 Założenia i wyniki analiz wrażliwości

Założenia dotyczące analiz wrażliwości	Zmiana pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności (pp)
Wzrost kosztów działalności o 10%	-9,27
Spadek kosztów działalności o 10%	8,28
Wzrost umieralności o 5%	-0,36
Spadek umieralności o 5%	0,33
Wzrost liczby wykupów o 20%	9,56
Spadek liczby wykupów o 20%	-11,31

C.2 RYZYKO RYNKOWE

Ryzyko rynkowe związane jest z możliwością wystąpienia zdarzeń, mających wpływ na wartość środków własnych poprzez zmianę wartości posiadanych aktywów oraz raportowanych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności. W ramach ryzyk rynkowych wyróżnia się:

- **ryzyko stóp procentowych** dotyczące wszystkich aktywów i zobowiązań wrażliwych na zmiany struktury terminowej stóp procentowych. Materializacja tego ryzyka może oznaczać poniesienie straty związanej ze zmianą wyceny rynkowej lub wyceny z modelu składników aktywów lub zobowiązań. W szczególności zmiana wartości stóp procentowych może prowadzić do zmniejszenia wartości aktywów dłużnych Spółki.
- **ryzyko cen akcji** dotyczące wszystkich aktywów lub zobowiązań Spółki wrażliwych na zmiany rynkowych cen akcji lub wycen akcji z modelu, lub też na zmiany zmienności cen akcji. Materializacja tego ryzyka może oznaczać poniesienie straty związanej ze zmianą wyceny rynkowej lub wyceny z modelu poszczególnych składników aktywów lub pasywów. Ryzyko cen akcji obejmuje także ryzyko innych niż akcje instrumentów o charakterze udziałowym, będących składnikami bilansu Spółki.
- **ryzyko spreadu kredytowego** wynikające z wrażliwości wartości składników aktywów lub zobowiązań na zmiany poziomu spreadu kredytowego – marż kredytowych (premii za ryzyko kredytowe), uwzględnionych w wycenie poszczególnych składników aktywów lub zobowiązań
- **ryzyko walutowe** dotyczące wszystkich aktywów lub zobowiązań Spółki wrażliwych na zmiany poziomu lub zmienności kursów walutowych
- **ryzyko koncentracji** wynikające z braku właściwej dywersyfikacji portfela aktywów, lub ze zbyt dużej ekspozycji na ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczego emitenta instrumentów finansowych lub grupę powiązanych emitentów. Ryzyko obejmuje wyłącznie aktywa podlegające pozostałym ryzykom rynkowym.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym oparte jest o proces monitoringu każdego z wyżej wymienionych ryzyk. Odpowiedzialności w ramach monitoringu, zarządzania i nadzoru nad ryzykiem rynkowym:

- Za nadzór nad monitoringiem ryzyka rynkowego odpowiada Komitet Inwestycyjny.
- Za zarządzanie inwestycjami w zakresie środków własnych odpowiada Komitet Inwestycyjny
- Za obszar inwestycji środków klientów odpowiada Departament Inwestycji i Rozwoju przy wsparciu Departamentu Skarbu i pod nadzorem Komitetu Inwestycyjnego.
- Komitet Inwestycyjny nadzoruje i opiniuje proces zarządzania ryzykiem rynkowym.

Spółka realizuje Strategię Inwestycji uchwaloną przez Radę Nadzorczą na kolejny rok, która spełnia wymagania wynikające z zasad ostrożnego inwestora, określonych w art. 276 Ustawy. Zgodnie z powyższą strategią utrzymywanie portfela inwestycyjnego w inwestycjach o stałym dochodzie (obligacje i lokaty terminowe) prowadzi do stabilnego i przewidywanego zwrotu z inwestycji.

Wartość aktywów finansowych stanowiących ekspozycję na ryzyko rynkowe na koniec 2021 roku wyniosła 2 141 179 tys. zł, wobec 2 096 693 tys. zł w 2020 r., z czego na ryzyku klienta 1 899 287 tys. zł, wobec 1 880 729 tys. zł w roku poprzednim.

Poniższa tabela prezentuje wyliczone wymogi kapitałowe na koniec roku 2020 oraz 2021 przy zastosowaniu formuły standardowej dla ryzyka rynkowego. Główną przyczyną spadku wymogów kapitałowych dla ryzyka rynkowego jest spadek ekspozycji całkowitej.

Tabela 9 Wymogi kapitałowe dla ryzyka rynkowego

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2021
Ryzyko stóp procentowych - szok górny	3 753	7 338
Ryzyko cen akcji	17 674	26 443
Ryzyko cen nieruchomości	791	612
Ryzyko spreadu kredytowego	2 352	3 988
Ryzyko koncentracji	7 751	14 297
Ryzyko walutowe	6 086	7 975
Efekt dywersyfikacji	-14 124	-23 568
Ryzyko rynkowe	24 283	37 085

Ryzyko rynkowe w roku 2021 wzrosło głównie za przyczyną ryzyka cen akcji które pogłębiło się ze względu na zwiększenie ekspozycji jak również symetrycznego dopasowania szacowanego przez EIOPA w oparciu o sytuację na rynkach. Ponadto rozpoczęcie cyklu podwyżek stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej zwiększyło zasięg ryzyka stóp procentowych. Fluktuacje ryzyka koncentracji są zjawiskiem przejściowym w umiarkownym stopniu kontrybuującym do całości ryzyka rynkowego a ich zakres mieści się w dopuszczalnych przez Spółkę granicach. W ramach procesu Własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA) Spółka okresowo przeprowadza badanie wrażliwości kapitałowego wymogu wypłacalności pod wpływem zmian egzogenicznych. Co więcej, w ramach procesu przeprowadza się analizy testów warunków skrajnych między innymi dla ryzyka rynkowego.

Tabela 10 Założenia i wyniki analiz wrażliwości dla ryzyka rynkowego

Założenia dotyczące analiz wrażliwości	Zmiana pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności (pp)
Spadek cen akcji o 25%	13,73
Wzrost cen akcji o 25%	-15,93
Wzrost stopy procentowej +50bps	-1,81
Spadek stopy procentowej -50bps	1,74

Spółka nie zmieniła w roku 2021 środków służących ocenie ryzyka. Poziom ekspozycji oraz wymogów kapitałowych dla ryzyka rynkowego jest monitorowany kwartalnie. Spółka rozpoznaje koncentrację w zakresie ryzyka rynkowego, wynikającą z posiadania znacznej wartości aktywów związanych z portfelem UFK na polskim rynku kapitałowym.

C.3 RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością niewykonania zobowiązania przez kontrahenta wobec Spółki. Spółka rozpoznaje ryzyko kredytowe wobec partnerów biznesowych świadczących usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego, kontrahentów, reasekuratorów, banków obsługujących Spółkę oraz towarzystw funduszy inwestycyjnych.

Spółka zarządza ryzykiem kredytowym wobec partnerów biznesowych świadczących usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego poprzez własną ocenę wiarygodności finansowej danego pośrednika, monitorowanie bieżącego zadłużenia oraz wyznaczenie wewnętrznych indywidualnych limitów ekspozycji na ryzyko kredytowe wobec każdego partnera.

Lista banków obsługujących Spółkę jest opracowywana, uzgadniana i zatwierdzana corocznie w ramach Strategii Inwestycyjnej na dany rok. Strategia Inwestycyjna jest zatwierdzana przez Zarząd Spółki oraz Radę Nadzorczą.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe wobec towarzystw funduszy inwestycyjnych z tytułu transakcji sprzedaży jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych jest na bieżąco monitorowana i weryfikowana pod kątem zgodności ze zleconymi transakcjami.

Pozostałe ekspozycje na ryzyko kredytowe są na bieżąco monitorowane, jednak nie stanowią istotnej części ekspozycji.

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka kredytowego odbywa się w ramach prac Komitetu Kredytowego oraz kwartalnych informacji do Zarządu, obejmujących wycenę i monitorowanie limitów ryzyka kredytowego.

Na koniec 2021 roku ryzyko kredytowe stanowiło minimalny poziom w strukturze SCR. Zaalokowany wymóg ryzyka kredytowego mieścił się w granicach 2% SCR. W związku z tym Spółka nie przeprowadza analiz wrażliwości ani testów warunków skrajnych dla ryzyka kredytowego.

Spółka realizuje „zasadę ostrożnego inwestora” z zakresu ryzyka kredytowego poprzez dywersyfikację ekspozycji w bankach, zgodnie z limitami określonymi w strategii inwestycyjnej.

Poniższa tabela prezentuje wyliczone wymogi kapitałowe przy zastosowaniu formuły standardowej dla ryzyka kredytowego.

Tabela 11 Wymogi kapitałowe dla ryzyka kredytowego

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2021
Ryzyko ekspozycji typu 1	940	783
Ryzyko ekspozycji typu 2	4 175	3 218
Efekt dywersyfikacji	-196	-161
Ryzyko kredytowe	4 920	3 841

Spadek ryzyka kredytowego w 2021 roku wynika ze spadku należności od funduszy inwestycyjnych z tytułu transakcji zakup i sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych o 957 tys. zł w ekspozycji typu 2.

Procesy służące ocenie ryzyka kredytowego w Spółce zostały opisane w punkcie B.3 (System zarządzania ryzykiem). Spółka ocenia ryzyko jakościowo i ilościowo. Spółka nie przeprowadziła zmian środków służących ocenie ryzyka kredytowego. Koncentracja w odniesieniu do ryzyka kredytowego związana jest z ekspozycjami wobec banków. Udział najwyższej ekspozycji wynosi 61% całkowitej ekspozycji i jest związany z bankiem o wysokim ratingu.

C.4 RYZYKO PŁYNNOŚCI

Ryzyko płynności jest to możliwość niezrealizowania przez Spółkę lokat i innych aktywów w celu uregulowania swoich zobowiązań finansowych w momencie, gdy stają się one wymagalne.

Ryzyko płynności obejmuje wypłaty świadczeń dla klientów oraz wpłaty składek, płatności dla pośredników ubezpieczeniowych oraz firm inwestycyjnych, płatności podatkowe oraz wydatki związane z prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej. Ryzyko płynności dotyczy również zmian kursów walutowych – wypłaty świadczeń oraz alokowanie aktywów związanych z UFK, lub aktywów własnych w walucie obcej.

Płynność długoterminowa jest określana w 3-letnim planie finansowym na podstawie oczekiwanych przepływów pieniężnych. Plan jest sporządzany corocznie a projekcja wykonywana jest z dokładnością miesięczną. Projekcja płynności jest weryfikowana i w razie potrzeby kalibrowana z częstotliwością kwartalną.

Krótkoterminowa płynność finansowa monitorowana jest codziennie na podstawie sald rachunków bankowych i bieżących przepływów pieniężnych.

Głównym źródłem koncentracji ryzyka jest liczba i wartość transakcji zakupu i sprzedaży jednostek uczestnictwa w jednym terminie, co skutkuje koniecznością zapłaty za zlecone transakcje nabycia zanim Spółka otrzyma środki z transakcji odkupienia. W praktyce Spółka zarządza ryzykiem poprzez bieżące monitorowanie przedmiotowych transakcji i środków na rachunkach bankowych oraz utrzymywanie wysokiego poziomu aktywów płynnych. Dowodem skuteczności techniki ograniczania ryzyka płynności jest z brak ujemnych sald na kontach bankowych.

Bazując na założeniach ostatnich testów warunków skrajnych zdefiniowanych przez KNF (piąta najwyższa dzienna wypłata w ciągu ostatnich pięciu lat), Spółka przeprowadziła analizę, która wykazała, iż jest w stanie obsłużyć bieżące wypłaty ze środków utrzymywanych na rachunkach bankowych. Ze względu na wysoki udział aktywów płynnych Spółka nie przeprowadziła innych testów ryzyka (w tym testów wrażliwości).

Spółka oszacowała wartość bieżącą oczekiwanych zysków z przyszłych składek w wysokości 6 012 tys. zł wobec 4 717 tys. zł w 2020. Wartość ta została oszacowana poprzez symulację zachowania portfela w przyszłości przy założeniu granicy kontraktu w dniu bilansowym dla wszystkich umów w portfelu, tj. przy braku przypisu składki i odpowiadających jej przepływów pieniężnych po dniu bilansowym oraz pozostawieniu pozostałych założeń bez zmian. Spółka ocenia ryzyko płynności jakościowo, na podstawie ekspozycji oraz monitorowanych codziennie przepływów pieniężnych.

Ekspozycja na ryzyko płynności jest bezpośrednio związana z wypłatami świadczeń dla klientów oraz wpłatami składek, płatnościami dla pośredników ubezpieczeniowych oraz firm inwestycyjnych, płatnościami podatkowymi oraz wydatkami związanymi z prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej. Ze względu na poziom zmienności przepływów Spółka utrzymuje wysoki poziom aktywów płynnych i tym samym ogranicza ryzyko płynności.

Spółka realizuje „zasady ostrożnego inwestora” w zakresie ryzyka płynności, lokując bufor płynnościowy (poziom aktywów dający możliwość dokonania zewnętrznego przelewu w ciągu jednego dnia) w depozyty krótkoterminowe oraz utrzymując środki na rachunkach bankowych i jednocześnie dywersyfikuje ekspozycje w bankach zgodnie z limitami określonymi w strategii inwestycyjnej.

Spółka identyfikuje ryzyko płynności wybranych UFK, które nie jest tożsame z ryzykiem płynności Spółki. W ramach portfela lokat na ryzyko klienta, obejmujących ogół Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oferowanych przez Spółkę, wybrane UFK zaalokowały aktywa w instrumenty o ograniczonej płynności – certyfikaty inwestycyjne wybranych funduszy inwestycyjnych zamkniętych. Ryzyko płynności UFK ponoszą klienci Spółki, zgodnie z zasadami regulującymi funkcjonowanie produktów (ogólnych warunków ubezpieczenia, regulaminów funduszy oraz innych dokumentów regulujących warunki zawartych umów), w ramach których wzmiankowane UFK zostały przez Spółkę zaoferowane.

C.5 RYZYKO OPERACYJNE

Ryzyka operacyjne Spółki identyfikowane w ramach prowadzonej działalności są omawiane z właścicielami poszczególnych istotnych procesów biznesowych raz w roku. Raporty dotyczące ryzyk operacyjnych zawierają, poza wyceną jakościową, także opis kontroli skierowanych na ograniczanie poszczególnych ryzyk operacyjnych. W celu identyfikacji obszarów szczególnie wrażliwych na realizację ryzyka operacyjnego Spółka prowadzi bazę incydentów operacyjnych.

Spółka identyfikuje ryzyka operacyjne w następujących kategoriach (kategorie zgodne z wytycznymi grupy VIG, obowiązującymi w Spółce):

- Ryzyko ciągłości biznesu
- Ryzyko związane z kluczowymi stanowiskami
- Ryzyko niewłaściwych kwalifikacji lub liczby pracowników
- Ryzyko sprzętu i infrastruktury
- Ryzyko oprogramowania IT i bezpieczeństwa
- Ryzyko modeli i jakości danych

- Ryzyko rozwoju IT
- Ryzyko projektów
- Ryzyko prawne i zgodności z przepisami – prawo ubezpieczeniowe
- Ryzyko prawne i zgodności z przepisami – pozostałe regulacje prawne
- Ryzyko procesów i organizacji
- Ryzyko błędów ludzkich

Stosowane środki ograniczające ryzyko operacyjne (kontrole w procesach) to przede wszystkim: działanie zgodnie z ustalonymi procedurami, akceptacje i autoryzacje, uzgodnienia (w tym tzw. kontrola czterech oczu), kontrole dostępu, kontrola budżetu, zarządzanie projektami, szkolenia merytoryczne oraz ubezpieczenie. Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka operacyjnego odbywa się w ramach raportowania poszczególnych ryzyk i incydentów operacyjnych oraz kwartalnych informacji do Zarządu, obejmujących wycenę i monitorowanie limitów ryzyka operacyjnego.

Ryzyko operacyjne na potrzeby wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności wyceniane jest zgodnie z formułą standardową i wynika głównie z poziomu kosztów (bez kosztów akwizycji) poniesionych w związku z działalnością związaną z umowami ubezpieczenia na życie z UFK (w ciągu poprzednich 12 miesięcy). Koszty te w 2021 roku wyniosły 27 804 tys. zł wobec 43 046 tys. zł w 2020 r.

Poniższa tabela prezentuje wyliczone wymogi kapitałowe przy zastosowaniu formuły standardowej dla ryzyka operacyjnego. Ze względu na niewysoki udział ryzyka operacyjnego w profilu ryzyka Spółka nie przeprowadza testów warunków skrajnych oraz testów wrażliwości dla tego ryzyka.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji ryzyka operacyjnego ze względu na rozproszenie procesów, a tym samym poszczególnych ryzyk operacyjnych, w ramach całej organizacji.

Tabela 12 Wymogi kapitałowe dla ryzyka operacyjnego

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2021
Ryzyko operacyjne	11 038	7 226

Spadek ryzyka operacyjnego jest pochodną istotnego ograniczenia kosztów działalności Spółki w 2020 roku, który w pełni został odzwierciedlony w wycenie ryzyka na dzień 31 grudnia 2021.

Na potrzeby Kapitału Ekonomicznego Spółka przeprowadza pogłębione analizy ryzyka operacyjnego oparte na kilkudziesięciu skwantyfikowanych ryzykach oraz zdefiniowanych korelacjach między nimi. Wycena na bazie wewnętrznych analiz Spółki nieznacznie przewyższa rezultat uzyskany na podstawie wzoru zdefiniowanego w ramach formuły standardowej.

C.6 POZOSTAŁE ISTOTNE RYZYKA

Poza powyższymi ryzykami (w większości objętymi formułą standardową) Spółka identyfikuje w ramach własnej oceny ryzyk:

- **Ryzyko związane z wartościami wykupu** – ryzyko związane z wysokością wypłat z tytułu spraw spornych obecnych i przyszłych, przekraczających poziom najlepszego oszacowania ujętego w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych, zobowiązaniach warunkowych oraz innych zobowiązaniach. Spółka prowadzi działania mające na celu zmniejszenie rozmiaru ryzyka na etapie tworzenia produktów oraz na etapie obsługi portfela umów czynnych i rozwiązanych (obsługi wypłat świadczeń i reklamacji). Ekspozycja na ryzyko jest ściśle związana z poziomem przyszłych wartości wykupu, założonych przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Spółka rozpatruje roszczenia klientów indywidualnie, jednak rozpoznaje również koncentrację ryzyka związaną z aktywnością kancelarii odszkodowawczych. W ramach założeń stosowanych przy wyliczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych uwzględnia się współczynnik związany z wyższymi wartościami wykupu.
- **Ryzyko nowego biznesu** - ryzyko ujemnego wpływu nowego biznesu na środki własne, związane z odchyleniem od planowanego poziomu sprzedaży oraz zyskowności nowego biznesu. Ekspozycja ryzyka nowego biznesu jest związana z założonym w produktach poziomem sprzedaży i kosztów stałych. Spółka prowadzi działania mające na celu wzrost poziomu nowego biznesu, z uwzględnieniem modelu biznesowego opisanego w Podsumowaniu. Koncentracja ryzyka nowego biznesu jest rozpoznawana jako koncentracja sprzedaży u największych kontrahentów świadczących usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego.
- **Ryzyko rezerw na sprawy sporne** - Ryzyko rezerw na sprawy sporne jest bezpośrednio związane z ryzykiem wyższych wartości wykupów i dotyczy polis już zamkniętych. Ryzyko to dotyczy sytuacji, w której na skutek pojawienia się na rynku większej liczby wyspecjalizowanych w dochodzeniu roszczeń od instytucji finansowych kancelarii prawnych, liczba roszczeń byłych klientów gwałtownie wzrośnie powodując niewystarczalność utworzonych rezerw.
- **Ryzyko reputacji** - ryzyko niekorzystnego rozwoju biznesu w związku z utratą reputacji Spółki. Ryzyko jest zarządzane przez Spółkę poprzez wewnętrzne procesy komunikacji oraz monitoring mediów. Ekspozycja na ryzyko reputacji jest związana z liczbą klientów. Koncentracja ryzyka reputacji jest umiarkowana.
- **Ryzyko strategiczne** - ryzyko niekorzystnego rozwoju biznesu, związane z niewłaściwymi decyzjami biznesowymi lub inwestycyjnymi Spółki, niewłaściwą komunikacją, czy niedostosowaniem zasobów do zmian sytuacji ekonomicznej lub zmian w otoczeniu biznesowym. Ryzyko strategiczne obejmuje także ryzyko polityczne zewnętrzne i wewnętrzne (np.: sankcje, zmiany prawa czy działania wojenne) oraz ryzyko „zarażenia” w grupie kapitałowej (problemy jednej spółki wpływające na inne podmioty w grupie kapitałowej). Ekspozycja na ryzyko strategiczne jest związana z wartością biznesu. Spółka rozpoznaje koncentrację ryzyka strategicznego w odniesieniu do zmian prawa dotyczącego umów ubezpieczenia na życie z UFK. W związku ze wzrostem napięcia za wschodnią granicą w 2021 funkcja zarządzania ryzykiem Spółki dokonała analizy wpływu ww. sytuacji na bieżącą działalność Spółki oraz jej zdolność do kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości obejmującej okres trzyletni. Analiza wpływu potencjalnego konfliktu zbrojnego w bezpośrednim sąsiedztwie Rzeczypospolitej Polskiej na działalność operacyjną Spółki obejmowała m.in.:
  - ocenę sytuacji płynnościowej,

- ocenę stabilności finansowania,
- wypłacalność,
- potencjalną utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych,
- planowanie ciągłości działalności Spółki oraz jej kontrahentów,
- potencjalną materializacji ryzyk operacyjnych na skutek skoordynowanych ataków hakerskich na infrastrukturę teleinformatyczną Spółki,
- ocenę ekspozycji portfela ubezpieczeń na zwiększoną umieralność,
- potencjalne wprowadzenie stanu wyjątkowego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej
- wpływ na przychody i koszty spółki z uwzględnieniem struktury produktowej i oferowanych ryzyk.

Zarząd ocenia, że ryzyko związane ze skutkami konfliktu zbrojnego w bezpośrednim sąsiedztwie Rzeczypospolitej Polskiej nie zagraża kontynuacji działalności Spółki w dającej się przewidzieć przyszłości tj. minimum 12 miesięcy od dnia sporządzenia sprawozdania finansowego oraz nie zagraża wypłacalności Spółki.

D. WYCENA DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI

Wycena aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe do wartości godziwej (na podstawie art. 223 Ustawy) wymaga podejścia ekonomicznego oraz spójnego z informacjami z rynku. Zgodnie z wynikającym z systemu Wypłacalność II podejściem opartym na ryzyku, wyceniając pozycje bilansowe na podstawie wartości ekonomicznej Spółka uwzględnia ryzyka wynikające z konkretnej pozycji bilansowej z wykorzystaniem założeń, których użyliby uczestnicy rynku wyceniając dany składnik aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Spółka wycenia aktywa w wartości godziwej, tj. w kwocie za jaką na warunkach rynkowych aktywa te mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Na potrzeby systemu Wypłacalność II Spółka dokonuje wyceny składników aktywów według kwoty, którą można byłoby otrzymać z transakcji sprzedaży składnika aktywów przeprowadzonej między niezależnymi, dobrze poinformowanymi uczestnikami.

Spółka wycenia zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w wartości godziwej, tj. w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Przy wycenie zobowiązań nie dokonuje się dostosowań w celu uwzględnienia własnej zdolności kredytowej Spółki.

O ile obowiązek wyceny wynika z przepisów powszechnych, bądź stosownych uregulowań mających zastosowanie do działalności, Spółka stosuje następującą hierarchię zasad wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe:

- zastosowanie wyceny według cen rynkowych, notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań
- w przypadku, gdy nie jest możliwe zastosowanie wyceny według cen rynkowych, notowanych na aktywnych rynkach dla tych samych aktywów lub zobowiązań, przyjmuje się ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych aktywów i zobowiązań, skorygowanych w celu odzwierciedlenia istniejących różnic

- jeśli nie są dostępne ceny notowane na aktywnych rynkach, stosuje się techniki wyceny według modelu (mark-to-model), stanowiące alternatywne metody wyceny, w których ceny są ustalone na podstawie porównania, ekstrapolacji lub obliczone w inny sposób, w miarę możliwości na podstawie danych rynkowych. Przy wycenie wykorzystuje się w jak największym stopniu odpowiednie obserwowalne dane wejściowe oraz dane rynkowe, polegające w jak najmniejszym stopniu na danych specyficznych dla Spółki, minimalizując wykorzystanie nieobserwowalnych danych wejściowych

Notowane ceny rynkowe są ustalane na podstawie danych pochodzących z aktywnego rynku. Za aktywny rynek uznaje się rynek spełniający łącznie następujące kryteria:

- 1) instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne
- 2) zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy
- 3) ceny są podawane do publicznej wiadomości.

Jako źródło wycen Spółka stosuje zewnętrzny serwis informacyjny Bloomberg.

Opisane poniżej zasady wyceny aktywów i zobowiązań na potrzeby sprawozdania finansowego są zgodne z Krajowymi Standardami Rachunkowości, określonymi w ustawie z 19 września 1994 roku o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2021 roku, poz. 217) („Ustawa o rachunkowości”) oraz z wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, m.in.:

- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 roku, poz. 562) („rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości”)
- Rozporządzeniem Ministra Finansów z 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (t.j. Dz.U. z 2017 roku, poz. 277).

W sprawach nieuregulowanych w Ustawie o rachunkowości oraz wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych Spółka stosuje odpowiednio Krajowe Standardy Rachunkowości lub Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej.

Opisane powyżej zasady wyceny aktywów i zobowiązań na potrzeby systemu Wyłącalność II zostały sporządzone zgodnie z przepisami:

- 1) Ustawy
- 2) Rozporządzenia
- 3) Wytycznych w sprawie wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (EIOPA-BoS-14/166 PL) opublikowanych 2 lutego 2015 roku oraz Wytycznych KNF dotyczących procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
- 4) Wytycznych w sprawie ujmowania oraz wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (EIOPA-BoS-15/113 PL) opublikowanych 14 września 2015 roku
- 5) Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku, ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z Dyrektywą
- 6) Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej nr 16 (MSSF 16) dotyczącego leasingu, zatwierdzonego przez Unię Europejską 9 listopada 2017 roku. MSSF 16 obowiązuje spółki raportujące oraz sporządzające sprawozdania finansowe według MSR/MSSF dla okresów

sprawozdawczych rozpoczynających się od 1 stycznia 2019 roku, które użytkują aktywa w oparciu o umowę dzierżawy, najmu lub leasingu oraz inne umowy o świadczeniu usług, gdy wynajmujący posiada prawo do kierowania danym składnikiem.

Sprawozdanie zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości, obejmującej okres nie krótszy niż jeden rok od dnia bilansowego. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości, na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

W związku z poniesionymi w latach ubiegłych stratami bilansowymi według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, Spółka wykazała skumulowaną stratę, która przewyższyła sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz 1/3 kapitału zakładowego. Ze względu na powyższe, Zarząd Spółki zwołał **15 marca 2022** roku Walne Zgromadzenie Spółki, celem podjęcia uchwały o dalszym istnieniu Spółki, zgodnie z wymogami art. 397 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (tj. Dz.U. z 2020 roku, poz. 1526 t.j.) W dniu 15 marca 2022 roku Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o dalszym istnieniu Spółki.

W 2021 roku kapitał podstawowy Spółki wyniósł 141 milionów zł i nie uległ zmianie w stosunku do 2020 roku.

Szczegółowe zasady wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z zasadami Dyrektywy zostały opisane poniżej w kolejnych punktach. Zaprezentowane zostały również korekty między podstawami, metodami i założeniami stosowanymi przy wyżej wymienionej wycenie, a stosowanymi dla celów sprawozdawczości finansowej. Osobno zostały zaprezentowane alternatywne metody wyceny w punkcie D.4.

Na potrzeby niniejszego sprawozdania Spółka uważa informację za istotną, jeżeli jej pominięcie lub zniekształcenie może wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników. Istotność informacji zależy od kwoty pozycji lub od potencjalnego skutku błędu, ocenianego w danych okolicznościach w wypadku pominięcia lub zniekształcenia tej pozycji. Istotność stanowi zatem próg bądź granicę, a nie zasadniczą cechę, jaką muszą posiadać dane informacje, aby były użyteczne.

W roku sprawozdawczym Spółka nie dokonywała zmian w zasadach wyceny w porównaniu do okresu poprzedniego.

D.1 AKTYWA

Informacje o wartości aktywów, opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie dla celów systemu Wypłacalność II.

Poniżej (Tabela 14) zaprezentowano zestawienie poszczególnych pozycji wartości bilansowej według systemu Wypłacalność II, w porównaniu do wartości bilansowej według sprawozdania finansowego wraz ze wskazaniem różnic (korekt). Zestawienie uwzględnia stan na koniec roku 2021.

W przypadku wystąpienia różnic omówiono poszczególne elementy, wpływające na odmienne sposoby wyceny. Wartości odpowiednich pozycji bilansu według sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie dla systemu Wypłacalność II.

W niniejszym rozdziale nie są omawiane pozycje aktywów wykazujące wartości zerowe zarówno dla celów sprawozdawczości finansowej, jak i systemu Wypłacalność II.

Tabela 13 Wartość różnic pomiędzy wyceną aktywów w sprawozdaniu finansowym a wyceną aktywów dla celów systemu wypłacalność II

	Wartość bilansowa wg sprawozdania finansowego*	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Korekta
Aktywowane koszty akwizycji	29 165	-	29 165
Wartości niematerialne i prawne	537	-	537
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16 343	17 099	(755)
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	827	3 665	(2 838)
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	221 209	189 252	31 957
<i>w tym: Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe</i>	625	410	215
<i>w tym: Obligacje państwowe</i>	161 160	161 160	-
<i>w tym: Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania</i>	31 743	1	31 742
<i>w tym: Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych</i>	27 681	27 681	-
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	1 861 853	1 893 595	(31 742)
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań	266	(787)	1 053
<i>w tym UFK</i>	183	(695)	878
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	3 222	-	3 222
Należności z tytułu reasekuracji biernej	96	96	-
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	21 454	21 454	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	13 113	12 908	205
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	2 635	-	2 635

*Wartości odpowiednich pozycji bilansu sporządzonego wg sprawozdania finansowego, dopasowane do pozycji bilansu ekonomicznego

** Korekta prezentacyjna pomiędzy kategoriami aktywów

Wyjaśnienie różnic między założeniami stosowanymi do wyceny dla celów systemu Wypłacalność II a założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych.

Aktywowane koszty akwizycji

Zgodnie z zasadami rachunkowości odroczeniu w czasie podlegają koszty prowizji za zawarcie umów ubezpieczenia, z wyłączeniem produktów ze składką jednorazową z grupy 3. Koszty prowizji rozkładane są w czasie na okres maksymalnie pięciu lat, nie dłużej jednak niż do końca okresu ubezpieczenia dla produktów z grupy 3, oraz na cały okres trwania umowy dla pozostałych grup ubezpieczeń. Zgodnie z systemem Wypłacalność II aktywowane koszty akwizycji wykazane zostały w wartości zerowej.

Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne stanowią nabyte przez Spółkę prawa majątkowe, nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby Spółki. Prawa te zaliczane są do aktywów trwałych. W szczególności wartościami niematerialnymi i prawnymi są: autorskie prawa majątkowe, licencje, patenty, znaki towarowe, prawa do zdjęć, programy komputerowe (jako licencje lub majątkowe prawa autorskie).

Zgodnie z zasadami rachunkowości, wartości niematerialne i prawne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki. Wartości niematerialne i prawne są wyceniane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonego o odpis amortyzacyjny i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne są amortyzowane liniowo, w okresie opowiadającym przewidywanemu okresowi ich użyteczności ekonomicznej. Zgodnie z systemem Wypłacalność II wykazane zostały w wartości zerowej.

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią aktywa przeznaczone do używania na potrzeby Spółki i wykorzystywane na użytek własny, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok. Zaliczane są do aktywów trwałych. Zgodnie z art. 9 Rozporządzenia Spółka zastosowała standard MSSF 16 do wyceny umowy najmu określonej powierzchni biurowej oraz najem sprzętu biurowego niepodlegający zwolnieniu aktywów o niskiej wartości do rzeczowych aktywów trwałych. Celem standardu MSSF 16 jest odróżnienie umowy Leasingu od umowy świadczenia usług, a kryterium odróżniającym te umowy jest zdolność wynajmującego do sprawowania kontroli nad składnikiem aktywów, będącym przedmiotem leasingu.

Kontrakt stanowi umowę leasingu lub zawiera element leasingu, jeżeli daje wynajmującemu prawo kontroli do wykorzystywania składnika aktywów w wyznaczonym okresie, w zamian za zapłatę. Kontrola następuje, jeżeli wynajmujący ma:

- prawo do zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych, płynących z wykorzystywania zidentyfikowanego składnika aktywów oraz
- prawo decydowania o wykorzystywaniu tego składnika.

Standard MSSF 16 definiuje aktywo trwałe w którym umowa lub jej część przekazuje prawo do kontroli użytkowania podstawowego składnika aktywów umowy przez dany okres w zamian za wynagrodzenie dla których okres użyteczności przekracza 12 miesięcy. Spółka jako leasingobiorca rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania RoA (right-of-use asset). W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem

Wyłączalność II, w myśl zapisów art. 9 Rozporządzenia, umowy najmu zostały wycenione zgodnie z MSSF 16.

Zgodnie z zasadami rachunkowości nieruchomości, maszyny i wyposażenie są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki. Ich wartość jest wyceniana według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Nieruchomości, maszyny i wyposażenie są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym przewidywanemu okresowi ich użyteczności ekonomicznej. W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłączalność II zostały wycenione w przewidywanej wartości rynkowej. Środki transportu wycenia się w wartości rynkowej na podstawie ostatniej wyceny ubezpieczyciela. Zespoły komputerowe wycenia się według wartości godziwej, jednakże biorąc pod uwagę istotność przyjmuje się uproszczony model wyceny polegający na przyjęciu wartości księgowej netto na dzień bilansowy. Urządzenia techniczne, narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, inwestycje w obce środki trwałe zostały zaprezentowane w wartości zerowej według wyceny zgodnej z systemem Wyłączalność II, natomiast środki transportu, zostały wycenione według metody alternatywnej, zgodnej z systemem Wyłączalność II, tj. opisanej w punkcie D.4.

Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z UFK)

Aktywa te obejmują: akcje i udziały nienotowane, obligacje państwowe, jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania oraz depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych.

- **Obligacje państwowe** dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wycenia według wartości godziwej, co wynika z klasyfikacji obligacji państwowych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Na potrzeby systemu Wyłączalność II obligacje państwowe klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach. Za aktywny uznaje się rynek spełniający łącznie następujące kryteria: instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne, zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy, a ceny podane są do publicznej wiadomości. Za aktywny uznaje się również rynek, jeżeli kwotowane ceny są łatwo i regularnie dostępne z giełdy, od dealera, brokera, grupy branżowej, instytucji usługowej lub uprawnionej do wydawania regulacji, a ceny te reprezentują aktualne i regularnie występujące na rynku transakcje zawierane bezpośrednio pomiędzy stronami. Jako źródło wycen Spółka stosuje zewnętrzny serwis informacyjny Bloomberg, w związku z czym nie jest zasadne przeprowadzenie dodatkowych korekt pomiędzy bilansem sporządzonym dla celów sprawozdawczości finansowej oraz bilansem zgodnym z systemem Wyłączalność II.

- **Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania** dla celów sprawozdawczości finansowej zostały ujęte według wartości godziwej, ustalonej na podstawie wycen publikowanych lub dostarczanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych. W przypadku danych publikowanych, Spółka wykorzystuje zewnętrzny serwis informacyjny Bloomberg do uzyskania informacji o bieżących notowaniach. W przypadku danych niepublikowanych przez serwis informacyjny Bloomberg, Spółka wykorzystuje dane dostarczone przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzające danym funduszem inwestycyjnym. W przypadku zidentyfikowania po dniu wyceny zmiany ceny, zastosowanej na dany dzień

wyceny, Spółka dokonuje stosownej korekty. W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłatalność II wykazywane są jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania według wartosci godziwej, w związku z czym nie jest zasadne przeprowadzenie dodatkowych korekt. Na dzień 31 grudnia 2021 roku i na dzień sporządzenia sprawozdania dla celów systemu Wyłatalność nie wystąpiły korekty wartosci godziwej. Dokonane korekty w systemie Wyłatalność obejmują jedynie prezentacje części jednostek uczestnictwa.

- **Depozyty inne niż ekwiwalenty srodków pieniężnych** są prezentowane dla celów sprawozdawczosci finansowej w wartosci depozytu wraz z zarachowanymi odsetkami. W bilansie zgodnym z systemem Wyłatalność II zostaly wycenione według wartosci godziwej, przy zastosowaniu uproszczenia polegającego na wyznaczeniu wartosci godziwej tych aktywów, rozumianej jako wartosc nominalna powiększona o liniowo naliczone odsetki. Wyceny dla celów sprawozdawczosci finansowej i dla celów systemu Wyłatalność II są równe.

Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartosci bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z UFK

Aktywa te zostaly ujęte według wartosci godziwej, ustalonej na podstawie wycen publikowanych lub dostarczanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych, dokonywanych przez towarzystwa w odniesieniu do wartosci aktywów netto funduszu. W przypadku danych publikowanych, Spółka wykorzystuje zewnętrzny serwis informacyjny Bloomberg do uzyskania informacji o bieżących notowaniach. W przypadku danych niepublikowanych przez zewnętrzny serwis informacyjny Bloomberg, Spółka wykorzystuje dane dostarczone przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzające danym funduszem inwestycyjnym. W przypadku zidentyfikowania po dniu wyceny zmiany ceny, zastosowanej na dany dzień wyceny, Spółka dokonuje stosownej korekty.

Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń

Dla celów sprawozdawczosci finansowej Spółka wycenia kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z umów ubezpieczenia, wyliczając skłdkę reasekuracyjną dla każdej umowy ubezpieczenia, obejmując ryzyka zdefiniowane w umowach. Sposób wyliczenia skłdki, przyjęty okres raportowy oraz czstotliwosc obliczeń są zgodne z postanowieniami umów ubezpieczenia. Wyliczenia obejmują wszystkie umowy ubezpieczenia, które byly aktywne w danym okresie raportowym. W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłatalność II zostaly zaprezentowane po stronie aktywów, w wartosci będącej sum zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu realizacji zawartych umów reasekuracji. Przepływy te oszacowane zostaly z uwzgldzeniem założeń ekonomicznych i operacyjnych, wyznaczonych zgodnie z zasad najlepszego oszacowania. Oszacowanie przeprowadza się łącznie z kalkulacj rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Prezentacja kwot należnych z umów reasekuracji w bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłatalność II odpowiada charakterowi ryzyka i technicznej podstawie tworzenia rezerw, a nie jedynie formalnej stronie umowy ubezpieczenia.

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wykazuje należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności, tj. pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości. Należności te w bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II zostały wykazane w wartości zerowej. Należności od pośredników ubezpieczeniowych są uwzględnione w kalkulacji najlepszego oszacowania (BEL).

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wykazuje pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji) w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności, tj. pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości. Do pozostałych należności, o których mowa w niniejszym akapicie, zalicza się kwoty należne od pracowników, innych kontrahentów oraz podmiotów publiczno-prawych. W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II pozostałe należności zostały zaprezentowane w wartości godziwej, rozumianej jako wymaganej do zapłaty. Kierując się zasadą istotności Spółka nie uwzględnia wpływu dyskonta ze względu na rozmiar prezentowanego aktywa oraz jego krótkoterminowy charakter.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla celów sprawozdawczości finansowej oraz dla potrzeb systemu Wypłacalność II Spółka zalicza do kategorii środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych środki w kasie oraz środki na bieżących rachunkach bankowych. Środki, o których mowa powyżej wyceniane są według wartości nominalnej, ponieważ są powszechnie wykorzystywane do dokonywania płatności oraz mogą być na żądanie wymieniane na gotówkę. Z uwagi na krótkoterminowy charakter aktywa, wpływ dyskonta jest niematerialny. W sprawozdaniu sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II nie zostały uwzględnione środki na rachunku bankowym przeznaczone dla Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, ze względu na ograniczenia w ich dysponowaniu.

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Pozostałe aktywa obejmują wszystkie aktywa nieuwzględnione w pozycjach bilansu, w skład w których wchodzi w szczególności międzyokresowe rozliczenia przychodów. Dla celów sprawozdawczości finansowej oraz dla zapewnienia zasady współmierności przychodów i kosztów dla danego okresu sprawozdawczego, rozliczenia międzyokresowe wykazuje się w aktywach bilansu danego okresu sprawozdawczego. Aktywa te na dzień bilansowy zostały wycenione w wartości nominalnej. W sprawozdaniu zgodnie z systemem Wypłacalność II są wycenione w wartości zerowej. Należne przychody z tytułu świadczeń dodatkowych za posiadanie jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych oraz niezrealizowane obciążenia ponoszone przez ubezpieczających w ramach umów ubezpieczenia zostały uwzględnione w kalkulacji najlepszego oszacowania (BEL).

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i zobowiązań ustaloną na potrzeby bilansu ekonomicznego, a i ich wartością podatkową. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w kwocie, jaka według przewidywań zmniejszy w przyszłości zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego lub będzie podlegać zwrotowi, w razie zaistnienia ujemnych różnic przejściowych lub w związku ze stratą podatkową możliwą do odliczenia od dochodu w przyszłości.

Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy pod kątem utraty wartości. Jeżeli przestało być prawdopodobne, że w przyszłości zostanie osiągnięta podstawa opodatkowania pozwalająca na potrącenie ujemnych różnic przejściowych i odliczenie strat podatkowych, wartość bilansowa aktywów podlega stosownemu obniżeniu.

Głównymi składnikami aktywów z tytułu odroczonego podatku są: rezerwy na świadczenia emerytalne i inne świadczenia pracownicze, rezerwy na sprawy sporne, niezrealizowana strata na lokatach.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest ustalana na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i zobowiązań ustaloną na potrzeby bilansu ekonomicznego, a ich wartością podatkową.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, należnego w przypadku wystąpienia dodatnich różnic przejściowych, które spowodują zwiększenie przyszłej podstawy opodatkowania. Spółka ustala rezerwę z tytułu odroczonego podatku na podstawie różnic przejściowych wynikających z m.in. niezrealizowanego zysku z lokat, odroczonego kosztów akwizycji, należnych przychodów z tytułu świadczeń dodatkowych za posiadanie jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych i certyfikatów inwestycyjnych.

Wysokość aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Spółka kalkuluje podatek odroczony w przypadku każdej różnicy przejściowej pomiędzy bilansem sporządzonym zgodnie z systemem Wypłacalność II (prezentującym wartość rynkową) a sprawozdaniem finansowym przedstawiającym podstawę podatkową.

Tabela 14 Porównanie wartości bilansowych dla celów rachunkowości oraz do celów systemu wypłacalność II

	Wartość bilansowa wg sprawozdania finansowego*	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16 343	17 771
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12 188	52 116

*Wartości odpowiednich pozycji bilansu sporządzonego wg sprawozdania finansowego dopasowane do pozycji bilansu ekonomicznego

W bilansie zgodnym z systemem Wyłącalność II rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie są kompensowane. Prezentowane są one w bilansie rozdzielnie w aktywach i zobowiązaniach.

D.2 REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE

Zgodnie z art. 80 Dyrektywy i art. 232 Ustawy, przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Spółka dokonała segmentacji swoich zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych na jednolite grupy ryzyka, w podziale na linie biznesowe.

Zobowiązania ubezpieczeniowe i reasekuracyjne rozważane są w zakresie dwóch linii biznesowych:

1. Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK),
2. Pozostałe ubezpieczenia na życie.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone są w kwocie, którą Spółka musiałaby zapłacić, gdyby miała natychmiast przenieść swoje zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia do innego zakładu ubezpieczeń.

Na podstawie art. 77 ust. 1 Dyrektywy i art. 225 ust. 1 Ustawy wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów systemu Wyłącalność II stanowi sumę najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka.

Spółka oblicza najlepsze oszacowanie i margines ryzyka oddzielnie. Poniższa tabela prezentuje poszczególne pozycje rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, wyliczonych zgodnie z systemem Wyłącalność II. Spółka wyodrębniła dane dotyczące istotnej linii biznesowej, tj. linii obejmującej ubezpieczenia na życie z UFK.

Tabela 15 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2021
<i>Najlepsze oszacowanie</i>	1 955 843	1 920 846
<i>w tym UFK</i>	1 954 746	1 919 126
<i>Margines ryzyka</i>	27 598	19 470
<i>w tym UFK</i>	27 251	18 979
<i>Razem rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe</i>	1 983 441	1 940 316
<i>w tym UFK</i>	1 981 997	1 938 105

D.2.1 NAJLEPSZE OSZACOWANIE

Zgodnie z art. 77 ust. 2 Dyrektywy i art. 225 ust. 2 Ustawy Spółka wyznacza rezerwy na podstawie najlepszego oszacowania, które jest równe oczekiwanej wartości obecnej przyszłych przepływów pieniężnych, ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji, obliczonej przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka. Obliczenie najlepszego oszacowania jest dokonywane na podstawie aktualnych i wiarygodnych informacji i realistycznych założeń. Prognozy przepływów pieniężnych stosowane w obliczeniu najlepszego oszacowania uwzględniają wpływy

i wypływy pieniężne wymagane do rozliczenia zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji w okresie trwania tych zobowiązań. Najlepsze oszacowanie oblicza się w wysokości brutto, bez pomniejszania o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych.

W roku 2020 Spółka stosując się do wspomnianego w pkt C.1 stanowiska UKNF, zdecydowała o zmianie metody określania granicy umowy. Granica umowy zdefiniowana jest w art. 18 Rozporządzenia. Określa ona moment, od którego zakład ubezpieczeń nie uwzględnia w prognozach przyszłych składek ani innych związanych z nimi przepływów pieniężnych. Zmiana metody polegała na zaostrzeniu kryteriów uznawania skutków ekonomicznych ujętych w umowach świadczeń i gwarancji za zauważalne, zgodnie z formułą przedstawioną przez UKNF. Przed zmianą Spółka uznawała świadczenia i gwarancje w większości umów za zauważalne i przypisywała im granicę na koniec okresu ubezpieczenia lub na koniec okresu obowiązkowego opłacania składek. W związku z zastosowaniem formuły przedstawionej przez UKNF wszystkim umowom ze składką płaconą regularnie z grupy 3 przypisana została granica na dzień wyceny. W efekcie Spółka nie uwzględnia w prognozach przyszłych składek z umów z grupy 3 ani innych związanych z nimi przepływów pieniężnych. Podejście to było kontynuowane w 2021 roku.

Projekcje pieniężne mają charakter deterministyczny. Wartość gwarancji finansowej i opcji umownych jest wyceniana zgodnie z deterministycznym scenariuszem. Jest to podejście uproszczone, które adresuje fakt niematerialności gwarancji finansowych i opcji umownych zawartych w portfelu.

Przepływy pieniężne projektowane są w polskich złotych. W szczególności jednostki UFK nominowane są w złotych polskich. Oznacza to, że wartość funduszu, który inwestuje na rynkach zagranicznych i wycena jego jednostek odbywa się w walucie, na dzień bilansowy rozpoznawany jest w złotych polskich. Przeliczenie waluty odbywa na zasadach określonych w stosownych regulaminach UFK.

Zgodnie z art. 78 i 79 Dyrektywy oraz art. 231 Ustawy Spółka przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dodatkowo uwzględnia:

1. wszystkie wydatki, jakie zostaną poniesione w związku z obsługą zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych
2. inflację, w tym inflację dotyczącą kosztów i roszczeń ubezpieczeniowych
3. wszystkie płatności na rzecz ubezpieczających i beneficjentów, w tym przyszłe premie uznaniowe, których zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zamierzają dokonywać, bez względu na to, czy płatności te są zagwarantowane umownie, czy nie, chyba że płatności te wchodzą w zakres wynikający z art. 91 ust. 2 Dyrektywy i art. 244 Ustawy
4. wartość gwarancji finansowych i opcji umownych zawartych w umowach ubezpieczenia i umowach reasekuracji.

Spółka stosuje pośrednią metodę obliczenia najlepszego oszacowania. Najlepsze oszacowanie zdefiniowane jest jako suma wartości opcji i gwarancji oraz różnicy pomiędzy wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych utworzonych dla celów rachunkowości, a wartością obecną przyszłych zysków generowanych przez portfel umów ubezpieczenia aktywnych na dzień bilansowy.

Na wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych składają się wymienione poniżej rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe. Rezerwy te zostały utworzone zgodnie z Regulaminem tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby systemu Wypłacalność II, według wymogów statutowych określonych na potrzeby rachunkowości:

1. rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający

Rezerwa ubezpieczeń na życie jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający tworzona jest w wysokości wartości lokaty dokonanej zgodnie z postanowieniami zawartych umów ubezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań wynikających z decyzji zobowiązującej Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 15 marca 2016 r oraz porozumienia zawartego z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 19 grudnia 2016 r.).

2. rezerwa ubezpieczeń na życie

W skład rezerwy ubezpieczeń na życie wchodzi następujące elementy:

- 1) rezerwa na tymczasowo udzielaną ochronę ubezpieczeniową
- 2) rezerwa Life Contingency¹
- 3) rezerwa na niealokowaną składkę
- 4) rezerwa na dodatkowe roszczenia klientów
- 5) rezerwa matematyczna

Rezerwa ubezpieczeń na życie, wraz z rezerwą ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, tworzona jest dla zapewnienia pokrycia zobowiązań zakładu ubezpieczeń na wypadek dożycia przez ubezpieczonego końca okresu ubezpieczenia, śmierci ubezpieczonego w okresie udzielania ochrony ubezpieczeniowej, a także dla wypełnienia zobowiązań zakładu ubezpieczeń na wypadek wykupu, tj. przedterminowego rozwiązania umowy ubezpieczenia.

3. rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia tworzona jest w wysokości odpowiadającej wielkości przyszłych odszkodowań i świadczeń związanych ze szkodami zaistniałymi do dnia, na który ustala się rezerwę.

W skład rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia wchodzi następujące rodzaje rezerw:

- 1) rezerwa na świadczenia zgłoszone lecz niewypłacone, w tym rezerwa na dodatkowe nieprzedawnione roszczenia ubezpieczających, wynikające z rozwiązanych umów ubezpieczenia (RBNP)
- 2) rezerwa na świadczenia z tytułu szkód, które zaistniały, lecz nie zostały zgłoszone do dnia bilansowego, w tym na dodatkowe nieprzedawnione roszczenia ubezpieczających wynikające z rozwiązanych umów ubezpieczenia (IBNR).

Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, w części dotyczącej dodatkowych roszczeń klientów, tworzy się z wykorzystaniem metod aktuarialnych, z uwzględnieniem prawdopodobieństw wystąpienia odpowiednich zdarzeń.

---

¹ Rezerwa Life Contingency jest rezerwą warunkową tworzoną dla umów ubezpieczenia, w których opłata za ryzyko śmierci jest pobierana ze składki. Rezerwa ta ma zabezpieczyć ryzyko śmierci w czasie trwania ochrony ubezpieczeniowej w przypadku nieopłacenia składki.

W rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia uwzględnia się również rezerwę na spodziewane koszty likwidacji szkód, w tym w związku z dodatkowymi roszczeniami ubezpieczających, wynikającymi z rozwiązanych umów ubezpieczenia, zaistniałymi do dnia, na który ustala się rezerwę.

4. rezerwa na premie i rabaty dla ubezpieczonych

Spółka tworzy rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych w celu wypełnienia zobowiązań, wynikających z postanowień obowiązujących umów ubezpieczenia.

D.2.2 MARGINES RYZYKA

Zgodnie z art. 77 ust. 3 Dyrektywy i art. 225 ust. 3 Ustawy, margines ryzyka ma wysokość zapewniającą, aby wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów systemu Wypłacalność II odpowiadała kwocie, której zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji zażądałby za przejęcie zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji i wywiązanie się z zobowiązań.

Szczegóły techniczne dotyczące obliczenia marginesu ryzyka zostały określone w Rozporządzeniu.

Na podstawie art. 37 ust. 1 Rozporządzenia, Spółka oblicza margines ryzyka dla całego portfela zobowiązań ubezpieczeniowych według następującego wzoru:

$$RM = CoC \cdot \sum_{t \geq 0} \frac{SCR(t)}{(1 + r(t+1))^{t+1}},$$

gdzie:

- a) **CoC** oznacza stopę kosztu kapitału
- b) suma obejmuje wszystkie liczby całkowite, w tym zero
- c) **SCR(t)** oznacza projekcję kapitałowego wymogu wypłacalności, po **t** latach
- d) **r(t+1)** oznacza podstawową stopę procentową wolną od ryzyka dla terminu zapadalności równego **t+1**

Podstawową stopę procentową wolną od ryzyka **r(t+1)** wybiera się zgodnie z walutą stosowaną w sprawozdaniach finansowych. Dla Spółki obowiązującą walutą jest polski złoty.

Na podstawie art. 39 Rozporządzenia przyjmuje się, że stopa kosztu kapitału wynosi 6%.

Projekcję kapitałowego wymogu wypłacalności wykonuje się w oparciu o zidentyfikowane korelacje ze zdefiniowanymi strumieniami pieniężnymi lub stanami bilansowymi.

D.2.3 ZAŁOŻENIA

Do projekcji wartości UFK oraz dyskontowania przepływów pieniężnych wykorzystywana jest struktura terminowa stopy procentowej wolnej od ryzyka, zgodna z wytycznymi publikowanymi przez EIOPA².

²European Insurance and Occupational Pensions Authority, <https://eiopa.europa.eu/regulation-supervision/insurance/solvency-ii-technical-information/risk-free-interest-rate-term-structures>

Założenia nieekonomiczne, takie jak m.in. struktura opłat do projekcji wartości nominalnych UFK, indeksacja składek, nadpłaty i niedopłaty składek, przekształcenia umów w umowy bezskładkowe, prawdopodobieństwa rezygnacji, śmiertelność, prowizje ubezpieczeniowe, koszty administracyjne i pozostałe, ustalane są zgodnie z Regulaminem Tworzenia Rezerw Techniczno-Ubezpieczeniowych na potrzeby systemu Wyłagalność II oraz Procedurą Ustalania Rezerw Techniczno-Ubezpieczeniowych na potrzeby systemu Wyłagalność II. W szczególności założenia przyjęte do wyceny rezerw ustalane są w myśl reguł najlepszego oszacowania i nie zawierają dodatkowych marginesów ryzyka. Parametry założeń podlegają cyklicznemu przeglądowi.

Aktualizacja założeń operacyjnych w stosunku do wartości stosowanych na dzień 31 grudnia 2020 roku wpłynęła na spadek wartości najlepszego oszacowania wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku o 3,1 mln zł. W najistotniejszym stopniu na powyższą zmianę wpłynęły zmiany założeń dotyczące: wskaźnika dodatkowych roszczeń (spadek o 7,3 mln zł), kosztów obsługi umów (wzrost o 4,5 mln zł), zmiana wskaźnika dotycząca śmiertelności (wzrost 2,2 mln zł) oraz zmiany wskaźników wykupów (spadek o 1,3 mln zł).

Utworzone rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe odzwierciedlają najlepszą wiedzę Spółki i szacunki na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania. Z uwagi na długoterminowy charakter umów ubezpieczeń ich realizacja może różnić się od przyjętych założeń.

Rezerwy zostały poddane analizie wrażliwości, w celu określenia ich niepewności. Przyjęto scenariusze o wzroście i spadku stopy procentowej o +/- 50 punktów bazowych, spadek cen akcji o 20%, wzrost i spadek poziomu śmiertelności o 5%, wzrost i spadek poziomu rezygnacji z umów ubezpieczenia o 20% oraz zmiany kosztów utrzymania o +/-10%.

Wpływ powyżej opisanych scenariuszy na poziom rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 16 Analiza niepewności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

	Rezerwy 2021
Rezerwy T-U 2021	1 940 316
Spadek cen akcji o 25%	1 781 594
Wzrost stopy procentowej +50 punktów bazowych	1 928 990
Spadek stopy procentowej -50 punktów bazowych	1 951 850
Spadek śmiertelności o 5%	1 939 860
Wzrost śmiertelności o 5%	1 940 774
Wzrost poziomu rezygnacji z umów ubezpieczenia o 20%	1 950 821
Spadek poziomu rezygnacji z umów ubezpieczenia o 20%	1 924 150
Wzrost kosztów utrzymania o 10%	1 951 753
Spadek kosztów utrzymania o 10%	1 929 048

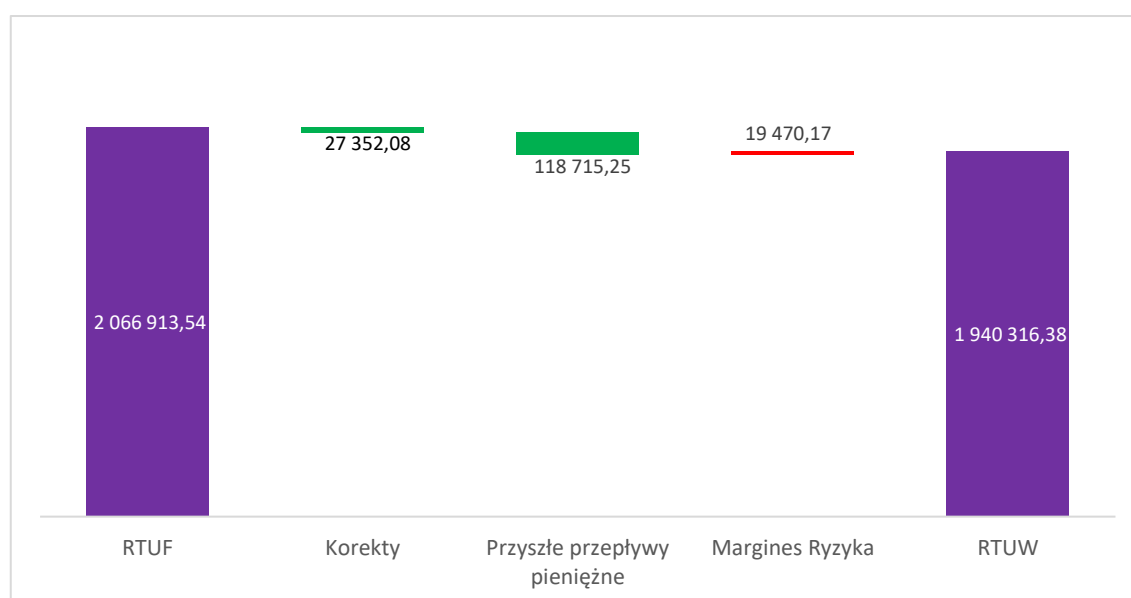
Z przeprowadzonych analiz wynika, że największa niepewność związana z założeniami przyjętymi do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dotyczy założeń ekonomicznych, rezygnacji z umów ubezpieczenia oraz wzrostu kosztów utrzymania.

D.2.4 WYJAŚNIENIE ISTOTNYCH RÓŻNIC POMIĘDZY WYCENĄ DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI I WYCENĄ NA POTRZEBY SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Rezerwy wyliczane do celów sprawozdawczości finansowej nie uwzględniają marginesu ryzyka oraz oczekiwanej obecnej wartości przyszłych przepływów pieniężnych.

Różnice pomiędzy rezerwami obrazuje poniższy wykres. Zaprezentowano łączne wartości rezerw, z uwagi na fakt, iż Spółka posiada jedną istotną linię biznesową.

Wykres 2 Wyjaśnienie istotnych różnic pomiędzy wyceną rezerw na potrzeby Wypłacalność II i wyceną na potrzeby sprawozdawczości finansowej

RTUF – rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe utworzone dla celów rachunkowości

RTUW – rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe utworzone dla celów systemu Wypłacalność II

Korekty – stany należności i zobowiązań urealnijające przepływy pieniężne oraz wycena do wartości godziwej zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia.

D.2.5 STOSOWANIE ŚRODKÓW PRZEJŚCIOWYCH

Przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Spółka nie stosuje korekty dopasowującej, korekty z tytułu zmienności, ani środków przejściowych dotyczących stóp procentowych wolnych od ryzyka czy dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

D.2.6 REASEKURACJA

Przepływy pieniężne związane z reasekuracją modelowane są na podstawie rzeczywistych warunków zawartych umów reasekuracyjnych. Składki reasekuracyjne są modelowane zgodnie z prognozą pozostałych przepływów pieniężnych.

Dla ubezpieczeń na życie związanych z UFK udział reasekuratora w świadczeniach modelowany jest za pomocą parametru szkodowości w odniesieniu do składki reasekuracyjnej. Bilans składki reasekuracyjnej i udziału reasekuratora w świadczeniach wykorzystywany jest dalej do określenia prowizji reasekuracyjnej, zależnej od wyniku reasekuracji na portfelu.

Dla pozostałych ubezpieczeń na życie udział reasekuratora w świadczeniach modelowany jest w odniesieniu do modelowanych świadczeń w okresie.

Spółka posiada umowę reasekuracji ograniczającą ryzyko masowej rezygnacji z umów ubezpieczenia, o której mowa w punkcie C.1. Od 31 grudnia 2019 roku Spółka obniżyła udział reasekuratora w ryzyku masowej rezygnacji z umów ubezpieczenia, zmniejszając tym samym przewidywane przyszłe przepływy pieniężne związane z umową reasekuracji. Udział reasekuratora w ryzyku nie zmienił się na koniec 2021 roku.

Poniższa tabela prezentuje przepływy pieniężne związane z reasekuracją, oraz przepływy związane z reasekuracją a dla najistotniejszej linii biznesowej w Spółce.

Tabela 17 Przepływy pieniężne związane z reasekuracją

	Stan na 31 grudnia 2020 roku	Stan na 31 grudnia 2021 roku
Kwota należna z umów reasekuracji	(1 293)	(787)
w tym UFK	(1 183)	(695)

D.3 INNE ZOBOWIĄZANIA

Informacje o wartości innych zobowiązań, opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie dla celów systemu Wyłatalność II.

Poniżej (Tabela 18) zaprezentowano zestawienie poszczególnych pozycji wartości bilansowej według systemu Wyłatalność II, w porównaniu do wartości bilansowej według sprawozdania finansowego, według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku.

W przypadku wystąpienia różnic omówiono poszczególne elementy wpływające na odmienne sposoby wyceny. Wartości odpowiednich pozycji bilansu według sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie z systemem Wyłatalność II.

W niniejszym rozdziale nie są omawiane pozycje zobowiązań wykazujące wartości zerowe zarówno dla celów sprawozdawczości finansowej, jak i systemu Wyłatalność II.

Tabela 18 Wartość różnic pomiędzy wyceną zobowiązań w sprawozdaniu finansowym a wyceną dla celów systemu wypłacalność II

	Wartość bilansowa wg sprawozdania finansowego*	Wartość bilansowa wg systemu Wypłacalność II	Korekta
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	15 875	13 281	2 594
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12 188	32 400	-20 211
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	362	3 010	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	14 896	6 351	8 545
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	71	71	
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	1 900	1 699	200
Zobowiązania podporządkowane	30 065	28 761	1 304
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	4 491	4 491	

*Wartości odpowiednich pozycji bilansu sporządzonego wg sprawozdania finansowego dopasowane do pozycji bilansu ekonomicznego

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) stanowią zobowiązania, których kwota lub termin płatności są niepewne, a na Spółce ciąży obowiązek ich uregulowania wynikający ze zdarzeń przeszłych. Wypełnienie wyżej wymienionego obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych, przy czym jego oszacowanie można wiarygodnie określić. Dla celów sprawozdawczości finansowej, Spółka wykazuje pozostałe rezerwy w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Pozostałe rezerwy obejmują:

- rezerwy na świadczenia emerytalne i inne obowiązkowe świadczenia dla pracowników – w bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników zostały zaprezentowane w wartości godziwej przyszłych świadczeń dla pracowników
- rezerwy na niewykorzystane urlopy
- rezerwy na wynagrodzenia
- rezerwy na postępowania sądowe
- rezerwy na sprawy sporne

Do pozostałych rezerw zalicza się również:

- rezerwy na koszty prowizji dla pośredników ubezpieczeniowych - w bilansie sporządzonym dla celów sprawozdawczości finansowej zostały zaprezentowane w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości, a w bilansie sporządzonym zgodnie z systemem Wypłacalność II wycenione są w wartości godziwej. Rezerwa ta została uwzględniona w kalkulacji najlepszego oszacowania (BEL), stąd w bilansie dla celów systemu Wypłacalność II zaprezentowano ją w wartości zerowej

- rezerwy na dodatkowe wynagrodzenia pośredników ubezpieczeniowych oraz wynagrodzenie pracowników Spółki zajmujących się akwizycją - w bilansie sporządzonym na potrzeby sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości, która na potrzeby systemu Wyłatalność II stanowi najlepsze odzwierciedlenie ich wartości godziwej. Rezerwa ta została uwzględniona w kalkulacji najlepszego oszacowania (BEL), stąd w bilansie dla celów systemu Wyłatalność II zaprezentowano ją w wartości zerowej.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka jako zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych prezentuje tylko zobowiązania wobec urzędu skarbowego. W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłatalność II zostały zaprezentowane w myśl MSSF 16 również zobowiązania z umów najmu określonej powierzchni biurowej oraz najmu sprzętu biurowego. Do wyceny umów najmu stosuje się alternatywną metodę wyceny opisaną w rozdziale D.4 stosowane podejście nie powoduje istotnej różnicy w porównaniu z metodami podstawowymi.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wykazuje zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych w kwocie wymagającej zapłaty, obejmującej kwoty należne ubezpieczającym oraz pośrednikom ubezpieczeniowym, związane z działalnością ubezpieczeniową, które nie są ujęte w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłatalność II Spółka wykazuje zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, składające się z:

- zobowiązań wobec ubezpieczających, które zostały zaprezentowane w kwocie wymagającej zapłaty. W szczególności zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich wobec ubezpieczających z tytułu odstąpionych umów ubezpieczenia zostały zaprezentowane w wartości zerowej w sprawozdaniu dla celów systemu Wyłatalność II. Zobowiązania te zostały uwzględnione w kalkulacji najlepszego oszacowania (BEL).
- zobowiązań wobec pośredników ubezpieczeniowych, które zostały zaprezentowane w wartości zerowej; Zobowiązania te zostały uwzględnione w kalkulacji najlepszego oszacowania (BEL).

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wykazuje pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) w kwocie wymagającej zapłaty. Do pozostałych zobowiązań zalicza się kwoty należne pracownikom, innym kontrahentom oraz podmiotom publiczno-prawym. W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłatalność II zostały zaprezentowane w wartości godziwej, odpowiadającej kwocie wymagającej zapłaty. Ze względu na krótkoterminowy charakter zobowiązania wpływ dyskonta jest niematerialny.

Fundusze specjalne w bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłatalność II zostały zaprezentowane w wartości zerowej.

Zobowiązania podporządkowane

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wykazuje Zobowiązania podporządkowane w wartości nominalnej wraz z wyceną należnych odsetek. W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłączalność II zostały zaprezentowane w wartości wycenionej jest poprzez dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych stopą procentową zawierającą premię za ryzyko kredytowe

Do wyceny pożyczki stosuje się alternatywną metodę wyceny opisaną w rozdziale D.4 stosowane podejście nie powoduje istotnej różnicy w porównaniu z metodami podstawowymi.

Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach) obejmują wszystkie zobowiązania nieuwzględnione w pozostałych pozycjach bilansu sporządzonego zgodnie z systemem Wyłączalność II.

Pozostałe zobowiązania składają się z:

- **Rozliczeń międzyokresowych kosztów**

Dla celów sprawozdawczości finansowej rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych kosztów przypadających na bieżący okres sprawozdawczy. W Spółce rozpoznawane są również rozliczenia międzyokresowe przychodów.

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłączalność II rozliczenia międzyokresowe kosztów zostały zaprezentowane według wartości godziwej, zgodnej z wartością zawartą w sprawozdaniu finansowym. Ze względu na krótkoterminowy charakter rozliczeń wpływ dyskonta jest niematerialny.

- **Przychodów przyszłych okresów**

Dla celów sprawozdawczości finansowej przychody przyszłych okresów zostały wycenione z zachowaniem zasady ostrożności. Stanowią równowartość otrzymanych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych.

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłączalność II przychody przyszłych okresów zostały zaprezentowane w wartości godziwej, zgodnej ze sprawozdaniem finansowym. Ze względu na krótkoterminowy charakter rozliczeń wpływ dyskonta jest niematerialny.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego została opisana w punkcie D.1 niniejszego sprawozdania.

D.4 ALTERNATYWNE METODY WYCENY

Spółka stosuje alternatywne metody wyceny w sytuacji, gdy nie są dostępne ceny notowane na aktywnych rynkach. W takim przypadku ceny ustala się na podstawie porównania, ekstrapolacji lub oblicza się w inny sposób, w miarę możliwości na podstawie danych rynkowych.

D.4.1 WSKAZANIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ DO KTÓRYCH STOSUJE SIĘ ALTERNATYWNE METODY WYCENY

Spółka stosuje alternatywne metody wyceny według uproszczonego modelu dla poniższych aktywów i zobowiązań:

- nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny
- zobowiązania z tytułu leasingu
- zobowiązania podporządkowane.

D.4.2 UZASADNIENIE STOSOWANIA ALTERNATYWNEJ METODY WYCENY

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Powyższe aktywa nie mają aktywnego rynku wtórnego, a jednocześnie wycena dla celów rachunkowości nie jest równa wartości godziwej.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Dla powyższego zobowiązania z tytułu leasingu Spółka stosuje alternatywną metodę ze względu na brak aktywnego rynku.

Zobowiązania podporządkowane

Dla powyższego zobowiązania Spółka stosuje alternatywną metodę ze względu na brak aktywnego rynku.

D.4.3 UDOKUMENTOWANIE ZAŁOŻEŃ LEŻĄCYCH U PODSTAW ALTERNATYWNEJ WYCENY

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II rzeczowe aktywa trwałe zostały wycenione w przewidywanej wartości rynkowej.

Środki transportu wycenia się w wartości godziwej, z zastosowaniem alternatywnej metody wyceny. Ich wartość ustala się stosując uproszczenie polegające na zastosowaniu proporcji, aktualnej na moment sporządzenia sprawozdania dla celów wypłacalności, sumy ubezpieczenia do wartości bilansowej netto zgodnej ze sprawozdaniem finansowym. Proporcja ta ustalana jest dla wszystkich środków transportu łącznie w dacie podpisania umowy ubezpieczenia środków komunikacji i obowiązuje przez cały okres trwania umowy. Wartość rynkowa możliwa jest do uzyskania przez podmioty zewnętrzne, dysponujące odpowiednimi narzędziami, które pozwalają przyjąć oszacowane wartości jako wartość godziwą, jednakże biorąc pod uwagę wysoki koszt pozyskania takich danych Spółka zastosowała opisane powyżej uproszczenie.

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią aktywa przeznaczone do używania na potrzeby Spółki i wykorzystywane na użytek własny, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok zaliczane są do aktywów trwałych. Zgodnie z art. 9 Rozporządzenia Spółka zastosowała standard

MSSF 16 do wyceny umowy najmu określonej powierzchni biurowej oraz najem sprzętu biurowego niepodlegający zwolnieniu aktywów o niskiej wartości do rzeczowych aktywów trwałych. Celem standardu MSSF 16 jest odróżnienie umowy Leasingu od umowy świadczenia usług, a kryterium odróżniającym te umowy jest zdolność wynajmującego do sprawowania kontroli nad składnikiem aktywów, będącym przedmiotem leasingu.

Kontrakt stanowi umowę leasingu lub zawiera element leasingu, jeżeli daje wynajmującemu prawo kontroli do wykorzystywania składnika aktywów w wyznaczonym okresie, w zamian za zapłatę. Kontrola następuje, jeżeli wynajmujący ma:

- prawo do zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych, płynących z wykorzystywania zidentyfikowanego składnika aktywów oraz
- prawo decydowania o wykorzystywaniu tego składnika

Standard MSSF 16 definiuje aktyw trwały w którym umowa lub jej część przekazuje prawo do kontroli użytkowania podstawowego składnika aktywów umowy przez dany okres w zamian za wynagrodzenie dla których okres użyteczności przekracza 12 miesięcy. Spółka jako leasingobiorca rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania RoA (right-of-use asset). W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłączalność II, w myśl zapisów art. 9 Rozporządzenia, umowy najmu zostały wycenione zgodnie z MSSF 16.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Zobowiązania z tytułu leasingu wyceniane są zgodnie z MSSF 16.

Zobowiązania podporządkowane

Pożyczka podporządkowana wyceniona jest poprzez dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych stopą procentową zawierającą premię za ryzyko kredytowe.

Spółka wyceniła zobowiązania podporządkowane przy wykorzystaniu aktualnych stop procentowych opublikowanych przez EIOPA.

Premię za ryzyko kredytowe dla każdego z kredytobiorców ustalono jako różnicę pomiędzy umowną stopą procentową a dopasowaną do terminu wymagalności pożyczki stopą WIBOR na dzień udzielenia pożyczki lub na dzień podpisania aneksu zmieniającego oprocentowanie.

Spółka dokonuje wyceny zobowiązań podporządkowanych stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa zobowiązań podporządkowanych jest ustalana w wartości przyszłych zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Stopa dyskonta jest sumą stopy procentowej wolnej od ryzyka i marży, która jest różnicą oprocentowania pożyczki i 10-letniej stopy procentowej wolnej od ryzyka z miesiąca udzielania pożyczki.

D.4.4 OCENA POZIOMU NIEPEWNOŚCI W ZAKRESIE ALTERNATYWNEJ WYCENY AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Poziom niepewności wyceny powyższych aktywów jest ściśle związany z otoczeniem rynkowym, w szczególności ze zmianami cen jakim podlega wartość aktywów. Ze względu na poziom wyceny aktywów Spółka ocenia poziom niepewności jako nieistotny.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Poziom niepewności wyceny zobowiązania z tytułu leasingu oceniany jest jako niskie, ze względu na charakter zobowiązania leasingowego.

Zobowiązania podporządkowane

Poziom niepewności wyceny zobowiązania podporządkowanego oceniany jest jako niskie, ze względu na długoterminowy charakter zobowiązania oraz znane stałe oprocentowanie zobowiązania podporządkowanego.

D.5 WSZELKIE INNE INFORMACJE

Bilans Spółki, będący częścią sprawozdania finansowego, jest przygotowywany zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości oraz przepisami wydanymi na jej podstawie, w tym rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

Statutowe sprawozdanie finansowe za 2021 rok zostało podpisane przez Zarząd Spółki w dniu 25 marca 2022 roku. Badanie rocznego sprawozdania finansowego za 2021 rok zostało przeprowadzone przez biegłego rewidenta BDO Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k - w dniu 25 marca 2022 roku Spółka otrzymała podpisane Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego zawierającego opinięopinie bez zastrzeżeń.

Natomiast bilans ekonomiczny podlega zasadom wyceny regulowanym odrębnymi przepisami, o których mowa we wprowadzeniu do niniejszego sprawozdania.

Tabela 19 Wartość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w sprawozdaniu finansowym oraz dla celów wypłacalności II, według stanu na 31 grudnia 2021 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2020

	Wartość bilansowa wg sprawozdania finansowego 2021	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II 2021	Zmiana
Aktywa ogółem	2 170 720	2 137 282	33 438
Zobowiązania ogółem	2 146 763	2 030 381	116 382
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	23 957	106 901	-82 944

	Wartość bilansowa wg sprawozdania finansowego 2020*	Wartość bilansowa wg Wyłączalności II 2020	Zmiana
Aktywa ogółem	2 160 394	2 144 139	16 255
Zobowiązania ogółem	2 141 392	2 073 166	68 226
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	19 001	70 973	(51 971)

* Wartości odpowiednich pozycji bilansu sporządzonego wg sprawozdania finansowego dopasowane do pozycji bilansu ekonomicznego

Informacje nt. stanu funduszy inwestycyjnych zamkniętych UFK, które zawiesiły realizację transakcji czy umorzeń oraz wpływu sytuacji na wypłacalność Spółki

W nawiązaniu do informacji przedstawionych w części A.1.7. pkt 4), geneza problemów wybranych funduszy z płynnością sięga roku 2018, gdy wskutek dużej skali umorzeń w bardzo krótkim okresie, fundusze zarządzane wówczas przez Altus TFI (obecnie zarządzane przez Rockbridge TFI) musiały zawiesić odkupy certyfikatów inwestycyjnych lub w znaczący sposób ograniczyć ich skalę, wprowadzając redukcje wykupu certyfikatów. Spółka na przestrzeni ostatnich lat wykorzystywała dostępne jej środki do wpłynięcia na TFI w celu realizacji wykupów i przywrócenia możliwości realizacji wykupów. W tym celu Spółka m.in. regularnie składa zlecenia odkupu certyfikatów do TFI, wzywała TFI do realizacji wykupów z poziomu Zgromadzenia Inwestorów poszczególnych funduszy, wzywała do przywrócenia wycen funduszy TFI z poziomu Zgromadzenia Inwestorów oraz osobną korespondencją kierowaną do TFI. Podejmowane przez Spółkę działania przynosiły wymierne skutki w postaci stopniowego zmniejszania zaangażowania w posiadanych certyfikatach inwestycyjnych Alter FIZ Aktywnej Alokacji Spółek Dywidendowych, Alter FIZ Akcji Globalny oraz Alter FIZ Multi Strategia. Na dzień 31 grudnia 2018 roku łączna wartość aktywów w bilansie Spółki wynosiła 248,9 mln złotych, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 124,4 mln złotych, przy czym wartość na koniec 2019 roku nie obejmowała Alter FIZ Akcji Globalnych, który od grudnia 2019 do połowy 2020 roku realizował zlecenia wykupów certyfikatów bez zakłóceń. Na dzień 31 grudnia 2020 wartość certyfikatów inwestycyjnych w bilansie Spółki wynosiła 101,3 mln złotych natomiast na dzień 31 grudnia 2021 95,6 mln złotych. Jednocześnie na dzień 31 grudnia 2021 wartość funduszy z zawieszonymi wycenami wynosi 50,2 mln zł. Różnica pomiędzy łączną wartością funduszy, a wartością funduszy zawieszonych dotyczy Alter FIZ Aktywnej Alokacji Spółek Dywidendowych oraz Alter FIZ Akcji Globalny dla których to wyceny zostały przywrócone na 31 grudnia 2021 roku.

Biorąc pod uwagę aktualnie posiadane informacje Spółka nie spodziewa istotnego negatywnego wpływu powyższej sytuacji na wypłacalność Spółki.

Spółka przeprowadziła symulacje scenariuszy stresowych wpływu zawieszonego Alter FIZ Multi Strategia na wypłacalność. Na podstawie wyników otrzymanych z przeprowadzonych scenariuszy stresowych nie stwierdziliśmy przypadków, aby wskaźnik pokrycia spadł poniżej wymaganych przez prawo poziomów.

Fundusze te wykazane w bilansie Spółki mają pełne pokrycie w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych - w rezerwie w dziale ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający w przypadku polis aktywnych oraz rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia w przypadku polis zamkniętych. W obu przypadkach zatem ryzyko inwestycyjne wynikające ze zmiany wyceny jednostek ponosi ubezpieczający.

E. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Podstawowymi celami systemu zarządzania kapitałem w Spółce są:

- 1) zapewnienie zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności oraz minimalnym wymogiem wypłacalności,
- 2) utrzymanie wysokości środków własnych (OF) oraz wymagań kapitałowych (SCR) na takim poziomie, aby współczynnik pokrycia wymogów kapitałowych wynosił co najmniej 125% (OF/SCR)
- 3) zapewnienie płynności finansowej Spółki.

Proces zarządzania kapitałem uwzględnia tworzenie średniookresowego planu zarządzania kapitałem (będącego częścią planu finansowego).

Planowanie finansowe i kapitałowe obejmuje okres trzyletni a wykonanie planu finansowego jest monitorowane kwartalnie. Plan finansowy oraz kapitałowy są weryfikowane raz w roku, zgodnie z Zasadami zarządzania płynnością.

E.1 ŚRODKI WŁASNE

Środki własne Spółki składają się z nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, wyliczonej zgodnie z reżimem Wypłacalność II, pomniejszonej o podatek od aktywów. Nadwyżka jest dzielona na kapitał opłacony oraz rezerwę uzgodnieniową i pomniejszana o szacowaną wartość podatku od aktywów w okresie następnych 12 miesięcy. Spółka uwzględnia podatek od aktywów w środkach własnych, w sposób określony w stanowisku Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 7 kwietnia 2016 r., skierowanym do zakładów ubezpieczeń przez Przewodniczącego Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Szczegółowe dane znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 20 Podział środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2021
Kapitał opłacony	141 000	141 000
Rezerwa uzgodnieniowa	-70 027	-34 182
Zobowiązania podporządkowane	30 043	28 761
Środki własne na pokrycie Kapitałowego Wymogu Wypłacalności	101 016	135 579

Opis zmian w środkach własnych, w tym czynniki wpływające na obniżenie rezerwy uzgodnieniowej znajduje się w tabeli 25.

Tabela 21 Wyliczenie środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2021
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	70 973	106 901
Podatek od aktywów (na bazie planu finansowego)	0	84
Zobowiązania podporządkowane	30 043	28 761
Środki własne na pokrycie Kapitałowego Wymogu Wypłacalności	101 016	135 579

Spółka posiada środki własne kategorii 1 oraz 2, co jest zaprezentowane w tabeli poniżej.

Tabela 22 Środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności wg kategorii

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2021
Kategoria 1 nieograniczone	70 973	106 818
Kategoria 1 ograniczone	-	-
Kategoria 2	30 043	28 761
Kategoria 3	-	-

Tabela 23 Podstawowe środki własne na pokrycie minimalnego wymogu wypłacalności wg kategorii

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2021
Kategoria 1 nieograniczone	70 973	106 818
Kategoria 1 ograniczone	-	-
Kategoria 2	3 418	3 419
Kategoria 3	-	-

Poniższe tabele prezentują różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazany w sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną dla celów wypłacalności (Tabela 24).

Tabela 24 Prezentacja różnic pomiędzy kapitałem własnym wskazanym w sprawozdaniu finansowym, a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami wyliczoną dla celów systemu wypłacalności II

Stan na 31 grudnia 2021	
Kapitał własny	23 957
Aktywowane koszty akwizycji	-29 165
Wartości niematerialne i prawne	-537
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	2 838
Akcje i udziały – nienotowane	-215
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych w tym: z tytułu należności od ubezpieczających	-2 902
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	-205
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach) w tym: z tytułu czynszu i odsetek	-216
Należności z tytułu reasekuracji biernej - na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	-175
Należności z tytułu reasekuracji biernej na życie związanych z wartością indeksu i związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	-878
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	3 481
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	123 116
Zobowiązania warunkowe	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	-2 648
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	200
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	755
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-20 211
Zobowiązania podporządkowane	1 304
korekty przekazane do BEL:	8 400
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	106 901

Tabela 25 Analiza zmian środków własnych w 2021 roku

Środki własne, stan na 31 grudnia 2020	101 016
Korekty modelu	1 119
Odchylenie realizacji od przyjętych założeń do wyznaczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	20 318
Aktualizacja założeń dot. rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	3 504
Kontrybucja wyniku netto i odsetkowego	9 622
Środki własne, stan na 31 grudnia 2021	135 579

W powyższej tabeli zaprezentowane są czynniki, które w największym stopniu wpłynęły na zmianę środków własnych:

- aktualizacja założeń związanych z ustalaniem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych opisanych w punkcie D.2.3,
- odchyleniem realizacji od przyjętych założeń do wyznaczania najlepszego oszacowania rezerw
- kontrybucji wyniku netto zrealizowanego w 2021 powiększonego o odwrócenie efektu dyskonta roku 2021

Spółka nie dokonała zmian w zakresie celów, zasad i procesów stosowanych przez Spółkę w procesie zarządzania środkami własnymi. Okres planowania finansowego nie uległ zmianie.

Żadna z pozycji podstawowych środków własnych nie podlega przepisom przejściowym, o których mowa w art. 308b ust. 9 i 10 dyrektywy. Spółka nie posiada uzupełniających środków własnych, jak również żadna z pozycji nie jest odliczana od środków własnych.

E.2 KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI SCR I MINIMALNY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI MCR

Spółka stosuje formułę standardową do wyliczania kapitałowego wymogu wypłacalności oraz nie stosuje żadnych środków przejściowych. Poniższa tabela pokazuje wyliczenia dla każdego modułu ryzyka na koniec roku 2020 oraz 2021.

Tabela 26 Wyliczenie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu wypłacalności

	Stan na 31 grudnia 2020	Stan na 31 grudnia 2021
Ryzyko rynkowe	24 283	37 085
Ryzyko aktuarialne	57 572	50 958
Ryzyko kredytowe	4 920	3 841
Ryzyko operacyjne	11 038	7 226
Efekt dywersyfikacji	-17 285	-20 464
Korekta z tytułu zdolności podatków odroczonych do pokrywania strat	-12 647	-12 141
Kapitałowy wymóg wypłacalności	67 881	66 505
Minimalny wymóg kapitałowy	17 090	17 097

W ciągu roku 2021 nastąpiły istotne zmiany kapitałowego wymogu wypłacalności:

- ryzyko aktuarialne spadło dzięki aktywnie prowadzonym działaniom ograniczającym ryzyko rezygnacji z umów,
- ryzyko rynkowe wzrosło ze względu na większą ekspozycję oraz rozpoczęcie cyklu podwyżek stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej

Spółka stosuje uproszczenie przy wyliczaniu wymogu kapitałowego dla ryzyka katastroficznego ubezpieczeń na życie, które jest szacowane w sposób polegający na przyjęciu założenia natychmiastowej śmierci 0,15% ubezpieczonych, co pociąga za sobą konieczność wypłaty 0,15% kwoty rezerw dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z UFK, powiększonej o sumę na ryzyku. Wartość ryzyka jest wyliczana jako 0,15% sumy na ryzyku na udziale własnym, powiększona o 0,15% wartości zdyskontowanych przyszłych zysków z portfela aktywnych polis.

Minimalny wymóg wypłacalności jest zrówny absolutnemu minimalnemu wymogowi kapitałowemu stanowiącym równowartość 3 700 000 euro.

Liniowy minimalny wymóg wypłacalności wynosi 14 170 tys. zł i jest wyliczany na podstawie sumy na ryzyku oraz zobowiązań z tytułu świadczeń, które na koniec 2021 wynosiły odpowiednio 932 845 tys. zł oraz 1 927 325 tys. zł.

Spółka nie stosuje parametrów specyficznych zgodnie z art. 252 ust. 6 Ustawy, jak również nie korzysta z możliwości przewidzianych w art. 51 ust. 2 akapicie trzecim Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) Dyrektywy.

E.3 ZASTOSOWANIE MODUŁU RYZYKA CEN AKCJI OPARTEGO NA DURACJI DO OBLICZENIA KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI

Spółka nie stosuje modelu opartego na duracji do wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności z tyt. ryzyka cen akcji.

E.4 RÓŻNICE MIĘDZY FORMUŁĄ STANDARDOWĄ A STOSOWNYM MODELEM WEWNĘTRZNYM

Spółka nie stosuje modelu wewnętrznego.

E.5 NIEZGODNOŚĆ Z MINIMALNYM WYMOGIEM KAPITAŁOWYM I NIEZGODNOŚĆ Z KAPITAŁOWYM WYMOGIEM

W ramach procesu zarządzania zdolnością do absorpcji ryzyka Spółka w cyklu kwartalnym monitoruje zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności. W 2021 roku nie wystąpiła taka niezgodność.

Spis tabel

Tabela 1 Wybrane elementy rachunku technicznego.....	17
Tabela 2 Wynik z działalności operacyjnej.....	18
Tabela 3 Kluczowe pozycje działalności lokacyjnej.....	19
Tabela 4 Organizacja systemu zarządzania ryzykiem.....	38
Tabela 5 Strategie dotyczące ryzyk zidentyfikowanych w spółce.....	39
Tabela 6 Odpowiedzialność w systemie kontroli wewnętrznej.....	42
Tabela 7 Wymogi kapitałowe dla ryzyka aktuarialnego.....	49
Tabela 8 Założenia i wyniki analiz wrażliwości.....	50
Tabela 9 Wymogi kapitałowe dla ryzyka rynkowego.....	51
Tabela 10 Założenia i wyniki analiz wrażliwości dla ryzyka rynkowego.....	52
Tabela 11 Wymogi kapitałowe dla ryzyka kredytowego.....	53
Tabela 12 Wymogi kapitałowe dla ryzyka operacyjnego.....	55
Tabela 13 Wartość różnic pomiędzy wyceną aktywów w sprawozdaniu finansowym a wyceną aktywów dla celów systemu wypłacalność II.....	60
Tabela 14 Porównanie wartości bilansowych dla celów rachunkowości oraz do celów systemu wypłacalność II.....	65
Tabela 15 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.....	66
Tabela 16 Analiza niepewności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.....	70
Tabela 17 Przepływy pieniężne związane z reasekuracją.....	72
Tabela 18 Wartość różnic pomiędzy wyceną zobowiązań w sprawozdaniu finansowym a wyceną dla celów systemu wypłacalność II.....	73
Tabela 19 Wartość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w sprawozdaniu finansowym oraz dla celów wypłacalność II, według stanu na 31 grudnia 2021 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2020.....	78
Tabela 20 Podział środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.....	80
Tabela 21 Wyliczenie środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.....	81
Tabela 22 Środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności wg kategorii.....	81
Tabela 23 Podstawowe środki własne na pokrycie minimalnego wymogu wypłacalności wg kategorii...	81
Tabela 24 Prezentacja różnic pomiędzy kapitałem własnym wskazanym w sprawozdaniu finansowym, a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami wyliczoną dla celów systemu wypłacalność II.....	82
Tabela 25 Analiza zmian środków własnych w 2021 roku.....	83
Tabela 26 Wyliczenie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu wypłacalności.....	83

Załączniki:

1. S.02.01.02 Pozycje bilansowe
2. S.05.01.02 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych
3. S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
4. S.23.01.01 Środki własne
5. S.25.01.01 Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
6. S.28.01.01 Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Warszawa, 28.03.2022 r.

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Tomasz Borowski
Prezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Marek Gołębiewski
Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Piotr Tański
Członek Zarządu

ZAŁĄCZNIK I (w tysiącach złotych)

S.02.01.02

Pozycje bilansowe

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Zobowiązania		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	
Najlepsze oszacowanie	R0540	
Margines ryzyka	R0550	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	
Najlepsze oszacowanie	R0580	
Margines ryzyka	R0590	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	2 211
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	
Najlepsze oszacowanie	R0630	
Margines ryzyka	R0640	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	2 211
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	
Najlepsze oszacowanie	R0670	1 720
Margines ryzyka	R0680	491
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	1 938 105
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	1 919 126
Margines ryzyka	R0720	18 979
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	13 281
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	0
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	32 400
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	3 010
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	6 351
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	71
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	1 699
Zobowiązania podporządkowane	R0850	28 761
Zobowiązania podporządkowane niewłączone do BOF	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane włączone do BOF	R0870	28 761
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	4 491
Zobowiązania ogółem	R0900	2 030 381
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	106 901

ZAŁĄCZNIK I (w tysiącach złotych)

S.05.01.02

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych

		Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	
Składki przypisane										
Brutto	R1410		0	287 969	6 057					294 026
Udział zakładów reasekuracji	R1420		0	597	304					900
Netto	R1500		0	287 372	5 754					293 126
Składki zarobione										
Brutto	R1510		0	287 969	6 057					294 026
Udział zakładów reasekuracji	R1520		0	597	304					900
Netto	R1600		0	287 372	5 754					293 126
Odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R1610		0	314 303	1 549					315 853
Udział zakładów reasekuracji	R1620		0	50	34					84
Netto	R1700		0	314 253	1 515					315 768
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Brutto	R1710		0	-5 781	-2 115					-7 896
Udział zakładów reasekuracji	R1720		0	0	0					0
Netto	R1800		0	-5 781	-2 115					-7 896
Koszty poniesione	R1900		0	59 275	1 246					60 521
Pozostałe koszty	R2500									
Koszty ogółem	R2600									60 521

ZAŁĄCZNIK I (w tysiącach złotych)

S.12.01.02

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

		Ubezpieczeni a z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie				Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	
				Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami		Umowy bez opcji i gwarancji				Umowy z opcjami i gwarancjami
				C0020	C0030	C0040	C0050				C0060
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010										
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka											
Najlepsze oszacowanie											
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030				1 919 126			1 720			1 920 846
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080				-695			-92			-787
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – ogółem	R0090				1 919 821			1 812			1 921 633
Margines ryzyka	R0100		18 979			491					19 470
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych											
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110										
Najlepsze oszacowanie	R0120										
Margines ryzyka	R0130										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem	R0200		1 938 105			2 211					1 940 316

Załącznik I (w tysiącach złotych)

S.23.01.01

Środki własne

		Ogółem C0010	Tier 1 – nieograniczone C0020	Tier 1 – ograniczone C0030	Tier 2 C0040	Tier 3 C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	141 000	141 000		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	0	0		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	-34 182	-34 182			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	28 761		0	28 761	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych – ogółem	R0230	0	0	0	0	
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	135 579	106 818	0	28 761	0
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0

ZAŁĄCZNIK I (w tysiącach złotych)

S.23.01.01

Środki własne

		Ogółem	Tier 1 – nieograniczone	Tier 1 – ograniczone	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	135 579	106 818	0	28 761	0
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0510	135 579	106 818	0	28 761	
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie SCR	R0540	135 579	106 818	0	28 761	0
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0550	110 237	106 818	0	3 419	
SCR	R0580	66 505				
MCR	R0600	17 097				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	203,86%				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	644,78%				

		C0060	
Rezerwa uzgodnieniowa			
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	106 901	-
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0	-
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	84	-
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	141 000	-
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	-34 182	-
Oczekiwane zyski			
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	6 012	-
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	0	-
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Ogółem	R0790	6 012	-

Załącznik I (w tysiącach złotych)

S.25.01.01

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0040	C0090	C0100
Ryzyko rynkowe	R0010	37 085	-	-
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	3 841	-	-
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	R0030	50 958	-	-
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	0	-	-
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0	-	-
Dywersyfikacja	R0060	-20 464	-	-
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0	-	-
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	71 420	-	-

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	7 226
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-12 141
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	66 505
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	66 505
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

		Tak/Nie
		C0109
Podjęcie oparte na średniej stawce podatkowej	R0590	Yes

		LAC DT
Obliczanie korekty z tytułu zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat		C0130
LAC DT	R0640	-12 141
LAC DT uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0650	-12 141
LAC DT uzasadniona odniesieniem do możliwego przyszłego zysku ekonomicznego podlegającego opodatkowaniu	R0660	0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, bieżący rok	R0670	0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem na wcześniejsze okresy, przyszłe lata	R0680	0
Maksymalny LAC DT	R0690	-12 141

ZAŁĄCZNIK I (w tysiącach złotych)
S.28.01.01

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

		C0040
MCR(L) Wynik	R0200	14 170

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210		
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220		
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	1 919 821	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	1 812	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		932 845

Ogólne obliczenie MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	14 170
SCR	R0310	66 505
Górny próg MCR	R0320	29 927
Dolny próg MCR	R0330	16 626
Łączny MCR	R0340	16 626
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	17 097
-	-	C0070
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	17 097